

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL:
VI. KERÜLET, TERÉZ-KORUT 52. SZÁM
SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL
TELEFON: AUTOMATA 278-82 ES 278-83

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL

FELELŐS SZERKESZTŐ: LÁZÁR MIKLÓS

Előfizetési ár (csak vidékre) egy negyed évre 2 pengő. Egy év száma Ára 30 Groschen 4 dinár, 120 Lira, 2 francia frank, 10 lei

TELEFONOK VASARNAP DELUTANTOL REGGELIG: JOZSEF 308-30, JOZSEF 310-15

VII. évfolyam

Budapest, 1928 szeptember 10

39. szám

Vasárnap a monzai nemzetközi autóversenyen Matterassi olasz versenyző 200 kilométeres sebességgel belerohant a disztribúción közönségébe

A borzalmas szerencsétlenségnek 19 halottja és 41 életveszélyes sebesültje van

Az autó körül több méternyi körzetben csak véres husdarabokat, borzalmasan megcsontított halottakat és szivettépően kiálló sebesülteket lehetett látni

Monza, szeptember 9.

(A Reggel tudósítójának távirata.) Az Európa Nagy Díjáért folyó nemzetközi autóversenyen vasárnap a monzai autóversenypályán borzalmas szerencsétlenség történt.

Matterassi olasz versenyző még eddig meg nem állapított ok folytán a tribünök előtt húzódó árok mellett hirtelen elvesztette uralmát a gépkeesi fölött és a versenyautó 180 kilométeres sebességgel belerohant a nézőközönség soraiba. Eddig a szerencsétlenségnek 19 halottja van és körülbelül ugyanannyi sebesült-ről tudnak.

A sebesültek közül többnek az állapota szintén reménytelen.

A katasztrófa leirhatatlan pánikot okozott és igen mély hatást gyakorolt az egész nézőközönségre. A versenyt mindazonáltal folytatták és be is fejezték. Matterassi, aki Olaszország múltévi automobilbajnoka, a szerencsétlenség alkalmával

nagy ívben kirepült kocsijából és eszméletlenül ferült el a földön.

Nem sokkal később a kórházban

meghalt.

anélkül, hogy visszaverte volna öntudatát. A szerencsétlenségről a következő részleteket jelentik:

Monza, szeptember 9.

(A Reggel tudósítójának távirata.) A borzalmas katasztrófa a disztribúción játszódott le, ahol a hatóságok vezetői és a meghívott vendégek foglaltak helyet. A versenyzők igen szép idő kedvezett és éppen ezért

mintegy 80.000 néző gyűlt egybe.

közülük igen sok külföldi, akik egyenesen a verseny kedvéért utaztak Monzába.

Dél előtt feltűzenykor adta meg Di Giunta miniszterelnökségi államtitkár a startjelet, amire a 22 versenyzőtől álló mezőny megindult. A teljesen száraz versenypálya elsőrangú állapotban volt, úgy, hogy már

az első körökben is óránkénti 154 kilométeres átlagsebességeket mértek.

ami azt jelenti, hogy a versenyzők egyes helyeken

közeli 200 kilométeres sebességgel száguldottak.

Matterassi Talbot-automobilon indult és már a második körben keréket kellett cserélnie. Egészen végzetes 17. körig az ötödik helyen fektet és már 170 kilométer tett meg, amikor a szerencsétlenség bekövetkezett. A versenyzők a kanyarból kijövet sorosan egymásután rohogtak el a főtribün előtt. Matterassi igen nagy sebességgel vette a fordulót, közvetlenül a Bugatti-vezető Foresti mögött, akit szemlátomást előzni akart.

Amint a két versenykeesi a főtribün előtt éppen közvetlenül egymással ért. Matterassi autója hirtelen megfordult, kicsúszott jobbra, majd villámgyorsan ismét balra fordult, keresztülzaladt a három méter hosszú lefolyó árkon és

belerohant a disztribúción előtt álló nézők soraiba.

A nézőközönség itt egymás hegyén hátán szorongott, mert a legtöbben itt akartak lenni, hogy a versenyt közvetlen közelből szemléljék. A száguldó versenyautó hatalmas, vad lendülettel gázolt bele a tömegbe és

szörnyű pusztítást vitt véghez a közönség soraiban.

Az autó körül 2-3 méternyi körzetben csak véres husdarabokat és szivettépően kiálló sebesülteket lehetett az első percekben látni. De távolabbi és borzalmasan megcsontított hullák és sebesültek fektettek a földön.

A közelállók azonnal a szerencsétlenül járt segítségére siettek. A mentők nem lehettek rögtön a helyszínén, mert senki sem gondolt arra, hogy éppen ezen a helyen történhet baleset s így a mentőállomásokat a pálya távolabbi pontjain rendezték be. A sebesülteket és a halottakat magánautókon szállították be a monzai kórházba. A szerencsétlenség pillanatában a közönség

pánikszertűn menekült.

Több asszony elájult. Eddig még nem tudták valamennyi személyazonosságát megállapítani. A szerencsétlenség helyét katonaság és rendőrség zárta el.

Monza, szeptember 9.

(A Reggel tudósítójától.) Az autóverseny folyamán még két kisebb baleset is történt.

Erdély lelke

Hányszor roskadt térdre Magyarország történelmének kalváriáitján! Még a mainál desperáltabb korszakai is voltak, tespedtebb, a fekete éjszakánál reménytelenebb évtizedei, amikor kifosztva, fölperzselve, porig alázza, koldusszegényen a földmádásában sem hitt. Gondoljunk Fráter György korára, Rákóczi szabadságharca előtti és a szatmári békét követő időkre, Világosra és a Bach-korszakra, mely stációk az Olajfák hegyén. Magyarországot mindig irtalmatlanabban verte a sors keze, mint Erdélyt. A Királyhágón tuli magyarságot sohasem rongosolta úgy véres cefatokra a pártviszály, gyűlölet, testvérharc, irigység, dőlly és olthatatlan hatalomvágy, mint az innenváló népet. Igaz, hogy Erdély, távolabb esett a Habsburgok lelket aszaló, korrupció pestisét terjesztő, demoralizáló, a magyar gerincet nyáron puhított, uszító, kedélyt, szívet, értelmet fertőző uralmától, hogy a császári előrelátás nem plántált közéjük ezerszámra a magyar lelkeségtől idegen, mindig Bécs felé kacsintgató, a Burg politikájáért élni, halni, csalni kész svábokat, hogy a vallásharcok nem redítették meg mélységesen az egymásautaltság érzetét, hogy a visszavonás nem fajult oly csontig és velőig ható nemzeti betegségé, mint Magyarországon. A história tanúsága szerint Erdély többet adott Magyarországnak, mint Magyarország Erdélynek. Honunk legsötétebb, legszikkadtabb, legvigasztalanabb pillanataiban a Királyhágó felől jött a szabadság hűse, az emberiség szívérványa, a testvériség és az emelkedettség szellője. Erdély a legvalóságosabb, a legfáradtabb és a legparlagibb időkben termékenyítette meg Magyarországot ideálokkal és ideálokkal, szabadabb, nemezebb, európaibb gondolatokkal, nagyszerű koponyákkal, hősi státusierfiakkal, zseniális tudósokkal, írókkal, publicistákkal, színészekkel. A cinizmus, a legocsmányabb magyar epidémia (amelyre mind a mai napig ninesen magyar szó) nem találta talaját az erdélyi lélekben: míg itt virulensebb, mint valaha, ott annyi ereje, kártevése sincs, akár a szunyognak. A gondolat szabadsággal együtt hervadozó magyar művészetek tar bokraira is Erdélyből várom a jótékony, üdítő zivatart. Mindez pedig azért kóvályog a fejemben e különösen füledt vasárnapon, mert az este a Magyar Színház színpadán, egy erdélyi feketé lány elbűvölő és egyben megrendítő jelenésében, Erdély lelkét éreztem repesni. Tökés Annának hívják ezt a fantasztikus, titokzatos lényt, aki némely verese vijjogásával és vadgalamb bugásával egy fölkaavarta a nézőteret, mint az ősi fergeteg a zizegő erdei utakat. Hol volt, honnan jött, mi fogódzott a szoknyájába a meredeken, amíg tik körmével fölkapaszkodott idáig, kit érdekel? Csak azt tudom, hogy egy grandiózus színművész nő ugál a színpadon, most Jászai Marira, máskor Márkus Emília emlékeztet legendás ifjuságuk vakító fényességében, két elmulhatatlan magyar kleudomura, akiknek csak őseik voltak, most, ime, utódjuk is van végre. Tökés Annát, mint annyi magyar ékességét, Erdélytől kapjuk. Érette, azokért, akik a multban jöttek és akik majd előjövödenek, áldassék Erdély szent neve!

amelyek azonban szerencsére könnyebb lefolyásúak voltak. Blaques-Belair versenyző Bugattit kocsiján teljes sebességgel nekihajtott egy a pályát jelző háromszögű kilométerkönek. Az összejutókész következtében a versenyautónak mindkét hátsó kereke összeforr, a vezető azonban sértetlen maradt.

Borzaszlíni versenyző autójának első kerekéről lepatlantak a gumibronzok. A kocsit — amely teljes sebességgel roham az egyenesben — farolni kezdett.

megfordult saját tengelye körül és azután

a pályatesten keresztbe, a bírók páholya felé rohant.

Közvetlenül a bírói páholy előtt sikerült végre a vezetőknek megállítani a gépet. A nézők idejekorán széfutottak, úgy, hogy senki sem sebesült meg és Borzaszlíniék sem történt az ijedségen kívül semmi baja. A balesetnek azonban súlyosabb következményei is lehetnek volna, mert a következő versenyzőknek, Magginak autója hátszánya a szerencsétlenül járt kocsit mellett rohogott el.

a „Gordon-vonatokat”,

a híres Balaton-expresszt, amellyel Wien felé kapott összeköttetést, 1921-ben pedig már Olaszország felé is kitépítette a forgalmat. Ő vezette be a Balaton mellett a sívutóbusz-közlekedést és sok intézkedéssel segítette a Balaton-kultusz fejlesztését. A mult év őszén elvállalta az Első Dunagőzhajózási Társaság magyarországi képviselői és forgalmi igazgató állását, valamint a Mohács—Pécsi Vasút üzletigazgatását. Megmaradt ugyan a Duna-Száva-Adria Vasút vezérigazgatói állásában is, de ott szabadságoltatta magát, hogy teljes energiával foglalkozhassék most már a hajózási vállalat ügyeivel. Igazgatósági tagja volt továbbá a Beszártnak, az Ibusznak és élénk tevékenységet fejtett ki társadalmi téren is, tartott diétát. Ez végül is megbosszulta madoréja és a Vasuti és Hajózási Club alelnöke. E nagy tevékenység közben hirtelen betegség támadta meg és a Duna-Száva-Adria-vasútnál a mult év őszén már csak néhány hónapig működhetett.

Heves összeütközés Párisban a rendőrség és a kommunisták között

St. Denis városrészben kihirdették az ostrom-állapotot. — Hatvan kommunistát letartóztattak

Páris, szeptember 9.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Párisból jelelti A Reggel tudósítója: Páris egyik külvárosában, St. Denisben, amelynek kommunista többséggel bíró városi tanácsa van, vasárnap tüntetések voltak és eközben

heves összeütközésekre került a sor a kommunisták és a rendőrség között.

A kommunisták vasárnap délutánra nagy tüntetést hívtak egybe St. Denisbe. A rendőrség nagy előkészületeket tett, hogy ezt a tüntetést is éppúgy esztróbján elfojtsa, mint az egy héttel ezelőtt rendezett zavargásokat. Tüntetés közben a kommunisták és a rendőrség között összeütközésre került a sor, mire

St. Denis városában kihirdették az ostrom-állapotot.

Páris utcáit és tereit, valamint az összes középületeket

a rendőrök ezrei szállották meg.

A lakosság azzal fejezte ki rokonszenvét a nagy hőségben nehéz szolgálatot teljesítő rendőrök iránt, hogy a rendőrszemelnek állandóan víz-et hordott.

Az előkészületekhez tartozott a kommunisták nagy számban való letartóztatása is. Délután egy óráig mintegy 60 kommunistát tartóztattak le. Ezek között van Martin volt kommunista képviselő testvérbitája is, valamint Sémardnak, a kommunista párt vezetőjének a fivére is.

Betegsége tragikus volt,

amint utóbb orvosai megállapították, még gyermekkorában szerzett vesebaja volt, amelyről azonban hatalmas vitalitásával nem vett tudomást, sportolt, vivott, vitorlázott, nem érte újabb agyvérzés, amire családja a Svábhegyi Szanatóriumban vette át a betegsége alásta és hét és félhónappal ezelőtt agyvérzést kapott. Egy ideig még tovább dolgozott, néhány hónappal ezelőtt a Beszártni igazgatói ülése után érte újabb agyvérzés, amire családja a Svábhegyi Szanatóriumban vette át a betegsége alásta. Augustus elseje óta vele volt a sanatóriumban felesége, született csikszentmártoni Bochkor Terézia is. A sanatórium orvosai, Bence Gyula és dr. Györky főorvos mindent elkövettek, hogy megmenték a beteg életét, azonban a bedőlő veselő következtében az agy és szív fölmondta a szolgálatot és Gordon Róbert szombaton délelőtt kiszvedett. Özevgen kívül három leánya, Liane, Eszter és Eva, dr. Kulcsár István kultuszminiszeri titkár felesége gyászolják.

Temetése

ma délután 1/2 5 órakor lesz a Kerepesi-úti temető halottasházából.

Ma délután temetik Gordon Róbertet, a Délivasut és a Dunagőzhajózási Társaság elhunyt igazgatóját

(A Reggel tudósítójától.) A magyar közlekedési vállalatok egyik legkiválóbb és legismertebb vezéréneként, Gordon Róbert miniszteri tanácsos, az Első Dunagőzhajózási Társaság magyarországi képviselője és budapesti forgalmi igazgatója, a Mohács—Pécsi Vasút üzletigazgatója, a Duna-Száva-Adria Vasúttársaság volt vezérigazgatója hosszas betegség után

szombaton délelőtt 10 órakor meghalt.

Elhunyt a széles körben kelt részvételt; aránylag fiatalon, tevékeny életének delójén, 51 éves korában érte a halált s kiváló képességei révén nemcsak tekintélyes pozíciót töltött be, hanem rokonszenvet, szeretetreméltó egyéniséggel számos barátot is szerzett a magyar közéletben.

Élete a tudás és tehetség elismerése,

pályáját, mint gépészmérnök, az Államvasutaknál kezdte, ahol utója főfelügyelő volt. A Máv-tól rövidesen a Vasuti és Hajózási Főfelügyelőséghez rendelték be, itt bontakozott ki alkotó ereje. A világháború kitörése után, mint a kereskedelemügyi minisztérium képviselője a hadügyminisztériumban működő Központi Szállításvezetőséghez küldötték ki. Közben, amikor a Délivasutnál a budapesti igazgatói állás megüresedett, erre 1917-ben Gordon Róbertet nevezték ki, aki ezt a vasutat igazgatóvá újraalkotta. Az összeomlás után minden vasútvállalat meglőzésével a Déli-

vasut volt az, amelyet Gordon a leghamarabb újra bedőlített a közlekedés hiánytalan szolgálatába. Már 1919-ben megszervezte

Románia bejelentette Genfben, hogy három delegátust küldött ki a Magyarországgal való közvetlen tárgyalások lefolytatására

Genf, szeptember 9.

A „Magyar Távirati Iroda” jelenti: Antoniadé román delegátus a Népszövetség titkárához intézett levélben bejelentette, hogy a román kormány a Magyarországgal való közvetlen tárgyalások folytatására a következőket jelölte ki: Comnené népszövetségi delegátust, Djuvára népszövetségi delegátust és a Népszövetség tanácsadó gazdasági bizottságának tagját. A bejelentés értelmében a román kormány Párist ajánlja a tanácskozás helyéül.

Argetojanu román külügyminiszter nyilatkozik az optánstügyről

Bécs, szeptember 9.

(A Reggel tudósítójától.) A „Neue Freie Presse” vasárnapi száma hosszabb nyilatkozatot közöl Argetojanu román külügyminiszter-től. A miniszter foglalkozik nyilatkozatában Magyarország és Románia viszonyával.

Ezután az optánstkérdésről beszélt a román külügyminiszter:

— Le akarunk ülni Magyarországgal a zöld asztalhoz, hogy először beszéljük meg az egész kérdéskomplexumot.

Az optánstkérdést tárgyi jelentőségén túlmenően főfújtak,

mindentekelőtt Magyarországot, amely állandóan foglalkoztatja vele a Népszövetséget, és talán mi is, megdönthetetlen álláspontunk vé-

delmében. Magyarország macakosságában arra főrekszik, hogy most megint a Népszövetséghez meneküljön. De mi azt hisszük, hogy a Népszövetség már eléget foglalkozott ezzel a kérdéssel és az optánstkérdés az ő számára el van intézve. Ez különben pénzkérdés, amelyet legjobb kompenzációs tárgyalások során tisztázni.

Ma Briand beszél a Népszövetség Közgyűlésén

Véget ért a tanács 51. ülészaka

Genf, szeptember 9.

(A Reggel tudósítójától.) A népszövetségi tanács szombaton egytől-egyig letárgyalta a napirenden szereplő ügyeket és ezzel befejezte 51. ülészaka. Az utolsó ülésen Briand is föl-szólt, ezáltal először a szeptemberi ülészak alatt, a lengyel-litván konfliktus tárgyalásánál.

A tanács a sopron—közégi vasúttársaság kérelmét is tárgyalta

és elhatározta, hogy döntőbírásgot fog kiküldeni. A népszövetségi közgyűlés első szónoka szombaton Motta, svájci delegátus volt. Azt mondotta, hogy ha jogos a kívánság, hogy a kisebbségek józanságot és mérsékletességet tanúsítsanak, még jogosabb, hogy

a többségek a kisebbségekkel szemben méltányosak és igazságosak legyenek.

Seipel kancellár beszéde ugyancsak a kisebbségi kérdéssel foglalkozott. A kisebbségeknek szent joga — mondotta —, hogy ragaszkodjanak anyanyelvükhöz, ősi szokásukhoz és civilizációjukhoz és hogy nyíltan, büntetlenül hirdethessék nemzeti jogukat. Zalesky lengyel külügyminiszter és Valdemaras litván miniszterelnök volt a két utolsó szónok.

A hétfői közgyűlés nagy eseménye Briand felszólalása lesz.

GOODRICH PNEU
az utak királya
SZILÁRD BÉLA
Telefon: T. 253-34
Nagymező-utca 15

Hiteit folyósítunk
dologi fedezetre, folyószámlakövetelésekre és vevőváltókra

Előleget nyújtunk
értékpapírokra, autóra, szőnyegre, zongorára és egyéb kereskedelmi árucikre

BANK- ÉS ÁRUFORGALMI
Budapest V, Nádor-utca 30. szám

STADLER MÁRTON
MŰTORASZTALOS, BUDAPEST VIII, FÜTŐ-UTCA 50
Állandóan raktáron tart modern bútorokat
Elsőrangú munka — Olcsó árak

Régi holland Biederimayer Empir
antik, stilusos

bronz- és facsillárok
Állandó mintaraktár. Tervezés után készít
Kiváságra árjegyzék

Csilláráruház, Kadelburger Ernő
Budapest V, Lipót-körút 5. T. 251-69

August-Pavillon
I, Hídgyúti-út 22
DÉUTAN ESTE ZENE

Az új miniszterek: Bud és Wekerle a vasárnapi eskütétel után nyilatkoznak A Reggel-nek

Bud hadat üzen a bürokráciának

Wekerle: „Kerülni fogok minden ceremóniát, én nem leszek a formások embere!”

(A Reggel tudósítójától.) Bud János közgazdasági és Wekerle Sándor pénzügyminiszter vasárnap délelőtt letették a hivatali esküt a kormányzó kezébe, hazánkban a mai naptól kezdve tehát kilenc helyett tíz minisztere van. Az eskütétel ünnepélyes formák között folyt le a királyi várban, először bárezházi Bárczy miniszterelnökségi államtitkár érkezett, majd báró Perényi Zsigmond, Wekerle és Bud, az új miniszterek, valamennyien díszmagyarban, végül Vass helyettes miniszterelnök.

Az ünnepélyes eskütétel 11 órakor kezdődött a márványteremben.

a fölépésen alabárdos testőrség sorakozott, a királyi udvart kiürítették. Az eskütételnél a kormányzó baloldalán a zászlósrúti funkciót betöltő báró Perényi Zsigmond állott, bogláros, ékköves fekete díszmagyarban, nagyorok lakkeszében, összes rendjeivel, 1849-ben érvénytelenített halt nagytúrájának fekete díszkardját viselte. A másik oldalon Vass miniszterelnökhelyettes állott egyszerű fekete reverendában. A jegyzőkönyvet Bárczy vezette. Az eskü letétele után az új miniszterek magánkihallgatáson jelentek meg a kormányzó előtt, majd a kabinetiroda főnökét látogatták meg. Bud, az új gazdasági miniszter 12 órakor távozott a Várból, Wekerle az egy óráig tartó kormányzó audienciája után még másfél óráig támaszkodott a kabinetiroda főnökével. Azután Döbrentei-téri lakásán átöltözött és elutazott dányosi birtokára. Elutazása előtt

Wekerle Sándor első miniszteri interjújában a következőket mondta A Reggel számára:

— Ma szakadtam el dányosi birtokomtól, e pillanatban nehéz lenne átfogó pénzügyi programot adnom. Ma még nem az a feladatom, hogy ideákat vessék föl... Természetesen érintkezést keresek minisztertársaimmal, meg tárgyaljuk a nagyon is időszerű problémákat, az esedékes részterületeket és azután majd részletesen ismertetem pénzügyi programomat. Eddig alig tárgyalhattam minisztertársaimmal, most tettem le az esküt, csak ezután leszek hivatalos érdeklődésben nyilatkozó.

Hétfőn reggel már elfoglalom hivatalomat és munkához látok.

A pénzügyminiszteriumban hivatalos fogadtatás nem lesz. Nincs értelme — teite hozzá-mosolygva — a tömeges fogadásnak. A tömegben esetleg azokat sem ismerem föl, akikkel barát-ságban vagyok. Még zavarba jönnék.

Programom most csak ennyi: kerülni minden ceremóniát, én nem leszek a formások embere!

Csupa derű, nyugalom, megelégedettség Wekerle Sándor. Semmi idegesség, amit annyiszor tapasztalunk a parlamentben. A dányosi lovagó látszik az arcán. Teli ambícióval és irigylésre méltó higgadsággal lát munkához.

Bud János,

az új közgazdasági miniszter is nyugodtabb, mint eddig. Mintha örülne, hogy otthagyhatta a pénzügyminiszterséget. Mondja is, hogy nagyjában ugyanazt akarja, mint Wekerle: szakít a múlttal és

hadat üzen a bürokráciának.

Hétfőn délelőtt ő is elfoglalja új hivatalát. — Müködésében — mondja — elsősorban a gazdasági érdekképviseletekre támaszkodom, még szakelőadóimat is közülük fogom megválasztani. Mindent bürokráciamentesen akurok intézni, mindent teljes közvetlenséggel!

Legfontosabb célok kereskedelmi mérlegünk passzivitásának csökkentése.

A luxuscikkeknél a nagyközönség belátására apellálók és fölkirokom, hogy szorítsa vissza a mai viszonyok között indokolatlan fényűzést. Növelni akarom az exportot, megkönnyíteni a termelést és emelni a versenyképességét: ez áll az iparra, kereskedelemre és mezőgazdaságra. Olyan szerveket kell teremtenünk, amelyek minden tekintetben elénk tárják a külföldi piac alakulásait.

A belső organizáció és az értékesítés szempontjából kifejezetten a magyar kereskedelemre akarok támaszkodni.

Azt akarom, hogy a magyar kereskedelem méltóan illeszkedjen be a világ gazdaságába. A termelési problémákat a földművelésügyi miniszter ural és az érdekképviseletekkel fogom

megbeszélni, a kereskedelemügyi miniszter ural egyetértően iparfejlesztési programot dolgozunk ki és a hitelbiztosítás ügyét és a vámké problémáját is sietünk megfelelően megoldani. Racionális üzemenvelést és egészséges koncentrációt akarok, ezenkívül hosszú lejáratú hitelekkel igyekszem majd biztosítani a helyes iparpolitikát. A termelésnek hitelt utján való előmozdítása elsőrendűen fontos kérdés. Olyan

új hiteltípusokat akarok bevezetni,

amelyek összekapcsolják az eddig ismert rövid- és hosszulejárta hiteleket. Az egész gazdasági politikát közelebb akarom hozni a való élethez és ezért szakminisztertársaimmal a fölmerülő összes kérdéseket megoldására tereszterű egy-séges programot dolgozunk ki.

Megtalálták a Weiser-csónakházból eltűnt Beck Aranka holttestét

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap végre szomorú világosság derült az újpesti Weiser-féle csónakházból eltűnt fiatal urileány rejtélyére. Az ercsi csendőrség ugyanis vasárnap telefonon jelentette a budapesti főkapitányságnak, hogy

Ercsi község határában kifogták egy szőke, göndörhajú, fűrődtrikós fiatal nő holttestét.

Amint ismeretes, már a múlt hét elején jelentette a Weiser-csónakház személyzete, hogy vasárnap, szeptember 2-án megjelent a csónakházban egy elegáns fiatal leány, kabint bérelt, fűrődruhába öltözött és Bourdille Henry francia katonai utasot kérte meg arra, hogy motorcsónakján vigye át a Lidóra, majd a Monostor-szigetre. Az attasé udvariasan teljesítette a leány kérését, aki nem tért

viszra többé a csónakházba. Két nappal később jelentették a rendőrségen, hogy Beck Aranka tisztviselőnő eltűnt és a hozzátartozók az újpesti csónakházban maradt ruhákban fölismerték Beck Aranka ruháit. Hogy a monostori szigetről hova tűnt el a fiatal leány, azt mindeddig nem sikerült kinyomozni. Most azonban, az ercsi csendőrség jelentése után,

Beck Aranka szülei a holttestben fölismerték az eltűnt leányt.

Beck Aranka életunt volt és ugy látszik, csak azért vitette magát egyik szigetről a másikra, mert olyan helyet keresett, ahol senki sem akadályozhatja meg öngyilkosságát. A rendőrség, miután a szerencsétlen urileány holttestén külsérelmi nyomok nem látszanak és kétségtelen, hogy öngyilkosságot követett el, a temetési engedélyt megadta.

Pola Negrit szombat este Párisban a Bois-ban sétalovaglás közben levetette a lova,

sérülései azonban nem életveszélyesek

A Reggel tudósítója Pola Negrinél a neuillyi szanatóriumban

Páris, szeptember 9.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Pola Negrit, aki férjével, Midvani herceggel együtt ezidő szerint Párisban tartózkodik, szombaton este könnyen súlyosná válható baleset érte a Bois de Boulogneban. Pola Negri és férje az alkonyati órákban sétalovaglásra indultak. Ott, ahol a St. cloud-i ut keresztezi a főfasort, óriási puffogással egy motorkerékpáros robohott el előttük, amitől a két ló megbokrosodott. Midvani herceg erős kézzel megtudta fékezni lovát,

Pola Negrit ellenben levetette a paripa, kegyetlenül megrugdosta, zúzódásokat szenvedett, sérülései azonban nem életveszélyesek.

Midvani lóhalálában rágtatott egy autómobilért, Pola Negri ezalatt ajuttan hevett a

jűben és néhány perccel később beszállították egy neuillyi szanatóriumba. A Reggel tudósítója vasárnap délután fölkereste Pola Negrit, akinek szobája valóságos virágoskertté változott.

A művésznő és férje nem veszik túlságosan tragikusan a balesetet. Elmondták, hogy csak néhány napra jöttek Párisba, mert az őszi a herceg seraincourt kastélyában kívánják tölteni.

— En nem akartam ezt a reklámot — hangsúlyozta mosolygva Pola Negri —, elég volt a reklámomból a válási hírrel kapcsolatban.

— Akkor valamire mégis jó volt ez a baleset — nevet Midvani herceg —, legalább alkalmat ad arra, hogy megcáfoljuk a válási hírt.

Pola Negri tehát nem válik, ez most kétség-telenül meg van állapítva, a lovabaleset után. A lópatkó néha csakugyan szerencsét hoz...

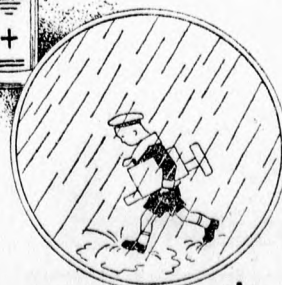
S
A
L
A
N

Sok gondot levelez a szülői lelkeről a Salan, ez a kitűnő házi szer, amelynek rendszeres használata erős és hatásos védelem a fertőzés veszélye ellen és így megóvjaa a gyermek egészségét. Ferülönitő ereje és egyszerű hatása sok betegség megelőzésében indokolja ezt a tanácsot!

Az iskolaév kezdetével

Csupa gond ilyenkor minden szülő. El kell küldeni a gyerekeket — talán idegen városba, intézetbe — nem örökösen már állandóan fölöttük az édesanya szemé ki tudja milyen betegséggel szed össze az iskolában a gyereket?

S
A
L
A
N

AHOL ISKOLAGYEREK VAN, OTT LEGYEN EGY ÜVEG Salan is.

Az Ügyvédi Kamara példátlanul viharos és izgalmas közgyűlésen tiltakozott a telekkönyvi magániroda ellen,

követelte a jövedéki és a naptárrendelet visszavonását és elkezeredetten utasította vissza az igazságügyminisztérium kötelező díjszabási tervezetét

„Lemondok, az én nevemhez ilyen díjtartifa elfogadása ne tapadjon!” — mondotta elnöki megnyitóbeszédében Papp József. — „Nem akarják, hogy legyen egy osztály ebben az országban, mely a jognak és a szabadságnak szószólója!”

(A Reggel tudósítójától.) Tulfutott hangulatban, támadó beszédek, izgalmas közbeszédű viharban folyt le az ügyvédi kamara szombati közgyűlése, amely

3200 budapesti ügyvéd nevében tiltakozott a telekkönyvi magániroda föllállításá ellen, egyhanguan követelte a jövedéki rendelet alkotmányellenes intézkedéseinek, valamint a sajtószabadságot sértő naptárrendeletnek visszavonását és elkezeredetten utasította vissza az igazságügyminisztérium által tervezett kötelező díjszabást. Zsűfőliség tömege volt a terem a kamara tagjaival, amikor

Papp József

a rendkívüli közgyűlést megnyitotta.

— Az ügyvédek megelégedése — mondotta az elnök — napról-napra rosszabb, helyzetük katasztrofálisan romlik. A miniszter ur jóakaratot tanúsított, amikor a munkakalkulnak szaporítása felől tárgyaltunk (Főkiáltások: „Köszönjük szépen!”, „Köszönjük az ilyen jóakaratot!”), de a miniszteri díjtartifatervezet, amelyet most készítettek el, sokkal rosszabb, mint az érvényben lévő díjszabás. („Szégyen!” „Merénytel!” — kiáltják minden oldalról.) Ha ez életbelépne,

az ügyvédek háromnegyedrészre elveszítene a kegyerét.

Főmentem a minisztériumba és tiltakoztam az új díjtartifatervezet ellen, amely egyet jelent a magyar ügyvédek föltérletével. (Perecekj örösi láma lombol, egy eles hang ezt kiáltja: „Kiadorolhatunk iment!”) Ha a minisztérium ragaszkodik az életbeléptetéshez, én lemonom a konzervációnkat.

Lemondok: az én nevemhez ilyen díjtartifa elfogadása ne tapadjon! (Viharos taps.)

Lépünk föl ellene egyöntetűen, komoly méltósággal, örizzük meg hidegvérrel! (Főkiáltások: „Nem tudjuk!”, „Élő volt!”), lármás szónak, forradalmi jelenségek csak súlyosbíthatják a bajt. A másik gyuanag, amely miatt a közgyűlési egybehívottak, a telekkönyvi magániroda, amely jövedelmükben, sőt existenciájukban veszélyeztetli az ügyvédekét.

Közfunkciójuk végzése nem képezheti adás-vétel tárgyát az állam és magánosok között.

A jövedéki rendelet ugyanezeken melyen sérti a védelem jogait s büntetőjogrendszerünk alapvető intézkedését. A naptárrendelet ellen pedig a sajtószabadság nevében protestálunk.

Az elnök megnyitó beszéde után a közgyűlés az új ügyvédi díjtartifa-tervezetet

tárgyalta. Petrik Atadár előadó kifejtette, hogy a miniszteri tervezet meglevő jogoktól akarja az ügyvédséget megfosztani és érdemleges megvitátás tárgyát nem képezheti. Vissza vele! — zúgja az egész terem. Petrik részletesen megindokolt határozati javaslatot terjeszt elő, amely megbizva a kamara elnökségét, hogy a vidéki kamarákkal egyöntetűen tiltakozzon az igazságügyminisztérium a megdöbbenően igazságtalan díjtartifa életbeléptése ellen.

Lengyel Zoltán

kezd beszélni:

— A tervezet, amely példátlan rosszindulat és hozzá nem értés szűlöltje, törvényadta jogokat akar a kezünkől kiveszteni. Nem ahasodhatunk le adára, hogy napnál jobbra menjünk! Ha ennek a nap-számrendeletnek a szerzője fordulva hozzám védelemért, úgy megvédem, hogy örökre elmenne tőle a kedve. Az új gazdasági miniszter ur törje a fejét azon, hogyan lehet 20 pengő ügyvédi napidíjából napi 30 pengő adót fizetni. Mi a legutolsó emberig

mind szolidárisan vagyunk Papp Józseffel, aki ha lemond, mondjon le vele az egész elnökség és a választmány is. Ki mer utánuk ideülni?

Ha akadna áruló, ki fogjuk innen söpörni. A magyar ügyvédséget, amely mindig az emberi jogoknak és szabadságoknak védője volt és egy Kossuth Lajost adott a világnak, most anyagi létalapjában akarják megtámadni.

Nem akarják, hogy legyen egy osztály ebben az országban, amely a jognak és a szabadságnak szószólója!

Ha itt a szabad szó utolsó bajnokait kiirtják, elpusztul az ország és elpusztul minden magyar tud a mostani határokon.

Vérsi Mátyás, Bíró László, Vass Lajos, Székely Zsigmond fölszólalása közben olyan viharos a hangulat, hogy az elnök, alig tud rendet teremteni. Végül Lengyel Zoltán módosításával megszavazzák a határozati javaslatot és Acs Jenő.

a telekkönyvi magániroda

ügyének előadója megkezdte beszédét. Azt javasolja, hogy a kamara követelje az iroda föllállítására adott kormányengedély azonnali visszavonását, mert magánüzemeltetés díjazásért üzletszerűen nem végezhetnek közhatalmi teendőket és ilyen iroda működése föltette káros volna úgy a jogkeresők közönség, mint az ügyvédek szempontjából. Nagy taps fogadja

Bródy Ernő,

amikor szólásra emelkedik.

— Amikor a nyári bürokrácia ezt a gött, be rugta a jogszolgáltatás kapujába — mondja —, én voltam az első, akit visszarugtam. Anként tartott a minisztérium ebben az ügyben és mindenki meg volt hívva, csak a kamara nem. Ez a képtelen, jog-sértő, alkotmányellenes intézkedés sérti az ügyvédi kar érdekeit.

csak egy ur magánérdeket szolgálja és hogy ki ez az ember, azt megirta A Reggeli.

Hyen eljárás kihívja minden becsületet ember fölhaborodását. A kari szolidaritás oltalma alá helyezük, hogy ügyvéd ezt a monópóliumot el ne fogadják, ne támogatssa és aki ezt mégis megtenni mérése, ne viselhesse többé az ügyvéd nevet!

Maday Béla után Körner Jenő

a telekkönyvi magániroda mellett kezd beszélni, mire falengető fölhaborodás támad: P!uj! Le vele! Ki innen! Megfizették!

— ilyen kiáltások ropkódnak a viharban, egyes ügyvédek az öklüket rázzák. Körner halálsápadtan áll, egyetlen szavát sem lehet hallani és Papp József elnök nem tudja lecsillapítani a vihart. Csak akkor lesz eszűd ismét, amikor Szigethy László a telekkönyvi magániroda ellen beszél. Ezután egyhangú lelkesedéssel elfogadják a határozati javaslatot, amely kötelező teszi és a kari becsület oltalma alá helyezi, hogy minden ügyvéd minden romantikában távol tartsa magát ettől az intézménytől. Következik

a jövedéki rendelet

tárgyalása. Ujlaky József előadói beszédében azt javasolja, hogy a kamara kérje a kormánytól a rendelet sérelmes részeinek hatályon kívül helyezését addig is, amíg az érvényben levő anyagi büntetőjognak, a bünyvádi pörrendtartásnak megfelelő és a közzabadság szempontjait mindenben megóvó törvénnyel rendezik a kérdést.

Fábián Béla

hosszabb beszédében ismerteti a rendelet alkotmányt sértő intézkedéseit.

— Bokharában — mondja — százalékol kapnak az emir hivatalnokai az adóból, melyet behajtának. A rendelet nálunk is behozta a proviziós rendszert és részben kizárta a védelemből az ügyvédeket, ami a zsarolások és rablások tömegét zudithatja az adótlétek nyakába.

A magyar nemzet a maga nyomorúságából, megcsönkítősságából csak a szta erkölcsökkel vergődhet ki, de ezt a büntetésekkel adott százalékos jutalmak nem szolgálják.

Az erkölcsi integritás a területi integritás előfeltétele.

Kócs István beszéde után a közgyűlés Fábián Kicszabításával egyhangúlag megszavazza a határozati javaslatot és áttér

a naptárrendelet

tárgyalására. Grünhut Armin kamarai ügyész, előadó indítványozza, hogy a kamara, áthivatva a sajtószabadságban rejlő nagy alkotmánybiztosító örök időkre szóló fontosságától, követeli a rendelet hatályon kívül helyezését, mert korlátozza az utcai terjesztés szabadságát és visszaállítja az előzetes cenzurát. Bántit Andor és Bányász Vilmos szólnak hozzá a határozati javaslathoz, amelyet a kamara egyhangúlag elfogad. Kimondotta végül a közgyűlés, hogy az ügyvédi kamara négy határozati javaslatot szavazta ki: a közzabadság, az igazságügyminiszter tudomására hozni.

Az ügyvédi kamarák elnöki értekezlete vasárnap csatlakozott a budapesti kamara állásfoglalásához

Vasárnap délelőtt az ország összes ügyvédi kamaráinak elnökei zártkörű értekezletet tartottak a fővárosban Papp József elnöklete alatt. Az elnök rámutatott arra, hogy az utóbbi időben számos olyan kormányintézkedés történt, amellyel szemben nemcsak a budapesti kamarának kell állást foglalnia, hanem az ügyvédség egységét képviselő összes kamarák föl kell hogy emeljék tiltakozás szavukat. A lefolyt vita során csupán a nyiregyházi ügyvédi kamara előbe nyilatkozott a költöző ügyvédi díjszabás tervezete mellett, a többi tisztelet kamara előbe az igazságügyminiszteri tervezet ellen foglalt állást. Az elnöki értekezlet a díjszabás, a telekkönyvi magániroda, a jövedéki és a naptárrendelet kérdésében teljes erőszében elfogadta a budapesti kamara határozatait.

Kisiklott a róma-nápolyi gyorsvonat, tüdője meghalt, nyolc utasa súlyosan megsebesült

Róma, szeptember 9.

(A Reggel tudósítójának távirata.) A nápoly-római gyorsvonat Seste Romano pályaudvarán beherelt egy tolató mozdonyba, amely hibás állásállítást folytán azon a vágányon állott, amelyen a gyorsvonatnak kellett berobognia. A gyorsvonat mozdonya kisiklott és a jűtő szűnyeghall. Nyolc utas súlyos sérüléseket szenvedett.

Vegyen 1X1 ruhát

vagy kabátot nálunk; amilyen biztos, hogy

2X2 = 4

épp oly biztos, hogy meg lesz elégedve

NEUMANN M.
m. kir. udvari és kam. szállító
IV, Muzeum-körut 1

YES

porcellánpóder legjobb a világon

Egyetlen póder, mely a pórnókat nem tömi el; alatta az arcbőr él, lélekzik és szűpül

Megszökött egy Nádor-utcai bankár, aki ellen vasárnap elfogató parancsot adott ki az ügyészség

A Salamon és Társa cég tulajdonosa, Klein József magával vitte az üzletfelek pénzét

(A Reggel tudósítójától.) A budapesti ügyészség sörös ügyésze szombaton elfogató parancsot adott ki a Nádor-utca 26. számú házban lévő Salamon és Társa bankház főnöke és cégtulajdonosa, Klein József bankár ellen, aki nagyobb összegek fölvétele után elült a fővárosból.

A Salamon és Társa Bankház, amelynek helyisége a tőzsdepalotával szemben van, az utóbbi időben már nem tartozott a nagyobbstíli bankházak közé, a cég a tőzsdén jelentékenyebb szerepet már nem vitt és így összeomlása és a cégfőnök szökése a tőzsdén különösebb bonyolodalmat nem okoz. Az eset azonban tőzsdéi és bankörökben mégis óriási föltűnést kelt, mert úgy látszik, Klein József tervszerűen készítette elő szökését és

üzletfeleitől ma még meg nem állapítható nagy összegeket vett föl.

A céget Salamon és Klein, a közös tulajdonosok még a deflációs korszakban alapították. A cégtárs, Salamon, rövidesen meghalt és ekkor Klein József vette át az egész bankházat. Klein a deflációban kihasználta az arbitrárs-üzletet, különösen valutákkal és közbénapirakkal dolgozott és ebben az időben nagyon sok pénzt keresett. Utóbbi a bankház, ez üzletek megszűntével, jelentéktelenné vált és ekkor más üzletégre tért át.

bankfiókot nyitott a Ferencvárosban a Liszt-utca 5. számú házban s Kőhányn a Kápolna-utca 1. szám alatt

és a bankfiókok révén betéti üzletekkel kezdett foglalkozni. Betéteket tudvalevően csak azok a bankok és bankházak vehetnek ki, amelyeknek a Pénzügyi Központ erre engedélyt ad. A Salamon és Társa bankház ezt a föltalant úgy hidalta át, hogy az ügyfelektől „kijelzésre” vette át a pénzt, amire nagy kamatot ígért. Így a két fiók révén a kőhányai és ferencvárosi lakosság részéről elég tekintélyes betéti összegek folytak be

a bankházhoz. Ez előzmények után történt, hogy pénteken, az imnap előtti napon a bankház megbízottja bizonyos pénzeseket a tőzsdén nem tudott átvenni és kifizetni. A tőzsdén azonnal tudták, hogy a cég tiltott üzletcselekedésben van. A Giroban átutáltak a cég kötelezettségeit és megnyugvással konstataáltak, hogy a Salamon és Társa cég nagyobb anyagiállomással nem szerepel és ezért egyáltalában nem kell tartani utóli, hogy fizetési képessége arombóló hatással lenne. Az inzulencia híre azonban már pénteken elterjedt s

a Nádor-utcai bankház csakhamar botrányos események színhelye lett.

Azok az ügyfelek ugyanis, akik pénteken délelőtt még nagyobb dollárösszeget adtak át a bankház pénztárosának és cégvezetőjének, hogy azért magyar pengőt kapjanak, a nyugtalanító hírekre pénteken délután már sürgősen visszaléptettek pénzüket. A bankház pénztárosa és cégvezetője azartán közölte a feleltek, hogy az összes pénzükéért a cég tulajdonosánál, Klein Józsefnel van, akit minden percben várnak. Klein József azonban nem

tért vissza több bankházába s lakásán is hiába keresték. Az üzletfelek erre följelentést tettek a főkapitányság intellektuális osztályán, ahol csakhamar olyan hitelezők találkoztak össze, akik egymásról nem is tudtak. A tömeges följelentések folytán detektívek kezdtek keresni Klein Józsefet. A detektívek megállapították, hogy a bankár

még pénteken megszökött.

A rendőrség erre értesítette a Pénzügyi Központot, amelynek közegei vasárnap hozzáfogtak a státusz megállapításához. A följelentéseket a rendőrség ugyanekkor áttette az ügyészséghez, ahol már szintén többen tettek följelentést a megszökött bankár ellen. A sörös ügyész erre vasárnap délben már értesítette a főkapitányságot, hogy Klein József ellen elfogatóparancsot adott ki. A rendőrségen egész vasárnap folytak a kihallgatások, különösen

hosszas jegyzőkönyvet vettek föl Malfinszky Artur cégvezetővel,

aki kihallgatása során kijelentette, hogy főnökének ügyeiről semmit sem tud, mert az utóbbi időben Klein József maga vett át minden pénzt, ami a bankházhoz befolyt. A rendőrség tovább folytatja a nyomozást annak megállapításáért, hogy mily nagy összeggel szökött meg az elült bankár s hogy az ügyfelek károsodása miatt rajta kívül mást nem terhel-e felelősség.

Páll József

Simonyi Máriát vasárnap délelőtt újból megoperálták a Park-szanatóriumban

A foggyenyedés az állkapcsot támada meg, az operáció után Simonyi Mária állapot a kielégítő. — Móríc Zsigmond nyilatkozik az elkészült „Szép asszony kocsisá”-ról

(A Reggel tudósítójától.) Az elmúlt héten széleskörű részvételt váltott ki az a hír, amely Simonyi Máriának, a kitűnő művésznőnek és férjének, Móríc Zsigmondnak egyidejű súlyos megbetegedéséről szólt. Simonyi Mária, amint ez ismeretes, a Tatrában hirtelen megbetegedett egy elgyengedt fogtól, s magas lázzal érkezett Budapestre, ahol Hüttl professzor azonnal és sikeresen megoperálta s a főzetlen életvezélyt a népszerű színésznőről így elhárította, férje, Móríc Zsigmond pedig ugyanekkor ugyanezért magas lázzal küzdve, trombozissal fekvődt leanyfalui nyaralójában. Móríc azóta már jól is épült, Simonyi állapotában azonban az elmúlt héten

komplikáció állott be, amennyiben a foggyenyedés az állkapcsot is megtámada, úgy, hogy azonnali újbóli operáció vált szükségessé.

Az operációt vasárnap délelőtt dr. Fodor György állkapocs-operátor végezte a Park-szanatóriumban teljes sikerrel. Simonyi Mária az altatással végzett komplikált operáció után néhány órával már jól érezte magát, úgy, hogy teljes fölgyógyulása most már rövid időn belül remélhető. A Reggel fölkereste vasárnap délben Simonyi Máriát sanatóriumi betegszobájában. Az aren erősen föl van dagadva, még kissé hágyadt az altatástól, az operáció izgalmaiból, de azért szinte jókedvűen felel:

— Haza akartam menni mindenáron Máriánpra, erre a műtöbe vittek nénapot ünnepekre. Lázas voltam már tegnap este. Fél tízen-kettőkor volt az operáció, azt mondják, nagyon szívesen sikerült, most már meggyógyulok...

Móríc Zsigmond mosolyogva hallgatja.

— Csak Zsigóra haragszom, hogy miért jött be Leányfaluhoz, a beteg lábával.

Az éjjeli szekrényen egy füzet. A „Szép asszony kocsisá”-nak egy gépirásos példánya. — Egész éjjel nevettem, mulattam vele, mondja Simonyi Mária. Megkértem Mórícot, hogy mondjon valamit az elkészült darabról. Ezeket feleli:

— Nézz rám: az biztos, hogy nem lesz Pirandello-darab... Jó, egyszerű, egészséges vidéki komédia a „Szép asszony kocsisá”: nyírségi kastély czerkészés holddal alátámasztva, azokkal a figurákkal.

akikről hiába hiszik, hogy anakrouzmus, — hála Istennek, élnek!

Azt hiszem, a legjobban sikerült ebben a darabban ezeket a magyar uri figurákat megörökítenem; tartok rá valamit, — mert hogyha Plautusból a római életet meg lehet ismerül —, úgy én is szeretném, hogy ebből a darabomból a magyar életet megismerjék.

— A szép asszony? Fedd! Ami benne van, azt ebben a figurában mind fölhalmoztam, az ő zamatát, temperamentumát, az ő érzelmességét. Minden van ebben az asszonyban:

amolyan női diktátorfigura, aki végül szerelenségebe téved... Nekem egy szép szerelmes ügy ez az egész darab.

Hölgyek jelszava:
Legjobban vásárolhatunk
KLEIN ANTAL
divatruházában
Király-utca 53 (Akácfa-utca sarok)

Mellette van egy másik női figura is, egy báróné, akiből azt hiszem, az ő alakját sikerült szépen megmintáznom.

— És a „kocsis”?
— Haj, — a kocsis!

Rózsahegy-i és Mály keverve!

Örökölt 5000 holdat, de már tizenkét örökséget elvett, tudod, az a fajta, aki egy örökséget egyik várostól a másikig utközben elherdál.

— Milyen idős?
— Ez a darab tilka. Sokkal fiatalabb, mint amennyit mutat, az asszonokk öröknek játsszák ki. Van aztán benne még több más figura is, többek közt egy ezerholdas paraszt a fiával. Az öreg a magyar paraszt kvintesszenciája, a fia pedig egy ilyen jófába oltott kultürember... Többet nem is szeretnék egyelőre mondani...

Gróf Brockdorff-Rantzau moszkvai német nagykövet hirtelen meghalt

Berlin, szeptember 9.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Gróf Brockdorff-Rantzau moszkvai német nagykövet vasárnap Berlinben élő testvérének lakásán

hirtelen szélütést kapott és meghalt.

A kiváló német diplomata, aki még nem volt 60 éves, szabadságát töltötte Németországban. Gróf Brockdorff-Rantzau moszkvai működése során

nagy diplomáciai sikereket ért el Németország javára.

Sok helyről megvadtolták, hogy szimpatizál a szovjettel, mert egy orosz könyvhöz, amely az ország új berendezését ismertette, előszót írt. Brockdorff-Rantzau volt a legutolsóbb szavu külföldi diplomata Moszkvában.

Gyönyörű tengeri utazás
Trieszthól október 3-tól 23-ig
a sevillai világkiállításához
Algir, Tanger, Gibraltár, Malaga, Cordova, Barcelona, Capri, Nápoly és vissza Trieszthbe a
Stella d'Italia
óceánjáró luxuszgözzsel
Részvételi díj, legelsőrangú ellátással
840 pengőfői
Fölvilágosítás és prospektus:
Cosulich Line Budapest
VII, Thököly-ut 2 (Keleti p. u. ind. oldalával szemben). Képv.: IV. Váci-utca 27—29. szám (Piarista-épület)

Uj
harisnya, keztyű és kötöttáru
üzletemet
e hó 5-én, szerdán
nyitottam meg
a Gerbeaud-palotában (Vörösmarty-teren). A belvárosi vásárló közönség jelentékeny része máris meggyőződött, hogy választékosan izléses, valóban különlegesen szép árukat nálam olcsóbban vásárol, mint bárhol
BRAUMANN ZOLTÁN
Vörösmarty-tér (Gerbeaud-palota)

Nagy Ferenc nyugalmazott államtitkár 78 éves korában tragikus baleset következtében meghalt fia röjtöki kastélyában

(A Reggel tudósítójától.) Nagy Ferenc nyugalmazott kereskedelmi miniszteri államtitkár, belső titkos tanácsos és egyetemi tanár, fia, Nagy Elek volt vatikáni követ röjtöki kastélyában szombaton 78 éves korában meghalt. Nagy Ferenc a régi Magyarország szabadelvű korszakának jelentős harcosa és a magyar tudományos világ kiváló munkása volt. Tiszta István gróf szűkebb környezetéhez tartozott és egyik bizalmasa is volt miniszterelnöksége idején. Halálát

tragikus baleset

okozta. Nagy Ferenc ugyanis, aki semmeringi nyaralása után utazott fia látogatására Röjtökre,

a kastély lépcsőin eleszott és felső láb-szárcsonttörést szenvedett.

Ez a baleset komoly komplikációkat okozott és

a beteget Sopronba kellett szállítani, ahol két héttel ezelőtt dr. Király Jenő egészségügyi főtanácsos sulyos operációt hajtott végre rajta. Magas kora miatt állapota kezdetől aggasztó volt és már a sulyos operáció sem segíthet rajta. Az elhunytat ma temetik el Röjtökön a családi sírboltban. Temetésén képviselteti magát a budapesti tudományegyetem, amelynek évtizedeken át tanára volt és a Magyar Tudományos Akadémia, amelynek rendes tagjai közé tartozott. Az egyetemen kereskedelmi és váltófogott adott elő és katedrájától csak pár évvel ezelőtt vált meg. Az aktív politikától, amelyben sok sikere volt, akkor vonult vissza, amikor főrendiházi taggá nevezték ki. Nevével az utóbbi években már alig találkozunk. De sudár alakja, ősz szakálltól övezett érdekes feje annál gyakrabban volt látható a pesti déli közrón, ahol eskümen mindenki ismerte, tisztelte és szerette.

Az orvosok társadalmi és anyagi helyzetének javításáról és a kuruzslás leküzdéséről tanácskozott az orvosszövetség kongresszusa

(A Reggel tudósítójától.) Az Országos Orvosszövetség szombaton tartotta harmadik évi kongresszusát, amelynek legérdekesebb tárgya az orvosi társadalom helyzetének javítása és a kuruzslás elleni harc megvitatása volt. Csilléry András elnöki megnyitójában utalt arra, hogy a szövetség a jövőben nem nélkülözheti a népjóléti miniszter jóakarátát, ha nemes hivatásának meg akar felelni.

— Szükséges — mondotta Csilléry —, hogy

a szövetségbe való belépés minden orvosra nézve kötelező legyen.

A szövetség további munkaprogramja a nyugdíjintézet fejlesztése.

Munkásbiztosító és más biztosító orvosok helyzetének javítása, szűkebb ház építése, állásnyújtás, aroda felállítás és még több olyan reform keresztülvitele, amelyek az orvos anyagi és társadalmi helyzetét javítanák. Pontos, hogy az orvosi társadalom az országos érdekű egészségügyi problémák megoldásában aktív szerepet vegyen.

Scholtz Kornél dr. államtitkár megállapítja, hogy még inkább föl kell ismerni, mint eddig, az ország és az orvosok érdekeinek teljes azonosságát. Sipőcz polgármester szölt azután: — Nekünk új, erősebb, tettekrevaló nemzetet kell nevelnünk, ki kell gyógyítanunk a magyar népet ezer sebétől.

Az az igazi integritás, revíziós munka, amelyet a magyar orvosok teljesítenek.

Tanárkay Árpád főtitkár terjesztette elő a szövetség egy jelentését. Eszerint minden 1250 lakosra egy orvos jut, ami szinte egyedülálló a világon. A jelentés aggódalmnak tartja, hogy a biztosítást a társadalom minden rétegére kiterjeszti. Köröcsy Zoltán a pénzürosi jelentést mutatta be. A kuruzslás kérdéséről Gortvay György miniszteri tanácsos tartott előadást és felvitelt kepeken mutatta be a kuruzslás 60 válfaját. Hozzászóltak Ritók Zsigmond, Szabó József, Tócsmányi Rezső, Kluge Endre, Tavaszi Béla, Somogyi Zsigmond és Brezovszky Emil, azt hangsúlyozták, hogy

a kuruzslás leküzdése elsősorban a nép fölvilágosítása útján érhető el.

Végül elhatározták, hogy egy bizottság készüljön az országos törvénykezési és társadalmi uton való rendezésért. Szabó Géza dr. nyugdíjintézet titkár bejelentette, hogy megérkezett a nyugdíjintézet alapszabályok jóváhagyása.

a nyugdíjbiztosítás 48 pengő évi tagdíj ellenében minden tagra nézve kötelező.

A jövő évi kongresszust Pécsen tartják. Este a kongresszus tagjai a székfőváros megvendégelte a Gellért-szállóban.

„A társadalom kiáltó igazságtalanságait meg kell szüntetnünk, mert robbanáshoz, forradalomhoz vezetnek!”

— mondotta Vass József az ózdi munkásoknak

Bud János: „A munkás sorsa egyben az egész ország sorsa is!”

Ózd, szeptember 9.

(A Reggel tudósítójától.) Szombaton tartotta meg beszámolóját Bíró Pál, az ózdi kerület képviselője. A beszámolóban résztvettek és föl-szóaltak Bud és Vass miniszterek is.

Bud János

beszédében visszapillantott pénzügyminiszteri működésére, majd így folytatta:

— Az egyes gazdasági érdekek között kétségteletlenül vannak ütközéspontok, de ezeket sohasem szabad úgy összeütköztetni, hogy az ország szenvedjen miattuk. Nem szabad mindig hareról és ellentétekről beszélni. A mezőgazdaság válságában az egyik főnehézség: az Európásteret megnyitvánuló gazdasági elzárkózás.

Elsősorban a mezőgazdaság válságos helyzetén kell könnyíteni.

mert ennek hátrányait minden gazdasági ág egyformán érzeli. E nagy föladatak megoldásában a

Öletem

30 éves nálam mindenki csak jól vásárolt

fennállása óta

Raglánék, átmeneti- és téli-kabátok készen vagy mérték után **Widder férfiniszabó** IV. Városház-utca 20 Tel.: Automata 880-20

Neumann Berta és Társa

V. Dorottya-utca 3 (I. em. jobbra) külön sport- és készruháüzlete megnyílt, ahol felnőttek és serdülő leányok a legújabb divatu ruhákat igen kedvező áron szerezhetik be

A nagy, kiáltó igazságtalanságokat föltétlenül meg kell szüntetnünk, mert azok lágyul robbanás-hoz vezetnek és a robbanások forradalmak vagy belső háborúk formájában jelentkeznek.

Hatalán száll szembe bármely állam a robbanásra vezető aramatokkal, ha nem igyekszik elebe megszüntetni azokat az igazságtalanságokat, amelyek az aramatok előidézőiként a társadalomban megmaradnak. Minden államnak szüksége van erőteljes szociálpolitikára, de leginkább szükségünk van arra nekünk, a maréknyáig olvadt magyar néprek.

Sok magyar emberre rótt szűkös életét a tragikus magyar sors, akiket pillanatnyilag minden akaratunk és törekvésünk mellett is alig tudunk szíteni.

Nemcsak fontosabb kötelesség ma a magyarság számára, mint az, hogy takarékoskodjunk egymással, hogy ez a nyolcmillió magyar olyan szétvertetlen többé váljon, mintha az ózdi gyárban vasból öntöttek volna.

Bezárták a Lukács-fürdő éttermét és kávéházát

(A Reggel tudósítójától.) Annak a rossz üzleti konjunkturának, amely az egész városban érezteti hatását, most váratlanul a budapesti vendéglőspár egyik közbeesésében álló tagja, Schmidt Félix, a Lukács-fürdő vendéglőjének és kávéházának bérlejtő lett az áldozata. Schmidt Félix 1926 április elseje óta bérlti a Lukács-fürdő kávéházát és éttermét, amelyet

a fürdő gyönyörű dunaparti teraszán

világárosi arányokban fejlesztett ki. A két év előtti szombaton a Lukács-fürdő teraszán élnék esti eld indult, ez azonban csakhamar megszűnt és vele együtt a terasz forgalma is, mert a gyógyfürdő szállóvendégei érdekében maga Schmidt is lehetetlenné tartotta, hogy a késő esti órákban

a jazz-bandnél szórakozó közönség zavarja a fürdő csöndjét.

Igy a bérlő, aki jó fantáziával alapította bérlelt a terasz esti életére, elcsélt a váró bevételeket és ezenfölül a téli üzem fúttartása miatt oly jelentékeny veszteségeket szenvedett, hogy végül is kénytelen volt maga ellen csodált kérti és kávéházát s éttermét néhány nappal ezelőtt bezárta. Schmidt Félix tíz éven át Gundel Károlynak volt igazgatója és négy évig az Egis éttermi és szálloda igazgatója. A helyzet most az, hogy az éttermet bezárták, de minden remény meg van arra, hogy

csöndöküvili kiegyezésel

a fürdő éttermét és kávéházát ismét megnyit-hatják.

Ő fensége a hordár

valóságos pünkösdi királyságot él át Carl Rössler vidám filmtréfájában, a „Véletlenek világáték”-ban. Ez a kiálló vörösszánkás anynyira hasonlít a kis hercegnek warkodó fejdelmére, hogy ő fensége néhány napra szerepet cserél vele. Elképzelhető, ez a csere mily pompás humoru helyzetekre ad alkalmat, annál is inkább, mert Keresztélyt, mint hordár, nem fira a bőrcébe és mindenképp ott araladó-sér-letést követ el. Annál bölcsebben viselkedik ez-attal a palotában a hordár, aki többek között azt is megengedi, hogy az ifjú János Emánuel herceg kérésre szíve sugallatot csitólórlőköl mut-talja be a Palacé. Másrón meg ott látjuk az 1928. évi burleszkversenynen pályadíjat nyert Melro-slágerburleszket: „Alattuk a mellény-zsaccsokban”, végül egy érdekesítő expedíciós-filmet, vadászatot Brazília őserdeiben.

MÉG MA KERESSE FEL CÉGÜNKET,

ha olcsón akar csillárt venni
4 lángu masszív bronzcsillár, komplett 28 — P.
4 lángu masszív bronzcsillár, komp. lakásban felszerelve 51 — P.
„Meleor” rt. (Teréz-körtut sarkán)
Fiók: Vámház-kürtút 11.
Óriási válszték Vidékre ábrék

ADMIRAL
AZ ELŐKELŐ VILÁG TÁNCZALONJA
VÁROSI HELYSÉGE
MEGNYILT!
MAGYAR-UTCA 5 TEL.: AUT. 851-26

Benda József műbutor- és asztalosárugyár
kiállítás a III. Kézművespári Tárlaton, Városi mintá-
orem: Wesselényi-utca 11. — Gyár: Hornád-utca 35. szám

Dr. I. M. urat kérem, címét A Reggel kiadó-
hivatalába „Barna” jellegre közölte augusztus
27-én Érsekvárról Komáromig vele utazott
utifársával.

Franciaország nem mondhat le a fegyverkezésről,

— mondotta Painlevé a Kellogg-paktummal foglalkozó beszédében a marnel csata emléknapján

Páris, szeptember 9.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Painlevé hadügyminiszter Meauxban vasárnap este beszédet mondott egy banketten, amelyet a marnel csata emlékére rendezett ünnepséggel kapcsolatban tartottak. A hadügyminiszter beszédében különösen a Kellogg-paktum jelentőségével foglalkozott.

— A Kellogg-paktum — mondotta a miniszter —

csak azért vált lehetségessé, mivel Franciaország megnyerte a marnel ütközetet.

A mai emléknap és a Kellogg-paktumhoz való csatlakozás között semilyen ellentmondás nincsen, Európa pillanatnyi helyzetében Franciaország —

haszak nem akar halálos elővigyázatlan-ságot elkövetni, — nem mondhat le a fegyverkezésről.

Azoknak a férfiaknak, akikre Franciaország sorsa bízva van, két hibát kell elkerülniök. Először a vak bizalmatlanságot, amely lehetetlenné tenné a népek egymáshoz való közeledését, másfelől azonban a korai vagy túlságosan messzeemenő bizalmat.

Mi csak dolgozunk, küzdünk, ők pedig pödrök a bajjuszukat, mi az ő zsoldosai vagyunk.

Ótt van a nemzetiségek beolvastása. Aki ezeket beolvastotta, mi voltunk. Azt mondják, misoda név az, hogy Klebsberg, Prohászka, Ernst, Haller, ezek nem magyarok, azok magyarok, akiket úgy hívnak, hogy Bösszörényi, hiszen ha megnézzük,

az a Baltházár nem magyar, neve semita, ami magyarul Boldizsár jelent. Hát a Raffay, talán magyar szó? Tót szó ez.

Beszörcebánya körül mindenkit Raffajnak hívnak, az az igazán nem jelent semmit. Tekintély? Tisztelet? Beesület? Családi erkölcs? Istenfélelem! Elsősorban közöttünk, katolikus hívek között maradt meg. Mi vagyunk a haza legértékesebb része.

Vannak beesületes protestánsok és vannak beesületes zsidók is, de az erkölcsi élet mélyítésére távolról sem tartanak annyit egyik részről sem, mint nálunk.

Ott van a házasság szentsége. Nekik ilyen nincs. A Calvin-téri templomból mindig halljuk rádióon még az ugryezenti püspökök is kenetteljes rezgő hangon miként hirdetik: X. Y. elvált és X. Y. elvált házasságot kötnek. Az elvált asszonyra, aki már tiznek a kezén is megfordult és az elvált emberre, aki tudja az ég, hányféle parázunkodott, rámondják nagy kenetteljesen, az Isten áldása legyen rajtatok.

A rettenetes erköletlenség tehát nem a katolikus egyház találmánya.

Csak az a vallás ér valamit, ahol gyónatások van. Aki a legtöbb istenáldását tudja kivívni, az az igazi hazafi. De hogyan jöhetne Isten áldása oda, ahol annyi a káromkodás.

Hísz megírta Gyulai Pál, aki protestáns ember volt, hogy az istenkáromlást a szentségek és a szentek káromlását a református hozta be Magyarországra.

Látjátok — mondta aztán, — itt van Tapoleán jó keresztény lap, a „Tapoleai Ujság”, ennek alig van 150 előfizetője és van egy zsidó lap, a „Tapoleai Lapok”, amely prosperál. Igérjétek meg nekem, hogy nem fogtok többé más lapot olvasni, mint amilyent én mondom. Ne olvassátok a „Magyar Ujság”-ot, mert az református. Ne olvassátok a „Pesti Hírlap”-ot, mert az liberális, ne olvassátok a „Pesti Ujság”-ot, mert az zsidó.

És! csak egyet olvassatok, testvéreim, a „Tapoleai Ujság”-ot

és a többi keresztény lapot. Nem jövök többet ide, ha megtudom, hogy szavamra nem hallgattatok! Mindjárt kiteszünk ide két asztalt, én is odabúlok, a kárpán urak is odabúlok, írjátok alá az íveket, a szó káros a lelt. Fizessetek elő a „Tapoleai Ujság”-ot!

A katolikus népszövetség dunántúli közgyűlésén

Ernst Sándor, Haller István és Bangha páter szenvedélyesen támadták a „semita” Baltházár püspököt és a reformátusokat

Bangha páter felszólította a gyűlés résztvevőit, hogy semmi más lapot ne olvassanak, csak a Tapolcai Ujságot, amelyre a helyszínen személyesen gyűjtött előfizetőket

Tapolca, szeptember 9.

(A Reggel kiküldött tudósítójától.) Ma tartotta a katolikus népszövetség dunántúli közgyűlését Tapoleán. A gyűlést Bött veszprémi püspök nyitotta meg annak hangoztatásával, hogy katolikus hitűekben akarják megerősíteni a híveket és arra kérte őket, hogy harcoljanak a katolicizmus minden téren való érvényesüléséért. Győmőrcy zalai főispán, majd Forster képviselő üdvözlőbeszédei után

Ernst Sándor

prelátus lépett a szószékre.

— Ebben a mai időben egy serelemes esetet láthatunk. Protestáns részről egy főember, aki felelős állást tölt be, ismét sértegette a katolikusokat, amint ezt lenni szokta a múltban.

Nemrég az oitári szentséget sértegette, a katolikusok legnagyobb kínosát és drágaságát.

Sértegeti a katolikus hitűeket, majd a katolikusokat, mint hazafiakat. Mintha mi nem lennénk hazafiak, mintha mi nem áldoztuk volna évszázadokon át a hazáért vért és életet. Főpapjaink, püspökeink mindenütt ott voltak a magyar történelem véres napjaiban. A világháborúban is legfőbb a katolikusok áldoztak.

Sértegeti a protestáns főpap a római papát is, a római pápa nélkül pedig nincs katolikus egyház.

Miért bántják itt a papát! Mi a reményhez fordulunk, nem szavazunk a béket, mint mások, akik nem tudni, mi célból, harcol indítanak testvér és testvér ellen.

Főhívjuk a legfelsőbb körök figyelmét, hogy vigyázzanak, háború közöttünk, testvérháború ne legyen.

De egyúttal főhívjuk a katolikus népet, vigyázzanak, folyton legyenek ébren!

Azután Haller István lépett a szószékre.

— Előtem Ernst Baltházár püspök támadásáról beszélt, én is arról szólok. Mennyire semmit sem jelent az ilyen piszkolódás, az ilyen lövöldözés, akár Debrecenből jön, akár Hajdú-böszörményből. Nagy a magyar nyomorúság birodalma, igen nagy. És van egy ember, egy felelős állásban lévő ember, aki más helyet nem talál, mint a római pápa orrára szállni. Hát ez az ő hitvitásai! A voltáit gondolkodás volt meg a mi urainkban. Hadd higgyen a nép, hadd imádkozzon, az neki kell, mi élünk, mint Marci Hevesen.

dözsölünk, mulatunk, amíg a dominiumokból tart.

a nép csak legyen vallásos, istenhívő, nehogy ki-nyíljon a szeme. Régi igazság, hogy fejtől büdösödik a hal. Eszrevette ezt a cinikus magviseletet a nép, ment az urak után. Utánzata az urakat.

Lett erköletlenség, jött a nagy harc, jött a szocializmus, jött a háború, jött az összeomlás, a vízözön, amely elnyelt mindnyájunkat. Meg kell a mai uraknak és a mai szegényeknek érteniök, hogy csak egy katekizmus van urra és

szolgáira egyaránt kötelező: a katolikus hit. Menjünk az urak közé, hirdetjük a hitet, hogy a nép, az egyszerű nép himni tudjon.

A falusi nép sokkal közelebb áll az Istenhez, mint a városi nép.

Bangha Béla jezsuita páter állott a szószékre.

— Öt száz esztendője fennáll ez az ország protestánsok nélkül. A mai protestánsok ősei mind katolikusok voltak, ha ezek rossz hazafiak voltak, akkor mi vállaltuk ezt a vádat. Alig van a protestánsok közül egy is, aki tettehöz mutatja ki a hazafiaságot! Nálunk katolikusoknál — mondja — soha nincs ángyalos, mi karitatív és szociális munkát végzünk.

Ha más oldalra egy katolikus ember állásért, kenyérvért kopogtat, előbb megkérdezik, milyen vallása s ha pápista, nincs kenyer, nincs állás. Hőmérsékletben a keresztény sajtó ellen ordítanak. Mi olyan ábrándosok voltunk, hogy keresztény lapjainkban érveket át protestáns szerkesztők tartolábuk, hogy ezzel is igazoljuk békés magatartásunkat.

„Népszerű osztályunkban a félelemeleten”

idényenkint, az előző idényről visszamaradt sok ezer méter legfinomabb női és férfi kabát-, kosztüm- és ruhakelmélemből, valamint sportruha-, pongvola- és bluzszövetekből renkívül magas árengedménnyel 4 csoportos olcsó árusítás rendezünk. Ezen négy csoportból szolgáljanak bizonyítékul az alább felsorolt tájékoztató áraink:

Női kelmelek:

Ezelőtt 25-től 40 pengőig árusított, legfinomabb öszi és féli kabát- és kosztümkelmelek

most 8, 10, 12 és 15 pengőért

Ezelőtt 10-től 15 pengőig tiszta gyapju ruha- és pongvolakelmelek

most 3.50, 4.80 és 8.50 pengőért

Néhány száz méter grémánfekete, lágyesésű, cseppmentes, 140 cm széles fényposztó (ritka alkalmi vétel)

volt ára 22.80, most 10.80 pengő

Férliszövetek:

Tiszta gyapju, skótmintás golf- és sportszövetek fölülmulhataflanul olcsón

volt ára 24.60, most 12.20 P m.-ként

Alkalmi folytán gyári raktárból nagy tömegekben átvett, tiszta gyapju, kamgarn és seviof öltönykelme-maradékok szenzációsan olcsón

10-től 17 pengőig méterenként

Az olcsó árusítás kezdete folyó hó 10-ike

Az előrelátható nagy forgalom lebonyolításának egyszerűsítése céljából a kapualatti bejárat helyett a t. vásárlóközönségnek az üzlet főbejárat áll rendelkezésére

LÁSZLÓ ÉS FEKETE

női és férlidivatkelmék áruháza
IV, Petőfi Sándor-utca 14-16

Bohém Mulató

Rákóczi ut 36

A ragyogó műsor kezdete 10 órakor

Belépődíj nincs

Szolid polgári árak!

HIREK

Magyar tájak

Krúdy Gyula Baedekerje

A magyar tájakat némes és nem volt rajongóbb szerelmese Krúdy Gyulának. Ez a szerelme annyira hatámba került, hogy a világ más feldrészai nem vonzódtak, nem érdekelték. Hűségese szerelmese volt tehát a magyar földnek, magyar éneknek, magyar erdőnek, magyar színeknek, magyar városnak és magyar életnek. Erről a nagy, mélyesges szerelméről szólunk majd írásai, amelyekkel a Reggelben fogunk megismerkedni. Krúdy Gyula művésze nem olyannak festi ezt a világot, amilyennek eddig ismertük és amilyennek eddig megmutatkoztunk. Másnak látjuk, szebbnek, gyönyörűbbnek, olyannak amilyennek az örökké szerelmes ifjú láthatja imáddott mennyasszonyát.

Az utas előszava

Mikor szoktam meg az éjszakai járatot?

Tanulóifjkoromban a miskolci vasúti állomáson, amikor negyvenesztendődelőtli szeptemberben éjfélt után azt a vonatot vártam, amely iskolámba, a határszéli podolini kolostorba visz. Akkoriban még olyan bizonyult volt a vasúti utazás, a különböző állomásokról való várakozások, de még a stációk szakállas vagy szakállatlan portásai is, hogy nagyon korán kellett velük megismerkedni annak példánál, aki nyíregyházi betyárkodások után a Felvidékre, mégpedig a lengyel gránice közelébe került büntetésből iskolába, ahonnan szökvevény módjára gyalogszerrel nem szükhett haza. Így én már tizenöt éves koromban névszerint ismertem a tekintélyes vasúti portásokat Nyíregyházától Poprádfelkúig, fontoskodva kapaszkodtam a báránybőrundájukba, amikor becsöngtek a vasúti restaurációkban borozgató vagy szundikáló pasasokra, hogy ilyen és amolyan állomások következnek a legközelebbi vonattal; utóbb magam is megtanultam az állomások litániáját és olykor diákos sugással kisegítettem az éjszakai portást, ha annak nyelve akadozott.

— Zsolcát kihagyja — sугtam a miskolci portásnak.

— Az ördög vigye Zsolcát.

Zsolca ugyanis minden litániában előfordult, akármire utazott a pasasér Miskolcra.

*

Annál a vonatnál vettem bucsut miskolci barátomtól, az éjszakai portástól, amely vonat Budapest felől jött, Kassa felé ment és sok álmos, hunyorgós szemű, pöllött arcú pasasért rakott le a miskolci állomáson. Néha még alvó embereket találtam a második osztály kupéban, akik cipőten lábukkal csak portás barátom fölcsúlitására adtak ülőhelyet a kisdáknak, morogtak, köhögtek, visszafogott hangon káromkodtak, mint azóta is megszoktam a pesti pasasérektől, ha éjjeli vonatokon találkoztam velük. De a miskolci barátomnak helyén volt az esze; ünnepélyesen figyelmeztette az utasokat:

— Kérem, vigyázzanak a kassai püspök unokaöccsére! — mondta, mielőtt leugrott volna az induló vonatról.

Ilyenformán még az a norinbergi vigéje is, aki azért utazik éjszaka nagyobb kényelemmel, mint nappal, mert otthon a felesége annyig sem hagyja aludni: helyét szorított a kassai püspök unokaöccsének. Az álom darabok időre kiment a szemükből, amíg kikérdezték a boldogult Babies Zsigmondról. Körülbelül mindenne tudtam felelni, részint velem született hazudozás ösztönből, részben a miskolci vasúti portás elbeszélése alapján, aki jól ismerte Babies püspök komornyikját abból az időből, amikor a püspök szalonkocsija az állomásról vezetgette és a komornyik elszökött, a szendörgő egyházzól mellől, hogy az éjjeli portással néhány korszó sört elfogyasszon.

A vigécek fölhuzták harisnyás lábukat és szivarra gyújtottak, ami nyilván azt jelentette, hogy nem akarják folytatni horkolásukat. (Ha együtt voltak: ugy tudtak horkolni.)

Agyvértódulás,

szívzorogás, nehéz légzés, félelemérzés, idegeség, migrén, lehangoltság, álmatlanság a természetes FERENC JÓZSEF keserűvíz használata által rövidesen megszüntethető. Tudományos megalapítások megerősítik, hogy a FERENC JÓZSEF víz a makacs székszorulás mindenféle jelenségeinél a legjobb szolgálatot teszi. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

mint egy katonai zenekar. Egyik sem hallotta a másik muzsikálását.) Megmutatták, hogy milyen állomásokon haladunk keresztül, az ablakhoz engedtek, pedig az ablak melletti asztalkán fehérre hámozott új dió volt egy papiroszacskóban, amely osemegét nyilván az álmatlanság elleni szőrazoklásnak szánták.

— Az már a Hernád! — mondta a norinbergi, amikor szeptemberi, csillagos éjszakában a földön is fehérleni kezdett valami, mintha a tejt szálolt volna le az égről.

— A Hernád még messze van — felelt egy vörösbajusz, civikereskedelmi utazó, aki egész idő alatt azokat a sauzonokat dudolta magában, amelyeket Pesten jártában a Földben hallott.

Aztán nagyobb nyomaték kedvéért hozzátette:

— A Hernád ott kezdődik, ahol az első piroscsoknyós tót menyecskét látni, aki ruhát mos a folyóban.

A dudolgotó utazónak senki se mondott ellent. Mert akkoriban még ilyen tréfás formában ismerték Magyarország földrajzát.

Krúdy Gyula

— Változatlan a hőség... A budapesti meteorológiai intézet vasárnapra jelentésében az idő-
prognózis a következő: Az időjárásban lényeges változás nem várható. — Párisból jelenti A Reggel tudósítója: Észak- és Középfraanciaország fölött ismét hóhullám uralkodik. Párisban a hőmérséklet 31 fokot mutatott árnyékban. Ugyanilyen magas hőmérsékletet észleltek Toursban és Biarritzban is.

— Halálozás. Vámbéry Rusztem egyetemi tanár, a kiváló jogtudós és publicisták súlyos gyász érte. Gyógyulása szombaton Bécsben meghalt. Vámbéry György, aki mindössze 23 éves volt, második fia Vámbéry Rusztemnek és keresztfia az angol királynak, már reggelen betegeskedett, egy fél óra súlyos szívbaja miatt a bécsi Löw-szalónteremben kezezték. Az elhunyt heten operációt végeztek az arcán, de a gondos orvosi kezelés nem tudta az életnek megmenteni. Vámbéry Györgyöt Budapesten széleskörű iródműi tájékozottságáról ismerték és nagyrabecsülték választékos műveltségét, finom, kedves modorát. Több magyar regényt fordított német nyelvre és ezeknek mostanában kellett volna megjelenniük. Ma délután temetik Bécsben.

— Belgrád rendőrfőnökét súlyos autóbaleset érte Bécsben. Bécsből jelenti A Reggel tudósítója: Bedekovics belgrádi rendőrfőnököt, aki átutazóban Bécsben tartózkodik, este súlyos autószerencsétlenség érte. Amikor a bécsi jogszólvány követtség egyik tisztviselője kíséretében autójában a Délvárosra hajtott, az autó a Schwarzenbergplatzon összeütközött egy magánautóval. A bértautó darabokra tört és mindkét utasa súlyosan megsérült. Bedekovics helyettes rendőrfőnök fején és alsó lábán sérült meg, míg Kalnár Sándor, a kíséretben levő tisztviselő mellkas- és csípőszűrésűségeket, valamint eszt és térdtörést szenvedett.

— Strausz István jobban van. Strausz István képviselő már het héttel fokozottan és orvosai csak vasárnap engedték meg, hogy állapotának javulására való tekintettel naponta két óráig kórház székében töltsön. Teljes felépülése még két-három hetet fog igénybe venni.

— Autószerencsétlenség érte a Rökus-kórház két orvosát. Súlyos autószerencsétlenség történt Kisasszony-napján délután 1/2 órákor a Dobrentey-téren, ahol egy mezejáró, amelynek száma Bp. 27-695, és amelyben dr. Balla István Rökus-kórházi orvos ült dr. Szabó Zoltán orvosátársával, összeütközött a Bp. 36-001. számú teherautóval. A két sofőr az utolsó percben nem tudta egymást elkerülni és a hatalmas teherautó fölborította a személykocsit, amelynek két utasa az utastere zuhant. Nyomban értesítették a balesetről a mentőket, akik a két orvost első segélyben reszesítették és súlyos zúzódásokkal beszállították őket a Rökus-kórházba. A rendőrség megindította a nyomozást annak megállapítására, hogy a súlyos balesetet kitérte a felelősség.

— Turin kormányzója lemondott állásáról. Rómából jelenti A Reggel tudósítója: Szarbu admirális, turin podesztá, aki a Kosuth-szobor leleplezésekor Budapestet képviselte Turin városát, benyújtotta lemondását a podesztai tisztségéről. Mussolini elfogadta a lemondást és helyére kormánybiztos minőségben Commandatore Umberto Ricchi prefektust nevezte ki.

Mélyesges fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett öcsényünk

ö. Stelzel (Abel) József
szül. Kornhauser Mina

hosszu, kínos szenvedés után szeptember 8-án 68 éves korában jobblétre szenderült. Drága halottunkat folyó hó 10-én, délután 5 órákor fogjuk a rákoskeresztúri izraelita temetőből örök nyugalomra kísérni.

Gyászolják: Stelzel Adolf és neje, Stelzel Mór és neje, Abel Miksa és neje, Stelzesi Károly és neje, fiai és menyel és számos unokája.

Nyugodjék békében!

— Törökország csatlakozott a Kellogg-paktumhoz. Newyorkból jelenti A Reggel tudósítója: A külügyminisztérium közlése szerint Törökország, Nicaragua, Mexiko és Guatemala szintén bejelentették csatlakozásukat a Kellogg-paktumhoz. Törökország előbb diplomáciai úton érintkezésbe lépett az orosz kormányal és csak a szovjet csatlakozása után jelentette be a maga csatlakozását. A párisi aljáró hatalmakon kívül ezzel most már 27 állam csatlakozott a háborúellenes szerződéshez. Tizenkilenc állam kormányja még nem adott választ.

— Halálos motorszerecsétlenség történt vasárnap Debrecen mellett. Debrecenből jelenti A Reggel tudósítója: Tóth László 26 éves mészárszaki gépész vasárnap Mátészalkáról Debrecenbe akart menni. Utközben motorkerékpárjával az drakba fordult és oly súlyosan megsérült, hogy Debrecenben, az egyetemi klinikán, ahova egy gékocsi szállította be, meghalt.

— Politikai bosszúból leszurt egy kommunista a lampionos menetben egy kis iskolásfiút. Berlinből jelenti A Reggel tudósítója: Rüstingben a Közársasági zászlósvetéség bremerliaveni csoportja lampionos folyvonulást rendezett. Amidőn a többnyire apró iskolásgyermekekkel álló lampionos menet a Müllerstrasse sarkára ért, egy ismeretlen fiatalember ugrott a gyermekek közé kezében cserre fént késsel, amellyel vadul szürkálni kezdett. Egy 10 éves kislány nyakán ért a késszúrás, úgy hogy néhány pillanat alatt meghalt. A merénylőt, aki a kommunista párt tagja és tettét állítólag politikai bosszúból követte el, letartóztatták.

— Az amerikai elnökjelöltek e héten kezdik meg karácsonyi tartó választási körútjukat. Newyorkból jelenti A Reggel tudósítója: Smith demokrata és Hoover republikánus elnökjelölt e héten kezdi meg propagandakörútjukat. Smith kormányzó külügyonaton fogja bejárni a nyugati államokat és szalonkocsija peronjáról fogja tartani választási beszédét. A demokrata elnökjelölt az újságírók egész hadserege kíséri útjára. A választási körút három hónapig tart és karácsony táján ér véget.

A Magyar-Holland Biztosító Részvénytársaság igazgatósága és főügyelőbizottsága mely megindulással jelenti, hogy érdekében és tudásban gazdag, kiváló elnöke

verseghi NAGY FERENC dr.,

valóságos belső titkos tanácsos, ny. államtitkár, főrendiházi tag, ny. r. egyetemi tanár, a Magyar-Holland Társaság és a Magyar-Holland Kulturgazdasági Rt. elnöke, stb. e hó 8-án az Isteni Gondviselésbe vetett hittel és böles megnagyvással adta át felkét az Örökkévalósnak.

Társaságunk szinte pótolhatatlan vesztéséget szenvedett tiszteletreméltó, tudós elnökének elhunytával, aki gazdag jogi és közgazdasági képességet a tudomány fejlesztésén kívül lelkes szeretettel és odandással állította társaságunk törökvéscinek szolgálatába.

E hó 11-én, kedden délután 2 órákor a rütkői családi sírboltban helyezik örök nyugalomra.

Fenkölt emlékeit a legnagyobb kegyelettel örözzük meg.

Budapest, 1928 szeptember hó 9-én.

Gellért Miksáné szül. Darányi Lola mint leánya egy a saját, mint férje, Gellért Miksa és fia, György és Andor nevében fájdalmas szívvel jelenti, hogy szeretett jó édestyja, apósa, drága jó nagypapjuk

DARÁNYI GÉZA

nyug. pénzügyminiszter, főigazgató, a polgári érdemkereszt tulajdonosa

folyó hó 8-án reggel 1/6 órákor elköltözött az élok sorából.

Drága halottunkat folyó hó 10-én, hétfőn délután 1/2 órákor kísérjük a rákoskeresztúri izraelita temetőből örök nyugalomra.

Ö. V. Virág Miksáné, ö. V. Jäger Ferencné testvérei.

Emléke örökké élni fog szívünkben.

Gyászruhák

4 óra alatt

Horváth és Halász

Telefon: Aut. 871-09

női gyászruhákészítő vállalat, IV. Váci-utca 26
Teljes gyászfelszerelések specialis raktára

Halálos vadászszerencsétlenség érte vasárnap Neumányi László miskolci bankigazgatót

Miskolc, szeptember 9.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Vasárnap délelőtti Szendrődől határában

halálosvégű vadászszerencsétlenség érte a Nemzeti Hitelintézet miskolci igazgatóját, Neumányi Lászlót,

aki több társával együtt özevgy Neufeld Guszló névű birtokán nyulakra vadászott. Husz-harminc lépésnyi távolságra álltak egymástól a vadászok, miközben a hajtók a nyulakat fülhajtatták. A vadásztársaságnak fölöttük, hogy azon a ponton, ahol Neumányi állott, idő előtt lövést hallottak. Többen a lövés irányába futottak és az árokban vérbefagyva találták az igazgatót, akinek

foggyvere elsült és a sörétek összeroncolták a combját.

Ideiglenesen bekötözték és azonnal Szendrőd-ládra siettek orvosért. Dr. Sándor Zoltán szendrőd-ládi orvos sietett a szerencsétlenség színhelyére. Neumányi igazgató azonban már teljesen elgúngyult a nagy vérvesztéséért. Az orvosi segélynyújtás után autón akartak Miskolcra szállítani, de

utközben meghalt.

A szerencsétlenség valószínűleg úgy történt, hogy Neumányi megbotlott, vésdelt a fegyverre, amely elsült és a sörétek a combjába furodtak. A tragikusorsú bankigazgató felesége és két gyermeke gyászolja. Halála városzerte mély részvétet kellett.

— Kánikulai hőség volt vasárnap Berlinben és Eszákmetországban is. Berlinből telefonálja A Reggel tudósítója: Berlinben és Eszákmetország legnagyobb részében két nap óta ismét szinte kánikulai hőség uralkodik. A német fővárosban a hőmérő vasárnap drágnyékban 32 fok Celsiusot mutatott.

— Elhúnt egy angol katonai repülőgép. Londonból jelenti A Reggel tudósítója: Az Északi-tengeren szeptember 6-ika óta elhúnt egy katonai viziröpülőgép. A hidropilán az „Argos” nevű repülőgépanyahajóról szállott föl földelési repülésre, amely legfeljebb néhány óráig tarthatott volna. Azóta a repülőgép nem tért vissza. A gépen két katonatiszt és egy rádióábrász van.

— Egy orvos balesete. Dr. Domonkos Géza kórházi főorvos a Zsigmond-utca 13. számú ház előtt a Bp. 16—635. rendszámú autó vasárnap este elütötte. A főorvos csak könnyebb sérülést szenvedett.

— A Hegedüs Sándor-utcában benézett az első emeleti ablakon egy fiatalember. Kellemtelen baleset érte Vass Árpád magántisztviselőt. Vass, hogy egy hőügymérőjét megtréfálja, a Hegedüs Sándor-utcában az esőcsatornán fölmászott az elsőemelti ablakhoz, amelyen benézett. Eközben a szokatlan súly alatt a párkányzat leomlott, Vass Árpád az utcára zuhant és komoly sérüléseket szenvedett.

— Letartóztattak egy jegyzőgyakornokot. A rendőrség letartóztatta Bóti Ödön volt városi irnokot, aki Zalatárnok községben mint jegyzőgyakornok 500 pengőt sikasztott. Sipos István jegyzőgyakornok ellen pedig elfogatóparancsot adott ki az ügyészség, mert Mánfa községben, ahol régebben működött, 2 milliós hiányt észleltek s ennek elcsikasztásával Sipost gyanúsítják.

— Kállay Tibor vissza akar vonulni a fővárosi politikától. Azok a hullámok, amelyeket Gömbös államtitkári kinevezése az egységes pártnak ugynevezett liberális szárnyán vert föl, sehogy sem tudnak elsimulni. Kállay Tibor beavatott helyéről szerzett értesülésünk szerint a kormánypartból való kilépésre készült és hívei csak azzal tudták lebeszélni erről, hogy a pártból való kilépésre bárkinek egyszerű belépése nem elegendő ok. Ami azonban a fővárosi politikát illeti, a fajvédőpárti volt vezérének államtitkári kinevezése itt semmiestre sem fog konzekvenciák nélkül maradni. Kállayt már régóta elkedvetlenítette a fővárosi kormánypart súlyos helyzete és ezért, bizalmas híveinek tudomása szerint, azzal a gondolattal foglalkozik, hogy a fővárosi politikától teljesen visszavonul. A ketős ünnepet Nagykánizsán töltötte választói körében s mielőtt Bethlen miniszterelnök visszatérkezne a fővárosba, a fővárosi politikától való teljes visszavonulását neki is be fogja jelenteni.

— Véres harc volt vasárnap a német acélszakosok, kommunisták és rendőrök között. Berlinből jelenti telefonon A Reggel tudósítója: Vasárnap délután Nieder Schönewaldeban heves összefutások voltak acélszakosok, kommunisták és a rendőrök között. Az acélszakosok vezetőségének közlése szerint az összetűzésnek alkalmával 26 acélszakos sebesült meg. A kommunisták olyan hevesen támadtak a rendőrökre, hogy azok gumibotjaikon kívül könnytelenek voltak revolverüket is használni, de csak a leterelőbe löttek. Csupán a koraisi órákban sikerült a rendet ismét helyreállítani. A vereségekkel kapcsolatban hat kommunistát letartóztattak.

— Harmadik öngyilkossági kísérlete után szombaton meghalt egy fiatal irásorony. Tragikus körülmények között halt meg szombaton a Károly-körút 9. szám alatt levő lakásán Szaberszky Ernőné, Hoffmann Éva. A fiatal irásorony az utóbbi hónapokban buskomor lett és már több ízben öngyilkosságot kísérelt meg. Először revolverrel követelt el öngyilkosságot, de a golyó csak horzsolta a homlokát és Szaberszky nének csakhamar fölgyógyult. Már azt hitték, hogy a szerencsés kimenetelű tragikus eset visszaadja életkedvét, néhány nappal ezelőtt azonban kedélyállapota ismét súlyosbodott és most már veronállal mérte meg magát. Ezt a tettét idejében észrevettkék és így ismét megmenekült a haláltól. Hiába: szombaton egyedül maradt otthon, kiment a konyhába és kinyitotta a gázcsapot. Amikor hozzátartozói hazatértek, állapota már oly súlyos volt, hogy amire a mentők megérkeztek, a szerencsétlen irásorony már halott volt. A rendőrség megállapította, hogy kétségtelenül öngyilkosság történt és megadta a temetési engedélyt.

— Az utcasöpörög előtt egy motorbiciklit. A Villányi-úton szombaton éjszaka a Bp. 17—115. számú utcasöpörőautó, amelyet Berecz Gyula sofőr vezetett, elütötte Molnár Béla magántisztviselő motorbiciklijét, amelynek hátsó ülésén Weber Tilda tanulóleány ült. Molnár és Weber Tilda súlyos zúdásokat szenvedtek, a mentők mindkettőjüket lakószékükre szállították.

— Pánik egy kirándulóhajó és egy motoresónak összejáratásánál. Berlinből telefonálja A Reggel tudósítója: Spandaunál vasárnap este 8 órakor a sötéttségben egy kirándulóhajó tulszított hajó összejáratott egy motoresónakkal. Mindkét hajó megrongálódott, de annak ellenére, hogy a kirándulók között nagy pánik tört ki, csak a motoresónak egyik utasa sebesült meg súlyosan, aki a motoresónakból a vízbeesett és csak nagy nehézségek árán tudták kimenteni.

— Egyesületet alakítottak a szlovák menekültek. Vasárnap megalakították Budapesten a Felvidéki Magyarországra menekült szlovákok egyesületét. Elnökké Rudnay Béla volt főkapitányt, az egyesület megszervezőjét választották.

— A baranyai leventeverseny. Pécsről jelenti: Impozáns keretek között zajlott le vasárnap Pécsen a baranyavármegyei leventeverseny, amelyen résztvett Izabella főhercegnő és Albrecht főherceg is. A főhercegnő beszédel intézett a leventékhez, akiket vándorzászlóval ajándékozott meg. A vándorzászlót az idén a győtes siktósi leventék kapták.

— Tüdőbetegnek dr. Vig Sándor, hazakerézvén, újból rendel V. Sziget-utca 5.

— Még egy hét és véget ér Hoffmann és Pásztor-érg propagandaárúsítása. Most már teljes mértékben kibontakozott a vásár egészen rendkívüli sikere, amelyet az biztosított, hogy a cég valóban helyt is áll ígérteit és várakozásában senki sem csalódott.

— Schwarz Jakab és Fial szabók (VI. Nagymező-utca 6), igen tisztelt vevőknek és a férfidivat iránt érdeklődő úri közönségnek tudomására hozzák, hogy valódi angol őrzi és téli gyanjuszővet különlegességek és modellek beérkeztek.

Még egy hétig tart propaganda-árúsításunk

HOFFMANN ÉS PÁSZTOR

a Bálvány-utca és Mérleg-utca sarkán levő új áruházunkban. Propaganda-árúsításunk során ismét bebizonyítottuk, hogy amit ígérünk, azt meg is tartjuk és a közönség ujjabb nagy tömegei győződtek meg arról, hogy

nálunk mindenki jól vásárol.

A legfinomabb angol férfi és női ruha- és kabátszőveteket, selymeket olyan szembeötlő olcsó áron hozzuk forgalomba,

amelyen azok ma sehol másutt meg nem szerezhetők.

Női ruhakelmék:

- Tiszta gyapju francia foulé-kasan, 90 cm széles 3.50 P
- Tiszta gyapju kockás ruhakelmék, 100 cm széles 3.90 P
- Tiszta gyapju francia ruha-kasha, 90 cm széles 5.80 P
- Garantáltan valódi angol kabátkelmék, 140 cm széles 13.80, 12.50, 10.80 P
- Tiszta gyapju kabátcebélín divatszövetekben, 140 cm széles 13.— P
- Francia mintázott crepe de Chine-ek 7.80 P
- I-a georgettek, minden színben 7.90 P
- Kitünő mosó fehérneműselyem (lavable) 7.90 P

Férfiruha- és kabátkelmék:

- Garantáltan I-a skót öltönytűszövetek, 150 cm széles 19.—, 17.— P
- Garantáltan I-a angol kamgarn-szővetek, 150 cm széles 25.— P
- Tiszta gyapju kamgarn öltönytűszövetek, 145 cm széles 18.— P
- Valódi angol átmeneti kabátszővetek, 145 cm széles 24.— P

Hoffmann és Pásztor

női és férfiruha- és kabátkelmék-nagykereskedők

V, Bálvány-utca 4

Szenzációs revü-műsor az új
PARISIEN GRILL
 PARISI KALITKÁBAN
 Külföldi attrakciók
 Asztal- és páholyrendelés Telefon: 988-09

„A verebek csiripelésével nem törődöm, a kukacokat pedig eltaposom”,

— mondja Gömbös államtitkár, aki ma délben teszi le a hivatali esküt

(A Reggel tudósítójától.) Gömbös honvédelmi államtitkár szombaton reggel Dánosra utazott, ahonnan kétnapos vadászat után ma reggel érkezik vissza Budapestre, hogy

déli 12 órakor létegye az esküit Csáky honvédelmi miniszter kezébe,

utána pedig átvegye hivatalát. Elvázása előtt beszélünk az új honvédelmi államtitkárral és megkerdeztük tőle, mit szólna az új korszakhoz, amelyekkel kinevezését a legkülönbözőbb oldalról fogadták.

— Munkája előtt — válaszolta Gömbös — senki fölött sem lehet bírálatot gyakorolni. Tessék megvárni, miképen helyezkedem el és hogyan fogok dolgozni és akkor kérem majd a kritikát. Mindig esodálkozással bámultam a magasröptű sasokat, a véséseknek már nem tudok bámulattal adózni.

— Letartóztattak egy ügynököt, aki 2400 pengő vett föl egy pengős befőkönnyével. Blankstein Alajos ügynök egy pengős betétet helyezett el a postafakarepéznártárnál és befőkönnyével egysezerrel 2400 pengős bejegyzést hamisított. Néhány nappal ezelőtt a postakalarepéznártárnál a 2400 pengő föl is vette. Később, az ellenőrzésnél rájöttek a csalásra és följelentést tettek a rendőrségen, amely a tettet kinyomozta és vasárnap letartóztatta.

— Cvegszilánkot nyelt fillárban a fodbában egy kerékpártalvas. Bergel Tibor 23 éves műszerész, akit kerékpártalvas miatt szombaton letartóztattak s a főkapitányaság a 200. számú fodbában helyezték el, hogy ma átszállítsák az ügyességre, vasárnapra virradó éjjel ésszerűen bezúgja a foga oblatát. Bergel később hangosan kiáltozni kezdett s amikor a fogda őrei besiettek, Bergel kísérgelésben mondta el nekik, hogy ügyfélkiszáradékban lenyelte a betört oblat ügyessereit. Bergel a mentők a rabkórházba szállították és ott fogják megállapítani, hogy valóban nyelt-e ügyességek.

— Betörők fölguytattak egy német fürdőt. Berlinből jelenti A Reggel tudósítója: A müggelsei szabadfürdőben tűz támadt, amely elhamvasztotta az összes épületeket. A rendőrségnek az a fölvetése, hogy gyújtogatásról van szó és pedig valószínűen betörők gyújtották föl a kazánházat, miután előzően a pénztárt kirabolták.

— Brünben megkezdődött a nemzetközi sakkverseny. Brünből jelenti A Reggel tudósítója: Az itteni nemzetközi mesterverseny első fordulójának legeszebb játéka volt a Teller-Kosztics-játéka, amely 21 lépésben reménytelenül végződött. Sámich Engellet került szembe, aki föladta a játszmát. Réli értékes gyümölcs aratott vezérelésmegnyitása játszmában Marschal, ellen Steiner Walterrel szemben előnyben volt, a végeredményben azonban győzelme ellenében került. A játszma végén mégis sikerült kiegyenlítenie, úgy, hogy megnyerte a mérkőzést. Az Oppenheims-Knoch-játszmát eldöntetlen állásban félbeszakították.

— A Svábhegyi Szanatórium a legideálisabb ószi gyógyhely. A Svábhegyi nagyszerű, verőfényes ószi klímája versenyez Merán minden szépségével. Szeptember 10-től műszezonnak.

— Ha kevés pénzért elegánsan akar ruházkodni, keresse föl László Sándor felszámolóüzletet (Rákóczi-ut 50), ahol saját műhelyben készít mérték után elegáns ószi férfi öltönyöket, felöltőket vagy telikabátokat 70-100 pengőre a legdivatosabb hazai és külföldi szövetekből. Szövetmintákat vidékre bérmentve küld.

a verebek csiripelésével nem törődöm, a kukacokat pedig eltaposom.

A királykérés személyi megoldását aktuálisnak nem tartom, ami tökéletesen megegyezik a miniszterelnök új álláspontjával. Ezért teljesen fölösleges volt az idegesség és igazolom, amelyet államtitkári kinevezésem legtitmista körökben okozott. Álláspontomat illetően egyébként legközelebb

deklarációt fogok kiadni és ki fogom fejteni azt a meggyőződésem, hogy a hadsereg a nemzete, a hadseregbe tehát a királykérésért vagy más politikai kérdéseket beledobni a legnagyobb lelkiismeretlenség lenne.

A honvédelmi minisztérium eddig is arra törekedett, hogy elősegítse a hadseregnek a nemzettel való összeforrását, legfőbb célm lesz az ebben az irányban folyó munkának kibővítése.

— Beáthy László fiát Parád előtt autóbaleset érte. Beáthy Zoltán, Beáthy László fia, szombaton résztvett a mátrai autóverseny tréningjén. A parádi szertelenintun, amely négyszáz méteres szakadékon fölött vezet, a kocsit nekiment egy útszéli fatörzsnek és Beáthy az árokba zuhant. A szerencsétlenül járt fiatalembert, aki könnyebb agyrázkódást és homlokcsúszódást szenvedett, eszméletlen állapotban szállították Budapestre. Beáthy Zoltán vasárnap este már elhagyhatta betegágyát.

— Dr. Krizs Árpád plébános vasárnap bucsuzott hivatelt a Szent János-kórház kápolnájában. Meghívott ünnepség színhelye volt vasárnap délelőtt az Új Szent János-kórház kápolnája, ahol Dr. Krizs Árpád, az egyházközség távozó plébános, fővárosi bizottsági tag, ünnepi nagymise keretében bucsuzott el régi hivatelt s a kórház betegétől. A nagymise a szeriatemplom Enekek-Egyesület Kertész Gyula nagybátsági Sz. Juliano-miséjét énekelte Fencsik János operaházi tag orgonakísérettel. Dr. Krizs Árpád szentbeszédében visszailleszt az elmúlt 6 év munkájára, majd a kórházi felkészülés különös és nehéz feladatairól szólt. A templom bensőséges eszindjében lobbanó szívek a bucsuzó szavak elhangzásakor s maga a közörségben álló plébános is meghatótt hangon fejezte be prédikációját. A mise végén Ludwig György, az Operaház tagja énekel, majd a Hymnus hangjával befejeződik a templomi ünnepség. A nagymise után Weigand István fölglyögöl, az egyházközség világi elnöke bucsuztatta meleghangú beszéddel Dr. Krizs Árpádot, aki vendégül látta a küldöttségek vezetőit s barátait.

— Egy szovjetiszt borzalmas vérfürdőt rendezett a szovjetizálásban. Berlinből jelenti A Reggel tudósítója: Kodolsz orosz városkában a kommunista párt helyi csoportjának tanácsülésén Fedejev, az ottani szovjetizációs parancsnok hirtelen revolvért vándolt és vadul lövöldözni kezdett. Kruglov kerületi titkár és Kusmeczov bizottsági elnök egy-egy golyótól találya, holtan rogytak össze. Egy harmadik golyó súlyosan megsebesítette Tormosov bizottsági tagot. A merénylő végül maga ellen fordította fegyverét és föblölte magát.

— Házasság. W. Herbszt Géza, a Magyar Távirati Iroda munkatársa vasárnap vezette oltárhoz Wergles Margitot, a Bakacs-terti plébániatemplomban.

— Vihar a főudorások szövetségében a kontárok miatt A Budapesti Főudorások Ipartestülete és a Női Fodrászok Mesterszövetsége vasárnap délelőtt országos értekezletet tartott a kontárhézés és a hatóságok részéről történő zaklatások ügyében. Perlaky György képviselő fölszólalása után a főudorászmesterek közül többen is szóltak a kérdéshez és a gyűlés helyenként izgatott, sőt szenvedelmes is volt. Fölemlítették, hogy a kamarai vizsgákon lehetetlen állapotok vannak s az ipartestület vezetőinek egyik tagja hirdetés közöl, amelyben bankkivételnek köztudásba helyezi, hogy mindenki a női fodrászra, az illetéktől busás pénzt vesz tandíj fejében és gyakorlatképen ingyen fölsültet velük hűgyeket. A gyűlés végül elhatározta, hogy memorandumot terjeszt a kereskedelmiügyi miniszterhez. A fodrászok még fölpanaszolták, hogy egyes helyeken vidéki városokban, de a főváros egyes kerületeiben is a tisztí orvosok bejönnek a női fodrászműhelyekbe, ahol kozmetika is van és a kozmetikai gépeket lepecsételik és ilyenformán az illető mestert a munkalehetőségektől fosztják meg. A gyűlés ezt szerelmesnek mondotta ki és ez ellen is kormányintézkedést kér.

— Lavinaszeriben nő a forgalom László és Fekete „Népszerű osztályában a fölemlélen”, mert az élelmiszeket megszűnt vevők, akik, hogy az olcsó árúkat és hűtőanyagokat. Csodálatos, hogy mely nagyszerű női ruhák, kabát, kasműm, blous és pongyolákalmát ad a cég poton aron. Egyébként a cég ószi divatkülönlegességei is beérkeztek már, eladásuk a földszinti osztályokban folyik.

— Egy kis Nyugateuropa. Budapest legelőkölő helyén, a Greenland-palotában megnyitott egy új, ragyogó üzlet. Braunmann József nyitotta meg nyugateurópai minőségű pommas harisnyát, keztyűt és kármuzselymet, amely egyaránt hat külső és belső flomszágyával.

Kovács József műasztalos és lakásberendező
Budapest VI. Izabella-u. 65. Aft. 208-89. Kiáltó a III. Köz. művesipari Tárlaton. Mintaterem. Kedvező fizetési föltételek

— Vasárnap iktatták be tisztségbe a ceglédi református egyházkerület új lelképástorát. Ceglédről táviratozza A Reggel tudósítója: Vasárnap iktatta be dr. Ravasz László református püspök a ceglédi paróchiában Czegledy Sándor lelképástorit, az egyházkerület főjegyzőjét. A templomban a föbbevezőfőnyvi közönség jelent meg. Bevezető imát Kiss Zsigmond esperes mondott, majd Ravasz László püspök tartott hosszabb bekiatoló beszédet. Ezután Czegledy Sándor az Urszála elé ment. Itt az esperes átadta neki a templom kulcsait, Ravasz László pedig a bibliát, amire Czegledy elmondotta szöszéki beszédét. Elénk föltűntet kellett mindenfelé, hogy a küldöttségek soraiban megjelent Szilágyi Imre esperes-plébános, aki a római katolikus egyházközség küldöttségét vezette. Üdvözlőbeszédet Czegledy útt felelte, hogy a sokféle szétszakgatott magyar társadalomban a legörvendetesebb tény, amikor különböző vallású lelképástorok találkoznak a hit terjesztésében.

— A rosszfetők országos nyilvántartását köve-telte a szabómesterek vasárnapi kongresszusa. A Szabómesterek Országos Szövetsége szombaton és vasárnap országos kongresszust tartott. Horváth György elnöki megnyitóját után Csepregi-Horváth János, az Ioksz alelnök, görf Hadik János nevében üdvözölte a kongresszust. Biltner János a szövetség működését kifogásolta. Becsey Antal és Magyar Bertalan fölszólalása után Krausz József alelnök a kontárhézés elleni hareröl tartott előadást és kérte az ipartörvény idevonatkozó módosítását. Dr. Bakách Lóránt a kisipari hitelkérdésről beszélt és azt fejtegette, hogy 10-12 millió pengő elég volna az egész magyar kisipar föllendítésére. Tibor Samu követelte, hogy a ruházati közszállítókban elsősorban szabóiparosokat kell részesíteni. Vitéz Ador fővárosi bizottsági tag tiltakozott a Kéztisztviselők Fogymasztási Szövetkezetének szabóipari működése ellen, amire Kerékgyártó György miniszteri biztos kijelentette, hogy a kereskedelmiügyi minisztériumban nem tudnak arról, hogy a parlamentben szabóműhely működik. Ami pedig azt illeti, hogy egyes szövetségek igazgatóságában magasabbrangú állami tisztviselők ülnek, megállapítja, hogy ezek a tisztviselők nem kapnak fizetést. Vágó Jenő a magyar ipar támogatására szállította föl a kongresszus tagjait. Mör Jenő a rosszfetők országos nyilvántartását köveletta.

— Megmérgezte magát a Beneschofszky-gyermekruha-üzlet tulajdonosja. Végzetes öngyilkosságot követelt el a Sütő-utcai híres Beneschofszky-féle gyermekruha-üzlet 56 éves tulajdonosja, Beneschofszky Antalné, született Eichner Julia, Beneschofszky, aki Rákosszentmihályon lakott, hónapok óta neurastheniában szenvedett és orvosai idegcsillapító morfiumot rendeltek számára. A gyógyszerből mindennap félretett egy adagot és az összegyűjtött morfiumot szombaton este egyszerre bevette. Hozzáértartozói csak reggel vették észre, hogy eszméletlenül fekszik ágyában. Azonnal beszállították a Pajor-szánatóriumba, ahol ápolás alá vették, de segíteni már nem tudták rajta, mert a mérég fölszívódott szervezetébe és az 56 éves uriaszsony kínos szenvedés után meghalt.

— Pesterzsébet nyerte meg a pestmegyei városok első túzólvőversenyét. Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye túzólvőversége szombaton tartotta az első vármegyei túzólvőversenyt. A versenyen 780 túzólvő részt vevett. Zankó Antal járási túzólvőfölglyögöl parancsnoksága alatt, a városok versenyén a fehér zászló vándordíjat Pesterzsébet túzólvője nyerte. A I. díjat Kiskunhalas, a II. díjat Szentendre, a III. díjat Kispeszt túzólvői vitték el. A legjobb vezénylő Kiskunhalas parancsnoka volt. A közönség versenyén egy fölogatott benzintörvény fesszandó, mint vándordíjat, 3 évre Kecel község nyerte. I. Pestszentgríne, II. Sasfalom, III. Pécel, IV. Csepel, V. Rákospöte. A legjobb vezénylő díjat Takony parancsnoka nyerte.

— Elütötte az autóbusz. Hermann János 58 éves boltszolgálat a Ráday-utca 45. számú ház előtt, az éppen arra haladó Bp. 17-154. rendszámjelzésű 15-ös relációjú autóbusz elütötte. A mentők eufos állapotban szállították a Rókus-kórházba. A gázolás ügyében a főkapitányaság megindult a nyomozás.

— Az elsöranjra kivétel és olcsó eszillágnál nevezetes Meteor-eszillágyár (Podmaniczky-utca 37. Teréz-körút sarkán) a napokban nyitotta meg a Vámbáh-körút 11. számú házban fölkészelt, ahol ugyancsak a legeszebb árak mellett áll a t. közönség rendelkezésére.

— Ultra-lett. Ezzel az elnevezéssel a Budapesti Központi Általános Tanácsok és hű közegek új gyögytejet hoz forgalomba, amely az ankolok megelőzése és gyögyítására kiváló orvostanárak megállapításán szerint kitűnően bevált. Bővebbet má lapunkban közölt hirdetésben.

Angol Oxford ing
2 gallérral 15.— pengő
Selyem pouplin ing
14.— pengő
Suppanceze Elastic gallérok
Ószi kalapujdonságok
Schwarzenberg
nridivátüzletében
Teréz-körút 18. szám, Oktogon-ter

ZÁLOGCÉDULÁKAT brilliáns-ékszarokat s hárkinnel drágábbak vesz
Singer IV, Egyetem-utca 11. Egyetem-ter sarkán

Butor
a leggyorsabbtól a legdrágábbáig kivétel, garnitúrák nagy választékban a legkedvezőbb fizetési föltételek mellett kaphatók
BLAU GEZA
Podmaniczky-utca 18. szám

London és Páris
szövetujdonságai megérkeztek
Fóti Ferenc
angol férfi- és francia női szövet- különlegességek gyári lerakata
IV, Váci-u. 9. Tel.: 875-19
Raktár- és Iradahelyiségek a fölemlélen vannak

SZÍNHÁZ

Reggeli levél

Mondja, kedves A Reggel,

mit ir nekünk ma reggel?

— El sem mulaszthatom: „Az égő szoknya”-ról természetesen, amelynek szombat este volt a premierje. A magam részéről azonban — „inkompatibilitás forogran főm!” — ezennel és azonnal vissza is vonulok s átadom a szót Lázár Miklósnak...

— Halljuk! Halljuk!

— Az a vidéki huszárkadéba ojtott britiáns pesti hírlapíró, az a helyke, oly határozott, sunyiszemű székelty Cyrano (de Kézdiánsr-hely), aki szombat este az önké dűbürgő és tüntető tapsaira talán harminceszor is megjelent a Magyar Színház rivaldájá előtt, emek az újságnak első száma óta dolgozótársa, a mi hívatásunknak és a közönségünknek áhítatos és alázatos szolgálója. „Az égő szoknya”-t, amelynek premierjén oly spontán megátszletetés érte, hogy a publikum az utolsó fölönös után, a rekkenő est után, még tízszor tapsolta a gördülő vasfüggöny elé, negyedfélén előtt írta, ami kétszegtelenül annyit jelent, hogy azóta látott, tanult, tapasztalt, kiverte a hideg és a forróság, örült és szenvedett, fityörgészelt és a haját tépte; szóval mai emberi és írói rangja magasabb, létszemlélete, költői elmélyedése nyugalmasabb és harmónikusabb, mint az a korszaka, amikor csak az égő szoknyáktól káprázott a szemé. Ez semmiesetre sem excuse, még a vezető segéd közbevágása sem a szerző és a kritikuskok párójába, csupán annak az elfogulatlan megállapítása, hogy „Az égő szoknya” című színmű Egged Zoltán írói pályájának egy befejezett cletszakát jelentti. A szoknyaék mágyáján hamvad el az újságunk! És, amikorra az utolsó parázs is fekete csomkka válik, megtanuljuk, hogy más csudák is vannak, perzselőbb tüzek és saigóbb fájdalnak... A nők tulbecsiléséhez egyébként (korunkban) a férfiak iránt érzelt megvetésünk vezet.

— Köszönöm szépen! Most már szabad tudnom?

— Elsősorban: (ami a bírálóit, kevés kivétellel, elképesztette, megriasztotta és fölingerelte) „Az égő szoknya” erényéből és líbából egyaránt, fékezhetetlen, vad, olykor már most is eleméntáris határu színpadi tehetségű sikoltó zsinórpadlásig. Ilyen brutális erővel aligha követelt magyar szerző helyet magyar színpadon! Ennek a szűzbeszédnek nem kell par-

don, nincs szüksége elnézésre, gavalleriára; ez a magabizottság, ez a vakmerő sráda, ez az ösztönös rutin, ez az öntudatlan föltétlenos-biztonság, ez a színház iránti olthalatlan szerelem, ez a nyughatatlan, izgága írói temperamentum, ez a fésceke-fantázia akár agyonhallgatják, akár megfricskázák, akár rállon veregetik, akár leposzkondiázzák, utal tür, érdeklődést és izgalmat kell, szíven kapja és régül is megabonázza a közönséget. A tehetséges, bátor embernek mégis csak van egy kis fönja a tehetségtelenekek és gyávák fölött.

— Brávó!

— „Az égő szoknya” első fölönása és utolsó képe (eztán a harmadik fölönás barábrán élet-szagu szakítási jelenete) oly írói teljesítmény, amely mulhatatlannul túlnó egy fiatal szerző első darabjának cfeimer sikerén. Nincs az a fazekas, aki ezt így összedrótozza és nires az a szakmabeli ifjúmunkás, aki ilyen fodrot tudna varrni egy japón-ra.

— A kritikák bizony...

— A kritikáknak mindenhez jussa van, mi sem mártjuk rószarúba vagy citromlébe a tollunkat. A kritikusknak igenis joga van ahhoz, hogy világméretű szempontjait maradóék nélkül ércenyésítse a színházi és irodalmi rovathán is; clemi kötelessége, hogy a meggyőződésének, véleményének, minden érdeken, puszijajtáságon, szolgálati viszonyon, klikken túl, hozzáférhetetlenül, befolyásolhatatlanul és förtelenül kifejezésre adjon. Igen ám, de a spanyol ne csak minden szűkösében egyszer legyen büszke! Az a bíráló, aki szecznról-szecznra lombán aportirozik, mint egy gubancos komondor, aki fölttyósóra hozza a csontot és két lábán szolgál, akinek arcából, agyból és lelkéből már régen lesült mindaz, ami hívatásának célja és lényege... akiknek áradozó díszérete ártalmasabb szerzőnek, színésznek, színháznak, mint a megérdemelt gánes, vagy az igazságos támadás...

— Aki haragszik...

— Dehogy is haragszom! Csak embert keresek, mint sinopei Diogenes, amikor Athén fényes utcáin lámpával járt... Sőt kedvtelve nézem ezeket a paklon Bayardokat (Chevalier sans peur et sans reproche), mint ahogy az egyik inkább nagyképi, mint nagytekinteli, kritikusk írta, aki ítéleteinek hiányosságát, zárójeles kulturkuriozákhat pótolja. (Pierre Seigneur de Bayard szül. 1475, megh. 1521,

csataterén). Majd figyelemmel kísérem a tisztelt műtész urakat, vajjon az egész időnyben megőrzik-e elfogulatlanságukat, ily érintetlenül persze...

— A szereplők, hallom...

— Valóban. Tökéletes előadás! Tökés Anna Viktória szerepében felejthetetlen. Színész: a szívevel, a lelkével, minden idegével, az egész életével. A színésznő! Rejtelmes szépségében egy dobja magát oda szerepének lestet és leket fölmorzsoló küllői közé, hogy e grandiózusan önföldöző produkció mámorát a nézőtér minden zugában önfedetlen és dragallatva érzék. Bemutakozása jelentőségéről A Reggel első oldalán is írok. Mellette, egyazon fronton Hegedűs Gyula ércből és bazaltból formált Montebach grófia. Megrőző szimbólum. Korunkban még szícbemarkolóbb, mint fiz esztendő előtt lett volna. Erdélyi Csák Máté-sarj, köszáli sas, egész férfi és talpig ur és szörnnyű titkok megalázott szolgálója. Utolsó fölönásbeli dithimbambusa az utolsó évek legmegrőzőbb színpadi ölménye. Percecik tapsolták, főt és szívet mélyen meghajlva genicje előtt. Külön lap a Kiss Ferencé is, aki őt figurát is játszik a darabban. A férfiszic tiszta, hűvös lírája juttolt osztály-részül neki, az a hang, amely emek a délibáb-tekintetű, napos, karakán színésznek leginkább fakad a lelkéből. Zatóny orosz nagykövete jelentős állomás a fiatal művész pályáján. Ebben a „muszka” szerepében többet adhatott az oly gyakran játszott couleur-localenál: jellemet, pedigrét, az egész régi, mérhetetlen, titokzatos Országország lehelletét. Táray az orvostandár nehéz szerepében talált őszinte hangokat, — különösen a II. fölönás britiánsan játszott jelenetében. Pompos figura Z. Molnár nyiltszintaps Brutus-a. Híressé vált egy elcsikkadt karakter szerepének hekatombáján milyen éles, szinte lenyűgöző konturokkal emelkedik a magasba ez az „Égő szoknya”-beli pupos lakáj-alakja, amelyet valóban alig tudott volna valóki is ilyen remekbe rajzolni. Jávor kegyetlenül cletthi gígalója a második, David Mihály alakításának dermesztő hangjai a harmadik fölönás sikerének egyik tényezője, valamint Körömdény züllött, boroslás, dünygőgő oláh körörcosa is az. De Zala Karola kítünü skót nevelőnőjéről és Tóth Böske pikáns „Gaby Moineaux”-járól is csak jót mondhatok, amint hogy az egész előadás valóban kifogástalan. Kifogástalan, tempós és változatos a Vaszary forgószínpados rendezés, szépek és stílusosak a Báthly díszletek. Mindent egybevetve: mint hogy a publikumnak is színházhajró kedve van, a színházi szezon megindulásának aligha van más akadályja, mint ez a tikkasztó, minden realis számításat fölborító föllédt kánikula...

— Még a szeptemberi kánikulától se félse „Mary Dugan”-t. Telitalát!

— Ugyan! Azt hallom, hogy „ponyca”...

— Igen. Persze vannak, akik azt mondják, hogy „ponyca” s a gyöngébbek kedvéért hozzáfűzik „nem irodalom”. Hallottam ezt olyanok szájából is, akiknek sejtelmük sincs, mi az irodalom... Semmit sem jelent. Ezzel szemben nyugodt lélekkel megállapíthatom, hogy ugyanazek — és kivétel nélkül mindenki! — visszafójtott lélekzettel figyelek a színpadi fejleményeket, miattal elől, hogy Mary Dugan elviszik-e a villamoszékre, avagy sem. Az emberek előrehajolnak, minden idegszállukat rákapszolják a színpadra, lesik a sorsdöntő szót és mozdulatot, úgy isszák ezt a bünygő drámat, mint kánikulában a hűtött italt és (mint kánikulában a hűtött italtól) melegük lesz tőle... Mondhatom, virtuóz kéz játszik fönn a színpadon. Azt szolgálja, ami a mai közönségnek a legjobban kell: izgalmat. Izgalmat intelligens megjelenési formában, urí szervirozással, bavoros kivitelben. Bayard

Minden este	Szombaton, 15-én először
ZENEBOVA	LULU
A világ legjobb jazz-operettje	Medgyaszay Vilma, Fejes Teri, Neményi Lizi, Szokolay Olyi, Kabos, Sarkadi, Dénes, Rado
Fővárosi Operettszínház	

Honthy Hanna	Pénteken
„A régi nyár”	100
Minden este 8 órakor	
Városi Színház	

„Mary Dugan bűnpöre”
a Vigszínházban

Belvárosi Színház	A csókok koldusa (Leunuque)	Bemutató szept. 14
-------------------	---------------------------------------	--------------------

A legnagyobb színházi szenzáció:
Zilahy Lajos színműve
„PELIKÁN”
Főszereplők:
ROTT
Peti, Abonyi, Faragó, Eöry Erzsé, Vágóné Margit, Ihász László, Andai
Andrássy-úti Színház

Ma premier a Terézkörúti Színpadon!
Kezdeté 149
Telefon: 265-54

Veiller — a Broadway született bünyű dráma modern Cagliostroja — akinek, mint „Mary Dugan” mutatja, zsenidílisabban ma senki sem ért... nem az iradalomhoz, de a színpadhoz, ha ezt a feszültséget, ezt az atmoszférát meg tudja teremteni színházában. Végeredményben valóban olesó eszközökkel kibételez igalmu és frissességű produkciókat mutat fel, szándéját, amelyhez első perctől utolsóig közünk van, kiváncsiak vagyunk rá, mint a szemécskét indiszkrécióra, amelyek nagyon is emberi dolgokba világítanak, ugyanint a gyilkosság ösztönébe, a szeretkezés törvényeibe, a házasság örök problémáiba. A dialógok sebes ventilátora a budórok, legényladykák, hálószobák parfümjét hajítja felénk — vérszaggal keveredten és mi riadtan figyelnünk föl, kinek az életébe kerülnek azok a titkok, amelyekről most tudomást szereztünk. Aki így tud, instálom, „ponyvidt” állítani színpadra, ahhoz bírást eljárhathunk iskolába...

— Folytassa! Folytassa!
— Sose biztasson! Lengyel Menyhért dicséretén a sor, aki itt valóban mindent átütetett magyar mentalitás számára, ami csak átütetett volt. Következik Hegedűs Tibor, a Víg-színház rendezője, aki egyik legnehezebb rendezői földatában excellált: nyolcötlet negyed tizenkötletű egy és ugyanazon diszletben és színpadi képből mozgást, változatosságot, sőt frissességet teremt. (Köszöntjük mögötte azt a művészeti igazgatót, aki szerényen megvolum az igazgatói páholyban.) És végül kalapot kell emelni a briliáns színészgárda előtt, amely jó- és epizód szerepekben, egyszerűen; remek produkció. Varsányi Irén emberiséget adott a Fifth Avenue szentimentális metressének, akiről e nagy művésznő alakításában emulnak a fölszemes amerikai edesség és megmarad az ösztönösen jó, szerény és tisztá asszony. Igaz, hogy mi miss Dugan, a newyorki négyes százalkoplat barátnőjét démonibbnak és vakítóbbnak képeztük... De Varsányi szelid és mely akkordjaitól ez a jazzes muzsika nagyon távol esnek és mi — akik innadjuk egyéni varázsát, amint betesz lábát a színpadra — neki kivételesen majdnem még el is hisszük, hogy Mary Dugan ilyen... Törzs esztendőök óta nem volt oly megyőző, mint a hősnő őese és ügyvédje szerepében: sápadt maszkiá alatt izzó és lendületes. — Somlai ügyésze egyenesen magasztalokan jár. Tökéletesen egyszerű és igazi. Csupa természetes és nobiles fegyelem. Az igazi művész — engedelem a kifejezésért! — Juszits és kótya az életben, de százpercentig kristályosan lehangolt, amint a mesterséget gyakorolja. Somlai egyszerűsége és fejucelne is ilyen fán terem — a legnagyobbak lélekzetvétele van benne. Góth ki tudja hányadszor mutatja meg, milyen előkelően följényes és reprezentatív egyéniség. Sugárzó intelligenciája akkor is az összjáték egyik lényege, ha egy szót sem szól, csak néz. Mészáros Giza exponált figurája — ő a megyilkolt milliárdos özvegye — a legelsőrendű színpadi teljesítmények közül való. Ennek az előkelő és romlott urasszonynak szinte klasszikus veretel ad Giza nagyszerű megjelenése és biztos színpadművésze, amely az évek során át meggadagodott és megszinesedett és amellyel — fájdalom! — tulritkán találkoztunk. Teremtőm, kinek volna, ha nem Mészáros Gizának, a Nemzeti Színházban a helye! Góthné francia társalkodónője ösztönösen megnevetett és csak úgy szórja a közönségben visszhangzó bon mot-kat; rizsoni, érzésünk szerint, egy árnyalattal túl közel megy a burleszkhez, ami ebben a valós leccgőben kissé ríkit... Máty, Gárdonyi és Maklár, mint mindig, pompás epizódfigurák. Aki ezt a mesterséget nádknál jobban tudja, az csal. — Mátray József kevesebb tudással szintén jó volna. Sajnos, két epizód hűlyürel ma nincs a legjobb véleményem: Tassy Mária beszédét nem lehet érteni (ebben a szerepben nem fulotta ki az igazi formáját, ne féljük, megtalálja magát a Vígben is) és a kis Silkey hamis hangot üt meg — sebai. Mindent összegezve, csak gratulálni lehet a Vígnek ugy a produkcióhoz, mint a sikerhez... A Víg-színház legközelebbi újdonsága egyébként, a Molnár-jubiläum első reprize: „A farkas” két főszerpét, a tizenhat évvel ezelőtt bemutatott darab eredeti főszerpét: Gombaszögi Frida és Törzs

Jenő jätsszák, a többi szereplők újak. Szabó Gyurit Rajny Gábor jätssza.

— Ez az egész? Hiszen nemrégiben embarras de richesse-ről beszéltek a Vígben, tartalékdarabokról, szereplésre váró sztárokról?...

— Legyen szabad erre a kérdésre, amelyet én is fölvettem. Jób igazgató rövid választást idenyomatnom:

— Egy-két héten belül várjuk a magyar darabok alkészülését, amelyeken szerzőink teljes gőzzel dolgoznak. Elkészülésiük sorrendjében fogjuk őket másorra tűzni s ettől függ természetesen az is, hogy ki milyen és melyik darabban fog föllépni...

— „All right! Akkor hát sétáljunk be a Lipót-körutról a Belvárosba s ott is a — Belvárosiba. Mi történik a Veszér elegáns kis színházában?”

— Pénteken van a premierje a már ismeretett „Eunuch”-nak. Másnap pedig már meg is kezdik a Sulej—Piers-operett próbáit: a „Jolly Joker”-ét. Harsányi Zsolt írta meg magyarul, három főszerpélője, Honthy, Delly, Gózon.

— Magnifique! És mi a véleménye városunk vendégtenoristájáról, az „isten” Alfréd-ről?

— Olalala! Bocsánat, ha eddig is késekedtem a beszámolóval. Tény és való, hogy a szenvedélyes Picavac az elvisehetetlen forráság dacára is furorért kelt még mindig hullámfürdőző városunkban s a Király-Színház valóban nem kis mértékben köszönheti tett házait a szenzációs tenoristának. Hangja lágy, édes és fényes, behízog és kristálytisztán csengő, carusói allűrjei igalmat és éragadtatást váltanak ki a hőségtől és pihegő és szenvedő női szekekől. Picavac ma este jätszik utóáára, a hét további estém a „Vig özvegy”, a „Wicner Blut” és a „Frühling-luft” szerepel a béiesiek műsorán — harmincöt százalékkal olesőbb helyjarak mellett — Kartouch-al és Betty Fischerrel a főszerpekben...

— Egy grammy pesti kalandjárt esedezünk!
— Sajnos, nem szolgálhatok! A maestro megdöbbenően megváltozott: egyetlenegy előadását le nem mondta, senkinek a szívéét sajátkezűleg ketté nem repesztette: hullámok nem maradnak távozása után...

— Ó, be kár... Most pedig...

— Igen!

— Mit igen?

— Azt a dicszertel!

— All right. A szokástól eltérően kérdés formájában teszem föl ezuttal a témát. A megfeleléseket (diszkreáció biztosításával), kérem zárt levélben a rovat címére, minden levélre ingyen, vagy nemmel válaszolok...

— Halljuk, halljuk!

— Tehát: A máribesnyői országúton, éjjel féltizenkét óraker áll egy autó, az autóban két hölgy és két ur, a volan mellett egy nagy szerepet jätssz, köztiszelelelben álló pesti uri familia leánya, elődt asszony egyébként, aki az autóban ülő vendégeivel a gödöllői állomásra tartana, ha az autó is ugy akarná. De a motorban valami hiba van, az autó meg sem mozdul. A fiatal asszony kétségbeesetten matat a csavarok, vezetékek, szelepek és dugattyúk között, az autó meg sem moccan. Végre a bagi esárda felől vágatka közelodik egy autó. „Meg vagyunk mentve!” kiáltja a bájos chauffeuse és kiáll a reflektorok fényében az utca közepére és int a szembejörő kocsiának, hogy álljon meg. A kocsi megáll: a volannál egy hölgy. Mellette egy ur. Nem sofför.

— Asszonyom, bocsánat, hogy megállítottam, de látja az autónak valami baja van. Legyen kegyes, nézze meg, talán segíthet rajtam.

— Nagyon sajnálom, hangzik a rideg válasz, magam is amatör vagyok s különben is sietős a dolgom.

— De látom, sofför nélkül van itt, talán mégis megnézné... Hátja segíthetne rajtam. A vendégeim lekésik a vonatot.

— Sajnálom, nem tehetem, hangzik újból az elutasító felelet s már kurbliháza is, ha a bajban levő autó tulajdonosnője hirtelen bele nem világítana a kereső lámpával a szemébe, hadd lássa, ki a bagi esárda felől jörvő autó kegyetlen tulajdonosa...

— Nos? nos?? nos???

— Egyik legjobb barátjáné, aki természet-

sen igen jól megismerte, de aki nem akarta kitélet följödni — az uttársá miatt. Kérdés: ki volt a hölgy és ki az urtember?...

Zsidótémájú filmet!

mutatott be a Kamara vasárnap a sajtónak. Címe: „Szombatok szombatja”, hőse a newyorki gettó kántortanár fia, akiből a Broadway legdívalatosabb jazzkésese lesz. A szaklás a tradíciós mulatt — a kántor, persze, azt akarja, hogy fia is kántor legyen! — az elvegyülés a nemzetközi, keresztény és modern életbe, nem jár Jackie számára családi tragédia nélkül. De a haladó törekvéséért kitagadta magát, annak a módját is, hogy saját világnézele mellett szülei jó gyermeke maradjon és az „évezredes érzelmességnek” szívében szintén meghozza a maga nem esekély áldozatát. Jack Robin szerepét a kitünő Warner-filmen Al Jolson jätssza, a legjobb amerikai színészek egyike, aki csupa szív és egyszerűség. Gyönyörű művésznő, a jóna May Mc Avoy áll mellette, a filmen belül is: mint színészpartner és — előjövendő életárta, egy ir fehér róza. A vasárnap bemutatja a legnejobb, legbensőbb siker jegyében folyt le. Az egybegyűlt közönség nem győzött tapsolni a filmek. Sándor Pál, aki a vendégek közt szintén jelen volt, így nyilatkozott a „Szombatok szombatja”-ról: „Nagyon szép, nagyon megható kép, kitünő színészek. Ez a film befektetik a telenk legrejtettebb mélyiségeibe.” A newyorki gettó életéből vett regényt esztétikéző mutatja be kizáróan a Kamara.

* Eisemann Mihály és Kalmár Tibor a Dunacorsó-bárban. A két népszerű zeneszerző együttetésének szombaton volt a premierje a Dunacorsó-bárban. A kis intím bár, amely a fővárosi elegáns világ kedvence szórakozóhelye, erre az alkalomra zsufolóság megtelt. Elvezetett szórakozásban volt részüik azoknak, akik ott voltak és hajnalig elmulattak ennek a két népszerű magyar zenének hangulatos nótáin és az elegáns párok tánéin. Kalmár Tibor a rádióhallgatók kedvence, akinek egy-egy hangversenye a Studióban valóságos esemény, kedves magyar nótaival, Eisemann Mihály pedig modern tánc, tangó zeneszámaival lett népszerű.

C. C. C.

Égész Budapest

ANDREU-RIVELS

és
GIPSY RHOUMA-JÉ

ragyogó sikeréről beszél

Minden este a

ROYAL ORFEUM

nagy revüjében

Vasárnap délután a teljes esti családi műsor

Olesó helyjarak!

Délután előadás kezdete ¼ 4 óraker

Esti előadás kezdete ... 8 óraker

Telefon: J. 421-68

Üzletáthelyezés

Bogisich János cég

nemesfém- és ékszeráru üzletét, amely közél 90 évig IV, Szervitátör 4. szám alatt állott fenn, folyó év augusztus havában

IV, Szervitátör 6 szám alá a Szervitátör-épületébe helyezte át

RADIIUS

KISÉRTETEK VONATA

Rendezte: Bolváry Géza és

NEM NŐSÜLÖK

Szenes Béla vigjátéka. Lois Morannal a főszerpekben

RADIIUS

Háromszobás

modern komforttal berendezett, központi fűtéses lakás azonnalra kiadó

Ugyanott egy Biedermeier hálószoba eladó: Kecksmóti-utca 13. IV. em. 2. — Megtekinthető délután 3-6 óra között

KÖZGAZDASÁG

Élelmezési gondok, téli drágaság, a kenyérmagtermelés válsága fenyeget, ha a magyar mezőgazdaság még idejében át nem orientálódik

Versenyképes ipari termelés olcsó közlelmezés nélkül lehetetlen

(A Reggel tudósítójától.) A remények és kilátások, amelyekkel az ősz és a tél elejé nézünk, talán még azokat is fölébresztették rőzsás és kellemes optimizmusukból, akik eddig rendíthetetlen nyugalommal és önbizalommal intettek le azokat, akik a hivatalos bizakodással szemben a magyar gazdasági életen kiütő fekete foltokra próbálták a figyelmet terelni. Mert *imc, mi van itt nálunk*: egy ország, amely hatalmas és a huszadik század minden évének átlagát meghaladó kiüno szemtermése ellenére ma már határozott és letagadhatatlan élelmezési válsággal kell, hogy szembenézzon.

egy ország, amelyben az élelmezési index a termés betakarítását követő négy hét alatt, kevés híján öt százalékkal fölugrott.

egy emlínter mezőgazdasági ország, amely a mezőgazdasági termelés hullámzó eredményeit nem tudja normális átlagra emelni s amelyek termelése, tehát élelmezése, követezkésképen ipari produktója is éppen úgy, mint a világ legfejletlenebb országában, vagy a legzárkózottabb országban az éghajlat és az időjárás szeszébeül függ. Ezek tagadhatatlan tények, elemi igazságok, mint ahogy elemi igazság és letagadhatatlan tény az is, hogy ma, szeptember elején

még mindig bizonytalan, fog-e a magyar kormány s ha igen, mely rendszabályokkal a közeli drágaságon segíteni,

meglelérle-e s mely eszközökkel megakadályozni, hogy a drága pénzén, s jayozzák meg jól, nemcsak a gazdák pénzén, hanem közpénzen, tehát a városi talosság adójának segítségével is följavított s meglesztított állatállományunk költőjavéyltessék. Amár szerénytelen dolog olyan kiváló mezőgazdasági szakértőknek, mint a magyar királyi fölmívelésügyi miniszterium minisztere és államtitkara, tanácsokot adni, de talán szabad megjegyezni azt az ugyanezek letagadhatatlan tényét, hogy az általunk olyan gyakran lesepült

esehszlovák köztársaság kormányá pontosan öt héttel ezelőt szigoru takarmánykivíteli tilalmat boesított ki

s majdnem bizonyosra vehető, hogy rövid időn belül meg fog jelenni az a kormányrendelet, ha ugyan már nem jelent meg, amely rendkívüli vám- és tarifafelvezményekkel fogja lehetővé tenni, hogy nagymennyiségű hollandi és tengerentúli érotakarmány és tengeri kerüljön az országba, pedig Csehszlovákia elsősorban és főleg ipari ország, de hát

Prágában rég fölfedezték a nemzetgazdaságnak azt az alapvető tételét, hogy versenyképes ipari termelés olcsó közlelmezés nélkül lehetetlen!

De ezen a közvetlen közelünkben fölmeredő szürke felhő, az élelmezési nehézségeken és a téli drágaságon túl egyéb veszélyek is leselkednek ránk. Nem ok nélkül van az, hogy a magyar mezőgazdaság vezetői olyan sürüu

panaszokhoz manapság, hogy a felsőház legutóbbi vitáinak során éppen a nagybirtok exponensei ütöttek meg a legélesebb hangot. Az sem véletlen, hogy a magyar birtokos arisztokrácia a legutóbbi években olyan fölléonön visszavonult a közszerepléstől, az év javarészét birtokain fölött s a képzett s igen mozgékony magyar bérlőosztály is óvatosan, de észrevehetően más termelési ágakra próbál átváltani.

Ezeknek az egyelőre még esőndben és észrevétlenül lejátszódó jelenségeknek egy közös gyökerük van s ez: a magyar föld hozadékának lassu eszkenése, a magyar földjáradék fádalmas sülyedése,

lappangó válság, amellyel a magyar mezőgazdaság küzdeni kénytelen. Ne feledjük el, a háboru előtt

a magyar földbirtok az alacsony tarifális tételek mellett olyan helyzetben volt egy hatalmas, ötvémmillió fönyü fogyasztófőmög közepette, mint a bolgár kertész s a nagyváros fötöében. Oleón, gyorsan és könnyen tudta piacra vetni a terményeit.

Ez a helyzet ma gyökeresen megváltozott. A vasúti tarifák, sajnos, nagyrészen a magyar vasutak tarifái, alárendelt helyzetbe sodorták a magyar magstermelőt, a tengerentúli verseny Tricszben, Bécsben, Prágában, tehát az orrunk előtt veszi föl velünk a versenyt, buzánk, lisztünk erős vámmakkal küzd — és

sajnos, a magyar föld urai ezt a nagy helyzetváltozást még mindig nem vették észre, még mindig magot, főleg és elsősorban kenyérmagot termelnek.

S ami a legmegfontolandóbb, ez a helyzet nem véletlen előfordás, átmeneti erőviszonyok eredője, ezt a helyzetet a fejlődés hozta magával, amely sokkal gyorsabb és hatalmasabb iramban rohan előre, mint ezt a legmerészebb próféta elképzelte, mert hiszen ez

az ellenük irányuló verseny még sokkal élesebb lesz, ha öt-tíz év múlva a ma passzív Oroszország is megjelenik buza- és rozstermesével a piacon.

Kormányozni előrelátást jelent, s ebből az előrelátásból igen keveset veszünk észre. Az egy baromfityezésést kivéve, alig igen történet erőteljes intézkedés a mezőgazdasági termelés átorientálására.

hol tartunk még attól, hogy tojásunkat, va-

Autópneumatik

AUTOFÖLSZERELÉSEK
CITROËN- ÉS FORD-
ALKATRÉSZEK

TELEFON:
T. 221-97, 285-63

NAGY JOZSEF
VI. ANDRÁSSY-UT 34

Magyar Légiforgalmi Rt.

Igazgatóság és légintázaai iroda: IV. Váci-utca 1. szám

Légiforgalom

Budapest—Wien, Budapest—Graz

ÖSZI MENETREND:

*6.20	14.00	ind. Budapest	érek. A	10.45	17.10
*8.05	15.45	érek. Wien	ind. A	9.00	15.25
*Vasárnap is közlekedik.					
**7.35	*8.20	ind. Budapest	érek. A	**18.10	*18.55
10.00	10.45	érek. Graz	ind. A	15.45	16.30

Az *gal jelölt gépek hétfőn, szerdán, pénteken, a **gal jelölt gépek kedden, csütörtökön, szombaton közlekednek.

Az autóbuzs 50 perccel a repülőgép indulása előtt indul a Vadászúrt-szállóttól. Menetid: Budapest—Wien (vagy Wien—Budapest) 50 pengő, Budapest—Graz (vagy Graz—Budapest) 60 pengő. — Közvöten osatlakozások Európa minden jelentékenyebb városán fölt. Fogyvadás és csomagföldzés a Légintázaai irodában: IV. Váci-u. 1. (Telefon: Automata 808-88, 808-89, 808-80). — Képviselőlet Wienben: Osterr. Luftverkehrs A. G. I. Togothoffstr. 7. Jegyváltás: I. Kaerntnerring 1-7. (Hotel Bristol).

junkat, fözelékünket, gyümölcsünket, baromfinkat standardizálni, egységesíteni, a német s a svájci Fogyvásztó izléséhez idomítani tudnók.

Ráérünk arra még, agglátszik, ez itt a jelszó, közben az idő elszalad s elég egy százor és csőtlén nyár, hogy nemcsak kitélőnk kerüljön esőbe, hanem illhon, önmagunk is a legnagyobb élelmezési bajokba kerüljünk. Egy, csak egy remény van, ez a magyar paraszt jözan esze s bölcs előrelátása, aki a háboru óta, akármennyire elcsitaják is föle a politikai életlépességeit, föbb észről lett tanuság, mint föllétséneik akármelyike. Ki tudja azt, például, hogy az újszedei magyar paraszt, islen a megmondhatója, milyen ösztönből vagy milyen tanácsra, hitelen a rőzsatermelésre vetette magát s tanusáma szállította repülőgépen Bécsbe s Prágába az Alföld forró nyarán ki-áruitt szép magyar rőzsákal?

× Englis pénzügyminiszter baragszik Preus igazgatón, ezért van cukorháboru Csehszlovákban. Prágából jelenti A Reggel tudósítója: A kormány és a cukorgyárak közötti fölmerült konfliktus epefőrel a „Veceuy List” érdekes teleplezéseket közöl. A cukorháboru eszerint Englis pénzügyminiszter és a Zivnostenska Banka egyik igazgatójának, Preusnak személyes harca. Az angol cukorványok által elődezett esch cukorkrizis nagyonis jól jött a pénzügyminiszternek, mert ezzel a kizűssel lőnkre tudja lenni Preus igazgatót, aki egész pénzügyi politikáját a cukorgyárakra alapította. Az volt a vágya, hogy ő legyen Csehszlovákia cukorkirálya és éppen ezért föbb cukorgyár részvényfőbségét megszerezte. A Zivnostenska Banka így mintegy 200 millióval van érdekelve a cukoriparban. A cukorkrizis a bankot természetesen most rendkívül kellemetlenül érinti, amár válságról szó sem lehet. A fötöden elterjedt hírek szerint a Zivnostenska cukorérdeklőségeinek legnagyobb része Preus igazgató és veje, Hartman kezében van, ugy hogy Englis pénzügyminiszter letagadhatóan legelkeseredettebb ellensége, Preus igazgatót a len harcol, amídon uen határidő semmáéle áltami támogatást adni a cukorgyáraknak.

MEGHÓDÍTOTTUK A VILÁGOT!

Underwood IRÓGÉP

GEREBEN BÉLA ANDRÁSSY-UT 11

TEMESVÁRI HIRLAP

Főszerkesztő: POGANY LÁSZLÓ

Erdély és a Bánság nagy napilapja. Az iparvidék és a kereskedelemi géopont központi organuma

Jávorfából

iskolahegedük

hangfokozó gerendával csak 12 P.
vonóval, tokkal és tartalék-
húrokkal..... 20 P.

HANGSZEROTTHON

FEKETE MIHÁLY

hangszerkészítőmesternél Budapest, József-körút 9. sz.

Butorhitel készpénzárban!

Évtizedek óta a közismert butorhitel-asztályunkban hálószobák, ebédlők, uriszobák nagy választékban, legkedvezőbb fizetési föltételek mellett

kaphatók „BOG-MIL“

Kereskedelmi Rt ezelőt BALAZS ÉS TARSA butorárulába, Budapest, Vilmos készpénzár-ut 43

Közalkalmazottaknak legnagyobb kedvezmény

Jedális utóhwa a budai

Siesta

keztámasztóiumbon Tel. Rút. 501.60

Hévidégyaraink mérsékeltek.

SAKORVOSI

rendelő vár-és nemibetagek részére ÉZSTÁRSÁRSAN ÖLTÁS

Rendelés egész nap, Rakocsi-ut 32, I. e. 1. Rókussal szemben

Megrázó beszélgetés Tolsztoj Tatjánával

az anyjáról és apjáról, akinek századik születésnapját ünnepli az egész világ

Páris, szeptember 6.

(A Reggel rendes tudósítójától.) E koraöszyi bétén, amely fényben és borulatban maga is csupa emlékezés, Tolsztoj születésének századik évfordulóját készül megülni a világ. Moszkva hét országra szóló cécut rendez és meghívta rá valamennyi kontinens minden akadémiáját, művészt, írónapját. Amely egyéb kisajánlások után

a szovjetek most elkomunizálják a jasz-naja-poljanai börtönt is.

Marx, Engels és Lenin mellett megteszik őt az egyházak negyedik evangélistájává. Mintha a „Karcin Anna”, „Feltámadás”, „Háború és béke” álmódójának köze lehetne a hazug és véres dogmáktól ittasokhoz, akik mást se tettek, mint életüket irtották, értékeket pusztítottak és eszményeket öltek. Moszkva mohó keze ezúttal olyan kincs — Tolsztoj zsenije! — után nyúl ki, amelyik régóta nem Oroszországé többé, hanem az egész viláé. Moszkvának azonban propaganda szempontból van szüksége a centennáriumra, és ünneprendező kedvében nem törődik a Tolsztoj-család Párisba menekült egyes tagjainak tiltakozásával sem a pirososzlop, potenciáktadás, farsangi Tolsztoj-ünnepség ellen... A magunk részéről hogyan adóztatunk inkább az Ijjes Iván, a Hadzsi Murád költőjének, mint ugy, hogy

a leányával, Tolsztoj-Szukhotine Tatjáná azszennnyi áhitatosan elheszélgetünk a nagy aggastyánról, a családi drámájáról, a lelkiválságairól, élete bus estéjéről

és arról a mindennekél szomorúbb napról, amikor 1910 novemberében Tolsztoj Nikolajevics Lew elcsúszott a pokollá lett otthonából, hogy elmenjen meghalni ama kis állomáspályára, az ő utolsó állomására, Apostorába. — Mit mondtának érdekeset — felelte a Reggel tudósítójának kérdésére, szomorú mosollyal Tolsztoj Tatjáná (aki egyébként szívesen emlékezik budapesti látogatására) — hiszen váltig ismeretes mint történet és legfőkébb a lélekünk részleteit körül lehetne még újat és újat találni, ha volna egy biztos még új és érzékű pszichológus, aki csakugyan a lelkek legmélyére tud bekapni. Tizenhat év korükülönbség volt a szülők között. Apám harmincegy éves volt, amikor megházasodott. Kétségtelen, hogy frigyük, amelyikből tizenegy gyermek született, vagy

tizenhét évem át a legzavartalanabban boldog volt.

Anyám a legönfeledőbb teremtés volt a világon. Nemcsak hogy maga láptól és nevelt bennünket, de akárhányszor a hajnali órákig másolta apám kéziratát.

Mi történt az apámmal élete ötvenedik esztendője körül?

A virilitása fogytán egyre inkább a természetének eredendő puhasága, szinte mopadani:

„A virilitása fogytán egyre inkább a természetének eredendő puhasága, szinte mopadani:

„A virilitása fogytán egyre inkább a természetének eredendő puhasága, szinte mopadani:

„A virilitása fogytán egyre inkább a természetének eredendő puhasága, szinte mopadani:

„A virilitása fogytán egyre inkább a természetének eredendő puhasága, szinte mopadani:

„A virilitása fogytán egyre inkább a természetének eredendő puhasága, szinte mopadani:

„A virilitása fogytán egyre inkább a természetének eredendő puhasága, szinte mopadani:

„A virilitása fogytán egyre inkább a természetének eredendő puhasága, szinte mopadani:

„A virilitása fogytán egyre inkább a természetének eredendő puhasága, szinte mopadani:

„A virilitása fogytán egyre inkább a természetének eredendő puhasága, szinte mopadani:

„A virilitása fogytán egyre inkább a természetének eredendő puhasága, szinte mopadani:

„A virilitása fogytán egyre inkább a természetének eredendő puhasága, szinte mopadani:

„A virilitása fogytán egyre inkább a természetének eredendő puhasága, szinte mopadani:

„A virilitása fogytán egyre inkább a természetének eredendő puhasága, szinte mopadani:

„A virilitása fogytán egyre inkább a természetének eredendő puhasága, szinte mopadani:

„A virilitása fogytán egyre inkább a természetének eredendő puhasága, szinte mopadani:

„A virilitása fogytán egyre inkább a természetének eredendő puhasága, szinte mopadani:

„A virilitása fogytán egyre inkább a természetének eredendő puhasága, szinte mopadani:

„A virilitása fogytán egyre inkább a természetének eredendő puhasága, szinte mopadani:

„A virilitása fogytán egyre inkább a természetének eredendő puhasága, szinte mopadani:

„A virilitása fogytán egyre inkább a természetének eredendő puhasága, szinte mopadani:

nőessége lépett előtérbe és vitte őt bizonyos apostoli régiók felé... Ötvenéves kora körül kezdődött az a nagy válsága, amelyiknek során minden testiségét szabadultan, már egyedül az erkölcsi tökéletesedést kereste.

Ellensége lett a testnek, hogy mindig és mindenben a lelket ünnepelje.

Ő, aki régebben egyáltalán nem törődött a vallással, most beleélemkezett az evangéliumokba és még a társadalmi reformjait is keresztény-kommuniztikus alapokon vélte megvalósíthatni...

— A kommunizmuson van-e itt a hangsúly vagy a keresztény gondolat?

— A keresztény gondolat. Egyedül az utóbbin. Apám szomjazott ehben a korában — és ettől fogva holtig — a misztikum után. Tetszett neki a túrelm, a szenvedés és alázat szent-háromsága, amelyben az erények teljét látta.

„Szellemi ujsülöttnék“

tekintette érte magát és szerette hangoztatni, hogy ezáltal az Igazsághoz, ehhez az Igért-földjéhez jár egyre közelebb... Anyám, szegény, aósságok alatt roskadozva, a nagy család gondjainál vállal, hogyan nézhette volna szó nélkül, hogy Tolsztoj nem csak a magától ajándékozta oda: a szelleme gyümölcseit, amikért nem akart többé honoráriumot elfogadni, de a legszorosabb értelemben lábunk alól vánlja ki a gyékényt, széjjelosztogalva a parasztok között poljanai földjét! Ezen kezdődött az ellentét közöttük, amely apránként küzdelemmé fokozódott, aztán harcra keseredett és további husz év során

gyüleltette mérgesedett

egy hallucináló aggastyán között, aki mindinkább a tisztán szellemi és transzcendentális felé magyosult és egy asszony között, akit nem kábítottak víziók, de akit a valóságok tulkevény jüladatok elé állítottak. Vannak, akik apám családjának távoli német eredetében látják a miszticizmus forrását. Szerintem ennél a miszticizmusnál és a német eredeténél döntőbb befolyása volt rá, hogy az apám, minden raffiniál műveltségével, az arisztokratikus természetű és hajdani világi vellettséi ellenére is:

maga volt a született muzsik.

akiben anyai van a föld saakjából és anyai a föld hallatlan nagylelkűségéből, adakozó kedvéből. De éppen mert nem egyetlen ember, hanem talán egy egész faj, egy sok-sok millió család kollektív lelke út benne, hogyan lehetne tisztán kiemelni ezt a lelket és kivált a gyermeki kegyetlenségével és könnyű elborított szemmel?

Csakugyan könyv rezgett a szemében. Aztán, kivártatva, eszöndesen így folytatta:

— Ami engem illet, legfőkébb vágyam volna, hogy

a világ ne csak neki, az aggastyánnak szolgáltasson igazságot, de a másik mártírnak is, az anyáuknak.

Kettőjüket valamikor egy közös nagy szere-

C. C. C.

lem füzte össze és egyedül az aspirációikban való eltérések választották őket el egymástól, amikor a kor és a természet kérelmetlenül törvényei, a tizenhatéves korükülönbség, más és más értelmet préselt számukra cöbe a szóba: — Szeretem!... Ettől fogva minél közelebb éltek, annál messzibbre jutottak egymástól. Ami köztük dult, a szellem hatalmának volt a harca a test és minden földi értékek démoni ereje ellen. Szabad-e anyám szemére lobbantani, hogy elsősorban asszony volt és anya, tehát az, aminek isten és a természet kirendelte, s nem tudta követni apám a légürés, éteri magasságokba?...

Hiszen anyám még többet szenvedett ettől, éppen mivel érezte apám világ-nagyságát.

De apám is hogyan mondhatott volna le arról a valamiről, amiben az egyetlen üdvöt, élete értékét ismerte meg? Ami köztük közt így lefolyt, nem egy házastársi dráma volt, nem a megemérett katasztrófája, hanem emel valamit sokkal nagyobb és világgruszóbb: egy antik nagyságu tragédia; rettentő, mint az Oedipus. De ugyanakkor valami nagyon fízta szellemiségétl áthatott, akár a lelénelt Prometheusé...

Holnap kezdődnek a moszkvai Tolsztoj-ünnepségek

Moszkva, szeptember 9.

A Tolsztoj-centennárium alkalmával rendezett jubiláris ünnepségek kedden kezdődnek a moszkvai akadémiai színházban. A képművészeti muzeum kiállítást rendezett, amelyen a negyven legkisebb orosz festő Tolsztoj-portréit mutatják be. Külön kiállítást rendeznek Tolsztoj kéziratából és levelezéséből. Különösen

érdekes azoknak a leveleknek a gyűjteménye, amelyeket Tolsztoj a cárokkal váltott.

Gaal Béla filmművészeti iskolájában a fölvételi vizsgálatok még mindig tartanak. Az előkelő nyírójú iskolában a filmszínész, filmrendező és a technikai szakra lehet beiratkozni. Több előkelő filmvállalat ösztöndíja. Jelentkezni lehet az iskola helyiségében. VII. Erzsébet-körút 19. I. emelet. Telefon J. 389-53.

A Magyar Filmalap új filmet készít. A Magyar Filmalap a bécsi Fiat-filmgyárral közös filmet készít. Rendezője Forgács Antal, szatjára a Reinhardt-színházak egyik legszöb művésze: Iris Arlon, akit a British-Sachs Filmgyár is leszerződött; helyvájára a berlini Warner-Pitschau, de többi szereplője magyar: Zátomy, Gyergay, Báthory Gizella. A film díszleteit Pán József tervezi, operatőrje Eiben István.

C. C. C.

TABARIN

atrakciós szeptemberi műsora vezet

Kezdeté 10 óraker Záróra 6 óraker

Veszünk, eladunk és művészielen javítunk

helti szönyveket és antik bútor. „Antikar” Rt (Steinberg Z. J.) Dob-utca 31. sz., Kazinczy-utca sarkán. Telefon: J. 463-68

„Spion!“

Fritz Lang és Thea von Harbou bűnügyi világfilmje

(A Reggel tudósítójától.) Az új bűnügyi drámaival együtt, amely a Broadway születt meg, megszületett az új bűnügyi film is. Ezt nem a Broadway küldte hozzánk, Európát egy. Nagyszerű mechanizmusba európai fűszer, a mi sajátos intelligenciánk fine fleurje vegyül. Berlin. Söt: Bertin W. Az eredmény — szenzáció.

Hogy őszinte legyek: Fritz Lang és Thea von Harbou „Metropolis”-át nem szerettem. Eltulozták a dolgot és a film, talán világ-szerte, családós volt. De hogy milyen rengeteget tanult az két tehetséges ember azon a „zu gutemint“ filmen, az csak most derül ki, amikor a mesterségtudás tökélyével állnak elő. Ez a remeke sikerült kép a „Spion!“ (amelyet egyébként esőtörtőktől három film-színházunkban is láthatunk az Utában, az Urániában és a Orionban). Jól értjük meg egymást: Fritz Lang, a rendező és Thea von Harbou, a szcenáriumíró, nem dekoratív hatás, romantikus regényt, nem érzelmes történetet vagy ennek ellenkezőjét: expresszionista fantasztkumot — meg csak nem is egy világ-

szár szépségére alapozott filmet akartak alkotni, hanem a legriporszerűbb témakelés, a legbavurább rendezés és a legkélelőbb színészszenasemble segítségével két órán át lenyűgöző izgalom, izgalom és izgalom! És ez sikerült nekik!

Téma: a nemzetközi kémkedés. Egy világ-város centrumába képzeljük magunkat. Mind-egy, hogy az vajjon Berlin, London vagy Shanghai. Egy bankház cégre alatt titkos kémközpont működik. A bankár cégreje is olyan, hogy minden világvárosban elképzelhető: Haghi. A Haghi-bank láthatatlan sugár behálózzák a világot. A sárgabőrűeket vagy feketéket épp úgy szemmel tartja, mint a leg-londonibb chypre-el moszkói fehéreket. Mindentudó és majdnem mindenható. Munkarendszere szédítő, eszközei vakmerőek és elvetemültek s az emberek, akik szoldjában állanak — a zsákhordó kulitól az orosz grófnőig, a kül-telki rossz lánytól a kevilys áldiplomatáig — a legváltozatosabb elvihadserget jelentik. Milyen típusok! Milyen emberjellemzés ez! Honnan szedi ez a zseniális rendező ezeket a kiálló arconsontokat, különös rajzu szájakat, ornyerveket, szemöldökbozontokat, kokainos pillantásokat, degenerált koponyákat, vértelen kezeket, zadista aróleket, furcsa homlok-boltozatokat — vajjon ezeket is meg lehet rendelni? És hogy jellemel velük! (S ez itt a film egyik igazi föladata!) Egy-egy alaknak meg

sem kell szólalnia, egyetlen gesztust nem kell tennie, hogy máris mindennel tisztában legyünk, mi az, amire képes — és amire nem képes. Horribilis jellemző erőt jelent ez a típus-kiállítás és még soha senki nem élt vele oly okosan, művészi és céltudatosan, mint Fritz Lang.

De legérdekesebben — ebből a szempontból is — talán magát a hősnőt választotta ki. Gerda Maurus. Új név. Különös nő. Nem lehet egyszerűen azt mondani, hogy szép. Bár szép. De talán akadnak, akik nem találják szépek. Nem lenne igazuk. Mert több, mint szép: rendkívül érdekes. Szonja Baranikova. Volt orosz grófnő. Most bosszúból: kém. A legbrilliansabb, legszellemesebb kém. Démon. Szöke, zárke, átható szömmel; vad tatararconsonttal és érzelmi árszai szájjal. Egy kis állatiasság van a szép-ségében. A kényében is. De jóindulatú. Mindig a nobilitás kerekedik fölül. Végül is az gröz. Partnere finom és eszölt európai: Willy Fritsch, akiről Fritz Lang Keze alatt lemaradt a fölös esinosfúság és ma olyan, amilyenek lennie kell. Haghi. Félelmes Lenin-maszak. Patológikus ember. Csontos kezét úgy deformálta a gonoszság, mint más, közönséges belegét a kőszvény: Rudólf Klein-Rogge. És így végig az egész kémgalória. Felejthetetlen panoptikum, víziók láncolata. És épp úgy felejthetetlen az izgalom, amelybe a történet legelő perctől belésórod...

Dénes Zsófia

AUTÓ ÉS MOTOR

Chiron (Bugatti) nyerte Európa 1828. évi Nagy Díját.

Monza, szeptember 9.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A monzai autóverseny — amelynek borzalmas kimeneteléről A Reggel más helyen számolt be — ez éven egyesítette Európa és Olaszország Nagy Díját. Az 500 kilométeres versenyen, amelyen Európa legjobb versenyzői állottak starthoz, a legnagyobb érdekfűzés a Bugatti-Alfa Romeo-küzdelmé felé irányult.

A győzelmet a francia Chiron (Bugatti) szerezte meg

Varzi (Alfa Romeo) előtt. Chiron ideje 3 ó. 45.02 mp. (159.498 km. átlagsebesség), nem egészen két perccel maradt mögötte Varzi (3 ó. 47.29 mp., 158.253 km. átlag). Harmadik helyre Nuvolari (Bugatti) került 150.383 km. átlagsebességgel.

Százkét nevező közül hetvenketten érkeztek be a Steyr-csillagtúra lepsényi csárdánál levő céljához

(A Reggel tudósítójától.) Szombaton rendezte a Steyr-Művek Rt. az első magyarországi autós-csillagtúrát. A túrát iránt — amelyen kizáróan Steyr-koecitáldonosok vehettek részt — nagy érdeklődés nyilvánult meg. Nálunk mindeddig példa nélkül állott az az eset, hogy versenyen vagy túruraton harminc-negyvenen fölül autósversenyző vegyen részt és minden valószínűség szerint a kiírás újszerűsége volt az, amely így hatalmas koecitáldort tudott a lepsényi gróf Nádasdy-féle csárdánál levő célhoz vezényelni. A csillagtúra promócióját meglehetősen szigorúak voltak: az átlagsebesség maximálva és mínimálva volt, ennek túllépése vagy elnemérése büntetőpontokat vonhat maga után. A legnagyobb mennyiségű büntetőpontot azonban a csillagtúrába íratott autós gyilkosok alkalmával sikerült a résztvevőknek megszerezni. Ez két részből állt: egy, a mezőn elhelyezett cél táblának 100 méter távolságból bekötött szemmel való megközelítése; az országon egy fára függesztett tojásnak 10 kilométeres sebesség mellett való megkaparintása. E két attrakciónak volt a legnagyobb sikere, mert — jóllehet, a résztvevőket elég súlyos fóladat elé állította — a nagyszámban összegyűlt publikumot cirksusi látványosságban részesítette. Delben 1 órákor érkezett be az első kocs, majd szinte perccel-percre foltottak be a többi résztvevők, igen sokan Budapestről, de az ország minden részéből is számosan. Két órákor

72 Steyr-koeci sorakozott föl a csárda előtti mezőn,

a fölvonulás impozáns látványt nyújtott. Pontosan 3 órákor

megjelent a levegőben kis kétföldeli röpülőgépén vitéz Kaszala Károly és hajmeresztő

Erő és egészség

— ha megvannak is — ápolásra szorulnak! Az izmok tökéletes és egységes kifejlesztése, az egész szervezet megvédése, az idegrendszer megerősítése és kiegyensúlyozása, a bőr fokozott lélegzése és a vérkeringés fölfrissítése: azok a jótékony hatások, amelyeket Ön a valódi

Diana-sóbsorzesz használatától bizvást elvárhat

— de szebbnél-szebb — produkciókkal szórakoztatta a nagyszámu közönséget,

amely hálás ovációval fogadta a mezőre le szálló kiváló röpülőnket. Nagy sikere volt a csillagtúra primadonnájának, **Biller Irénnek is, aki a gyilkosok tojásversenyét stílusosan abszolválta és ezáltal a tura első helyezettjéi közé került. Lepsényből Balatonföldrére vonult át a Steyr-tábor. Este ünnepekész külsőségek között történt meg az értékes díjak kiosztása. Vasárnap reggel Földvár még zsufolyva volt Steyr-koecikkal, a földvári strand pedig a tura résztvevőivel. A csillagtúra megszervezése Ruck Istvánt és Salacz Oszkárt diéséri. (U. B.)**

A helyezések sorrendjét itt adjuk:

Vitéz Kaszala Károly (versenyen kívül) a Cordatier-serleget, Herczeg Ernő v. jr. Poljlik díját, S. Farkó Margit Castrol serleget, Biller Irén Balatonföldvár serleget, Sósbecsnai Irma grófnő Kaldy Jenő díját, Dóca Sillárd a Schell-serleget, Hoffner László a Szilárd-serleget, gróf Nádasdy Ferenc Almásy ezredes díját, Gárdos alezredes a Pénzügyi Biztosító serleget, Thomashberger főmérnök Hoffner L. tiszteleddíját, Székely Mihály Ibek István serleget, Illés István a Márkus-díjat, dr. Fallay báró Wolfner András serleget, Hecceg Ernő Imre Bugovics serleget, Csermely Károly Illés tiszteleddíját, Hefner Andras Biller Irén díját, Frank Zsigmond a Steyr Művek Rt. díját, Schüller László a Steyr Művek Rt. díját, Wolf László dr. Schmidt Gyula díját, dr. Schmidt Gyula Veres Gyula díját, Virava József Csabay díját, Krumbach Frigyes Papek díját, Klár Andras gróf Nádasdy díját, Nyáry István Gárdos alezredes díját, Truka Ferenc Bernhardt és Tóth díját, Heteés Alfréd Wolf László díját, Rózsavölgyi Lajos Déván István díját, dr. Tillesch Zoltán Bánó Imre díját, dr. Müller Jenő Nyáry István díját, Bohátka Mátyas Rózsavölgyi Lajos díját, Schuler György Nagy Géza díját, Steyr és Steinberger Neruda díját, Fodász Imre Metropol díját, dr. Deahy Odón a Steyr Művek Rt. díját, Almásy ezredes a Steyr Művek Rt. díját, Gülfi Böske a Steyr Művek Rt. díját, Dávbory Lajos az „Esti Kurir” díját, Bem Gyula az „Urvezető” díját.

+ Hét magyar résztvevője lesz a vasárnapi semmeringi versenynek. E hó 16-án, vasárnap tartja meg az Osztrák Autóklub Club Ausztria legklasszikusabb hegyi versenyét, a semmeringi versenyt. A nevezések között — amelyek szombaton kerültek nyilvánosságra — a magyar autósversenyzőgárdának hét elsőklasszis tagja szerepel, ezek: herceg Eszterházy Antal (Bugatti), gróf Zichy Tivadar (Bugatti), gróf Vay László (Bugatti), báró Wolfner András (Steyr), Heteés Sándor (Bugatti), Wolfner László (Steyr), dr. Felcay Pál (Norton), Wolfner László sport, turakocsival és motorkerékpárral nevezett. A versenykocsik osztályában a magyarok veszélyes ellenfeleket kapnak Caracciola (Mercedes-Benz) és Hansal (Kompr. Steyr) személyében. A sportkocsi-osztály legerősebb külföldi indulója báró Wenzel von Mosau (Mercedes SS). A francia

Chiron (Bugatti) nevezési zárlat után adta be nevezését, ezért a rendező klub azt nem fogadta el.

+ Kitiünően sikerült a BEMAC mátrafüredi csillagtúrája. Gyöngyösről telefonálta A Reggel tudósítója: A Bük- és Mátravidéki Autóklub vasárnap kitiünően sikerült csillagtúrát rendezett, amelynek célja a Mátrafüreden építés alatt álló hatalmas tüdőbetegszanatóriummal volt. Déli 12 és 1 óra között 24 autómobil és 98 motorkerékpár futott keresztül a célonalon, minden beérkező a klub emléklapjait nyerte. A csillagtúrát kitiünően szervezte meg Nagy Dezső, a klub gyöngyösi osztályának vezetője.

Wenckheim Dénes gróf Ibikusa könnyen nyerte a Királyné-díjat, a csalódások lova, Alag ellen

Péter András ismeretlen lovászfú négy győzelme volt a kettős verseny nap szencziója

(A Reggel tudósítójától.) A páholyok üresen maradtak, őszi divatbemutatók, chicék és elegancia bevonulása elmaradt, az idei Erzsébet királyné-díj

inkább a főmegérdeklődés jegyében zajlott le.

A 30.000 pengős díjra hat lovat nyergelték föl. Adams tréner maga három lovat küldött lökőzetbe, Apponyi Kitty grófné (Nellek bankár lánya) Sítáját és a Schiffer-istálló két lovat: Alagot és Stable-pride-t, (ez az utóbbi volt hivatva arra, hogy Alagnak a versenyben jó iramot csináljon). A másik három induló Ibikus, a Wenckheim-szinek hordozója, a Milleniumi díj győztes; Gyöngyhalász és a statiszta Pajzám. A parádnál két kanca: Sita és Stable-pride teltzett a legjobban.

Alagot fultrenirozták,

legalább is ezt mondják a székemberek, akik alaposan szemügyre veszik a crackeket, pedig Alag, a sok csalódást hozott Alag, amelyen a nagyközönség milliárdjai usztak el Szent Istvánkor, most is kamoly tip. A ringben Alag és Ibikus verekszik a favorit pozíciójára, végül Ibikus lesz a győztes. A 2000 méteres start-helyet, amely szembe van a nagy tribünnel, ezer gukker is kémele, de nem soká, mert pillanatok múve, szinte ördögös gyorsasággal mindjárt első kísérletre start van, kifogástalan jó start. Pillanatra a Kincsem-dressz viriti föl de aztán száz méter után a köteleességtudó Stable-pride áll az élre.

Az iram erős.

A sorrend a vezető mögött Ibikus, Gyöngyhalász, Alag, Sita az utolsó helyen kullog, nem tudom mi van ma lovasával, Linc-esel. Az egyenesbe fordulva, a Schiffer-istálló „gyön-gye”, mint aki jól végezte dolgát, eltűnik és Ibikus szökik frontba.

Ibikus nyer!

harsogja a drukkoló tribün s a szemek igazárit nem csalhatnak,

a távoszlopnál a favorit győzelme már kétségtelen.

Pillanatra ugy látszik, Gyöngyhalász, Horthy Jenő lova lesz a második, de végül Alag kaparintja meg a második helyet. Elvégre ez is jobb, mint semmi. Ibikus ownerének, Wenckheim Dénes grófnak a mázsaházban sorra gratulálnak, elsőnek Schiffer Miksa, akinél még kaballorszába megy a gratuláció, Szent Istvánkor is ó üdvözölte elsőnek Rum gazdáját, Odessaléhi herceget.

A nagy díj után még mindenki megvárja a Kétévesek szeptemberi nagy handicapját, Sár-gás-fehér dressz győz: Toto, Péter András lo-vagolja, a tegnaptól-mára arrivált lovászfú, Hiába, mégis ez az ismeretlen nyurga gyerek a Királyné-díj napiának hőse. Negyven nyeregbeszállni és négyezer győzni olyan leisz-tung, ami egy óceánröpüléssel ér föl a turf birodalmában. (m. j.)

KERÉKPÁROK!

STYRIA TURA ES STERLING VERSENY
a világ legszebb és legjobb gyártmányai soha nem létezett olcsó árban kaphatók

Schwartz Géza
kerékpárok, gumik és alkatrészek gyári lerakata
VIII, Német-utca 45 (József-utca sarok)
Eladás részletfizetésre is!

Utazzon motorkerékpáros taxin!
Km-ként 25 fillér. Telefonszám: 847-71
Gillet Bónufuvarozó Vállalat, Ferenc József-rakpart 26

ARIEL

a megbízható és legnépszerűbb
angol motorkerékpár

Vezérképviselőt:
Bauer József
Budapest VII, Elemér-utca 41
Mayer és Mesterházy
Szombathely
Beke Jenő
Szeged

Megfeledeztek Szendrey Julia születésének szeptemberi centennáriumáról és nem adták ki titkos naplóját, amely regényes uton került elő koporsójából

(A Reggel tudósítójától.) A Tolsztoj-centennárium közben egy sokkalta szerényebb, de magyar centennáriumról feledkezett meg az irodalmi élet: száz évvel ezelőtt, 1828 szeptemberében született Petőfi Sándorné, Szendrey Julia. Általában, mintha szeptember ezzel az elindulással különös jelzést kapott volna e kiváltságos nő életében, akihez a legszebb szeptemberi verset írták: sorsa nevezetes fordulópont éppen szeptember hónapjában köszöntöttek be. Így 1846 szeptemberében történt az is, hogy Nagykarolyban megismerkedett a költővel és vándorszínésszel, aki rövidesen megkérte, meri halálosan belészeretett. És egy esztendő múlva, ugyancsak szeptemberben volt az esküvője az erdői vár kápolnájában... Még a mostani kései dátum, 1928 szeptembere is érdekes új momentummal gyarapíthatta volna annak emléket, aki valaha a „feleségek felesége” volt:

Szendrey Julia születésének százéves fordulóját olyan kiadvánnyal ünnepeleheték volna meg, amely új és gazdag emberi dokumentumokat szolgáltató Petőfi házassága és az özvegy életéhez.

Szendrey Julia levelesládájára gondoltok, amely csak igen csekély töredékben látott napvilágot és amely kéziratban hever egyik budapesti kiadó cég fiókjában. Kevesen tudnak e gyűjtemény létezéséről, amelyben Petőfi-levelek és kéziratok, Arany János-kézirat, továbbá Szendrey Julia versei, prózái és intim naplójeljegyzései foglaltatnak. Még kevesebben tudnak arról, hogy

ez a levelesláda milyen vadregényes uton menekült meg az enyészettől.

Erről a titokról A Reggel ma már a következőket hozhatja nyilvánosságra: Petőfi özvegye, amint az tudotti dolog, 1850-ben házasságra lépett Horvát Árpád tudós egyetemi tanárral, akitől három gyermeke született és ezek közül az egyik, egy nyugalomba vonult ezredes köztisztviselőben álló hitvese, ma is él Budapesten, ahol a Belváros egyik csöndes utcájában lakik. Szendrey Julia levelesládáját azonban nem a leánya örökölte. Horvát Árpád és Szendrey Julia tizenhét esztendőig éltek együtt, a tizennyolcadik évben Julia különvált férjétől. A Lipótvárosba, a Zerge-utcaba költözött, ahol lakást bérelt és ahol a megrendült egészségű hölgyet főnök, Petőfi Zoltánnak volt iskolatársa, egy fiatal tudós, T. A., tisztelővel és figyelmével vette körül. Szendrey Julia Horvát Árpádtól való különválását épp csak egy esztendővel élte túl: 1868-ban meghalt Zerge-utcai lakásán, ahol azt remélte, hogy új életet talál — és összes leveleit, jeljegyzéseit a hűséges barátira és ápolóra, T. A.-ra hagyta. Horvát Árpád, aki az intim naplójeljegyzetéről már régebben értesült, még a temetés előtt megjelent a Zerge-utcai lakásban és követelte, hogy a levelesláda tartalmát vagy éppesen el szeme elvált, vagy pedig

Szendrey Juliával együtt hiánytalanul tegyék a koporsóba és vele együtt temessék el.

Ez utóbbi történet és Horvát Árpád megnyugodtan távozott. Néhány évvel ezelőtt azonban exhumálták Szendrey Julia tetemét a koporsó felbontásakor a családtagok megdöbbenne állapították meg, hogy

a kéziratok, amelyeket tudomásuk szerint a halottal együtt temettek el, a koporsóból eltűntek.

Hogy, hogy nem, ez a körülmény máig sem tisztázódott, tény dolog azonban, hogy az érdekes dokumentumokról, amelyeket maga Julia félve őrzött, ezután éveken át senki sem hallott. Mintegy két évvel ezelőtt történt, hogy a Nemzeti Múzeumhoz valaki elvitte ezt az értékes hagyatékot, amelynek hitelességét minden kétséget kizáróan nyomban megállapították. Az illető, aki a Nemzeti Múzeumnak véltelre kínálta Szendrey Julia levelesládáját, összekötöttében állt T. A. örököseivel. A múzeumnak azonban tudására volt ez a vétel és főke bírái fájó szível kénytelen volt lemondani megszerzéséről. Így került azután ez a hagyaték egy magánocg kezére. Kétségtelen, hogy ennek a kincsnek, amely emberi és kulturális dokumentumokat rejtget és amelyek irodalomtörténeti jelentősége van, megillető helye valóban csak a Nemzeti Múzeumban volna. Azzal, hogy e rendkívüli nő levelesládáját elhelyezzük a Nemzeti Múzeumban és azzal a kiadvánnyal, amely közzétenné mindazt, ami e gyűjteményből a közönség elé való: méltóan ünnepelelnék. Szendrey Julia születésének centennáriumát.

(d. zs.)

ULTRATEJ

Az
angolkór
(Rachitis)
megelőzése és gyógyítása
ultraviolett sugarakkal
besugárzott tejjel

A fejlődő gyermeki szervezet legnagyobb ellenségeinek egyikét, az **angolkórt** az orvosi tudomány legújabb kutatásai szerint ultraviolett sugarakkal telített tejjel lehet megelőzni, illetve gyógyítani. Ilyen tejet **folyó hó közepétől kezdve**

Ultratej

elnevezéssel fogunk forgalomba hozni.

Ultratejünket világhírű **hanau kvarclámpagyár kvarclámpáival**, szakértők által sokszorosan megvizsgált, bevált módszer szerint készítjük. Gyógyító hatását hirneves orvostanárok állapították meg.

Az **Ultratej** kitűnő minőségű, kiméletesen pasztörözött természetes vitamindus tej, amely különleges **kék palackokban**, mindenkinek hozzáférhető olcsó árban valamennyi fióküzletünkben, ivócsarnokainkban és egyéb elárusítóhelyeinken lesz naponta kapható. Megrendeléseket ugyanott és központi telepünkön már most elfogadunk.

**Budapesti Központi
Általános Tejcsarnok
R. T.**

VASÁRNAPI SPORT

A Ferencváros vad küzdelemben megérdemelten gyürte le 2:1-re az Admirát

és szenzációs győzelmével a Középeurópai Kupa nagy favoritjává lépett elő Turai, Siegl és Takács II. voltak az alacsony nivóju, de mindvégig izgalmas mérkőzés gólvívői. — Az Admira egy offszájd gólját nem adta meg a bíró, mire parázs botrányokban robbant ki a bécsi közönség elkeseredése

A kiábrándult osztrák főváros sem bizik már a budapesti reváns lehetőségében

Bécs, szeptember 9.

(A Reggel kiküldött tudósítójának telefonjelentése.) Oriási hőségben, 40 fokos temperatura mellett játszották le ezt a fontos Középeurópai Kupamérkőzést, amely

a magyar színek értékes győzelmével végződött.

A nagy meleg ellenére igen nagy közönség: 25.000 ember volt kíváncsi a meccsre, amelyen a bécsieket szomorú csalódás érte. Bécs ugyanis biztosan számított az Admira győzelmére, amely elmaradt, mert a Ferencváros minden egyes játékosát volt halva a küzdelem fontosságának tudatától és lelkesen küzdött. A magyar győzelem annál kevésbé maradhatott el, mivel

a magyar bajnokesapat mind technikailag, mind taktikailag jobbnak bizonyult osztrák ellenfelének.

A mérkőzés nem állt magas nivón. Tul nagy volt a meleg, túl idegesek voltak a játékosok és így nem alakulhatott ki olyan játék, amely a két bajnokesapat hírnevének és tényleges tudásának megfelelt volna. Általános indiszpozíció tüneteit konstatáltuk mindkét csapat tagjainál és ez alól csak néhány játékos tudta kivonni magát. A Ferencváros megérdemelten nyerte a mérkőzést, mégis sok gyöngye pontot fedeztünk föl a játékában. A két hátvéd sokat bizonytalankodott, főleg Hungler, aki sokszor veszedelembe hozta kapuját. Még szerencse, hogy

Amselnek kiváló napja volt

s mint Bécsben mindenkor, ezuttal is nagyszerűen állta a sarat. A bravuros akciók egész sorával hárította el a veszélyes lövéseket, amelyek sokszor egészen közelről érkeztek. A fődöntésorban Lyka nem tudta Fuhrmant helyettesíteni, Bukovi is sokszor kihagyott, passzjai rövidre sikerültek és csak a mérkőzés végfelé jött lendületbe. Még

a legjobban Berkessy felelt meg, aki Amsellel együtt a csapat legjobb embere volt.

A csatársornak sem ment a játék. Akcióiban nem volt összefüggés, csak ritkán láthatunk egy-egy rendszeresen fölépített akciót. Koszta nagyon sablonosan játszott, Takács II. minden labdát jobbra adott és időnként önző volt. Turai harcolt, küzdött, szorgalmasan tövöldözött a kapura, de nem tartotta össze a szárnyakat és Takácsal együtt hibás abban, hogy Kohutot nem tudta megfelelő módon foglalkoztatni. Szedlacssek átlagteljesítményt nyújtott. Az Admiránál hasonló volt a helyzet. Franzl bizonytalanabb volt, mint rendszeren. A fődöntésor hibás taktikával dolgozott, nem követte a csatársort, úgy, hogy látogató úr volt a két formáció között. A csatársorban a jobb-oldal Siegl—Klima megfelelt, de társaik, Stoiber és Schall nemigen adtak életjelet nagukról. A balszélső Runge néhány bombalövésével tűnt föl. Legjobban a két hátvéd szerepelt, sikeresen bontva meg sok veszélyes ferencvárosi támadást. Schermer, a prágai bíró ügykezezt objektívitását megőrizni, de nem olyan kvalitatásu játékvezető, hogy ilyen fontos mérkőzésen máskor is rábízhatnának.

Két ízben valóságos botrány tört ki.

Egyszer, amikor 2:1 állásnál az Admira of-

szájdgólt ért el, az offszájdót olyan halkán jelezte sípjával, hogy a közönség nem hallotta a füttyszót és

éktelen lármát csapott, amikor kiderült, hogy a gól érvénytelen.

Ettől a peretől kezdve izzó volt a hangulat és a közönség a bírót állandóan püfölte. A másik eset a mérkőzés vége felé volt, amikor Berkessy összecsapott Siegllel s az osztrák játékos a földön maradt.

Egy nező berohant a pályára, nyilván azzal a szándékkal, hogy Berkessyt inzultálja.

Első félidő — 1:1

A sorsolás a Ferencvárosnak kedvez. A magyarok a nappal háttan levő oldalt választják és gyönyörű stílusban azonnal támadni kezdenek.

Már a harmadik perében megszületik a magyarok vezető gólja Turai huszméteres csodaszép szabadrugásából,

amely védhétetlenül jut az osztrák hálóba. Berkessy hosszú lövését Franzl fogja el. Takács II. lövése a kapu mellé jut. A publikum megtapsolja a magyarokat. Még egy nagyon szép ferencvárosi támadás következik, amely szintén Takács éles lövésével végződik, de a háló mögé jut. Ezzel, sajnos, lezárul a Ferencváros nagystíliú játéka, a tempó alábbhagy. Az Admira is szóhoz jut, de Runge lövése a magyar kapu fölé kerül.

Amsel hibásan kifut, szerencsére azonban Berkessy a labdát elfelejti.

Takács II. gólja a második félidőben eldönti a mérkőzés sorsát

Szünet után azonnal az Admira lép föl támadón és remek helyzetbe kerül.

Az osztrák balösszekötő Schall ötméteres szenzációs lövését Amsel bámulatos bravúrral védi.

A magyarok ellentámadását Franzl tisztázza, majd Turai játssza a labdát Takácshoz, aki azonban túl önző, úgy, hogy leszerelik. A magyar csatárok azt a hibát követik el, hogy „bojkottálják” balszélsőjüket, Kohutot, aki alig kap labdát. Végre nagynehezen labdához jut, de lövését Franzl védi. A 10. perében Koszta labdjája Kohuthoz kerül, ő élesen beadja.

Franzl nem tudja elérni a labdát, Takács II. közvetlen közelből bevágja a sorsdöntő gólt, 2:1.

Most az Admira két kornert ér el egymásután, de ezek eredménytelenek maradnak, Hungler nagy hibát követ el, de szerencsére Siegl offszájdón áll. Takács—Koszta-támadás. Utóbbi beadását Franzl korneer védi. Most Berkessy arat tapsot néhány pompás szerelésével. A Berkessy—Kohut-támadás utóbbi centerével végződik, amelyet Franzl gyönyörűen kifog. Most veszélyes helyzet keletkezik a magyar kapu előtt, Siegl azonban a kapu mellé fejel. Az osztrák játékos meg is sérül, amire Potya, a magyar tréner bemegy a pályára és talpraállítja. Nagyszerű helyzetbe kerül ezután Turai, aki

hatméteres bombát ereszt az osztrák kapura, de Franzl bravurosán ment.

Az iram kezd valamivel hevesebb lenni, Hungler hibájából Siegl kerül nagyszerű helyzetbe, a kapu felé kanyarodik, a labdát Stoiberhez tolja, aki négy méterről gyönyörűen gurítja, úgy, hogy Amsel ki tudja védeni. A közönség vastappsal buzdítja a bécsieket, de ez nem használ, mert hol Amsel van nagyszerű formában és mindent megakadályoz, hol az osztrák csatárok rontanak. Most következik a bevezetőben

A rendőri készenlét résen volt, azonnal elfogta az illetőt és elvitette. A csapatok a következő összeállításban vették föl a küzdelmet:

Ferencváros:

		Amsel		Hungler	
	Lyka	Takács I.	Bukovi	Berkessy	
Koszta	Takács II.	Turai	Szedlacssek	Kohut	

Admira:

		Franzl		Janda	
	Schott	Vodzl	Koch	Kilivc	
Siegl	Klima	Stoiber	Schall	Runge	

Most jön egy akció Runge—Stoiber részéről. Utóbbinak tiszta helyzetből adott gyöngye lövését Amsel védi. A magyarok ellentámadása következik. Bukovi tulmagas lövésével. A huszadik perében esik az osztrák kiegyenlítő gól.

Schall helyzett lövését Amsel gyöngyén tolja ki és Siegl benyomja a magyar kapuba (1:1).

Most összecsap Klima és Szedlacssek, a közönség megpüföli a magyarokat. Utána két Takács—Koszta-támadás következik, mind a kettőt Franzl tisztázza. Klima remek lövését Amsel védi. Koch negyvenméteres lövése a kapu mellé jut. Most Takács hozza lendületbe a Ferencvárost. Kohuthoz játssza a labdát, aki kapu fölé lö. Turai harmincméteres lövést ereszt meg, amely a léc fölött süvít el. Ezzel végződik az első félidő.

említett botrány. Egy Runge—Stoiber akcióból Runge offszájdgólt lö. A bíró a gólt nem adja meg, amire

óriási püfölgésben részesül.

Utána rögtön Stoiber lö a magyar kapu mellé, majd több ízben kavarodás támad Amsel hálója előtt, de Turai és Takács tisztázzák a veszedelmet. Most főleg Bukovi lendületes játékaival

főlülkeredik a Ferencváros.

Berkessy faultolja Siegl, erre befut egy egyéni akcióra készülő „drukker”, de a rendőrök elvezetik.

A mérkőzés utolsó perceiben a Ferencváros van frontban. Az utolsó perében egy kornert is ér el. A kornert Kohut rugja, a labda Turaihoz kerül, akinek fejése a kapu mellé jut. Ezzel befejeződik a mérkőzés. Az osztrák közönség lehanganltan távozik, mert nem valószínű, hogy a magyar bajnokesapat ellen az Admira jövő vasárnap Budapesten győzni tudjon. A Ferencvárosnak a Középeurópai Kupadöntőbe való bejutása tehát majdnem bizonyosra vehető.

Ha kevés pénzért elegánsan akar ruházkodni

keresse föl László Sándor férfiszabómester kitűnő hírnevű férfiszabóüzletét (Rákóczi-ut 50), ahol saját műhelyében készít mérték után elegáns őszi férfiföltényöket, felöltöket vagy teli-kabátokat 70—100 pengőig a legdivatosabb hazai és külföldi szövetekből. Minden darab a cégfonók irányítása és ellenőrzése mellett készül a legtökéletesebb kiállításban és a legdivatosabb szabásban. Szövetmintákat, divatlapokat és mértékvetelhez utasítást vidékre bérmentve küld. Fölhívjuk t. olvasóink figyelmét ezen harminc év óta fennálló közismert és megbízható cégre,

Opera butorcsarnok
Budapest VI, Andrásy-ut 29
Csak jóindólagú butorok a leggyorsabbúttól a legdrágábbúttól nagy választékban kaphatók.
BUTORHITEL — osztálya a legkedvezőbb fizetési feltételek mellett áll a t. közönség rendelkezésére

ZÁLOGCÉDULÁKAT brilliáns-ékszereket s bárkinél drágábban vesz
Székely Emil Kírály-utca 51. (Terés-templommal szemben.) Telefon

PIRELLI PNEU- ÉS TÖMÖRGUMI
Autómobil Ker. Rt.
Budapest, Bátyány-ut. 12

A lelkes Bástya eldöntetlenül csikart ki az új csatársorral kísérletező Hungáriától

A Budai 33-asokat legyőző Vasas került a bajnoki tabella élére

(A Reggel tudósítójától.) Kisasszony napján Újpest, vasárnap pedig a Hungária szerzett kellemetlen meglepetést a híveinek. A Hla-fehérek mult vasárnap majdnem megverték a bajnok Ferencvárost, szombaton pedig megcsufolták minden papírfórmát és 2:1-re kikaptak a Nemzetitől. Szomorú szenzáció a Hungária vasárnapi győnye szereplése is. Az eldöntetlenül ugyan jobb eredményt érdemelt volna, jobb volt, mint a Bástya, amelyet mult vasárnap a Somogy vert meg 2:1-re, de Molnárral a centerben régi önmagának csak az árnyéka tudott lenni. A Hungária név és a régi diesség többre, sokkal többre kötelez. A többi vasárnapi mérkőzés már igazolta a papírfórmát.

"Az új Somogynek dícséretére szolgál a III. kerülettel szemben elért 0:0-ás eldöntetlen eredménye, a Kispest Debrecenben is 4:2-re tudta verni a Bocskayt, míg a sokszor elparanított 4:2 arányban a Budai 33-asokkal szemben és ezzel behatárolta az elsőosztályú liga bajnoki tabellájának vezető helyét. Nem valószínű, hogy ezen az előkelő helyen sokáig trolhat, de jó közepes helyezése máris biztosítva látszik. Lelkesedésének és dícséretre méltó lendületének köszönhetően második és harmadik helyét az új Somogy és Kispest csapata is. Az Újpestet verő Nemzeti és a III. kerület, az eldöntetlenek mestere a negyedik, illetve az ötödik helyet foglalja el, amit nagyrészt annak köszönhetnek, hogy a Ferencváros és a Hungária még csak egy-egy mérkőzést játszottak. Újpest, Bástya és Bocskay 1-1 ponttal, a Budai 33-as és a Sabária pont nélkül zárják a listát, amelyen a következő fordulón minden bizonyal alapos fölfordulást fog csinálni. A második forduló után így fest a bajnoki tabella:

1. Vasas	---	2	2	0	0	6:3	4
2-3. Somogy	---	2	1	1	0	2:1	3
2-3. Kispest	---	2	1	1	0	4:2	3
4. Nemzeti	---	2	1	1	0	4:3	3
5. III. ker. FC	---	2	0	2	0	1:1	2
6-7. Ferencváros	---	1	0	1	0	2:2	1
6-7. Hungária	---	1	0	1	0	1:1	1
8. Újpest	---	2	0	1	1	3:4	1
9. Bástya	---	2	0	1	1	2:3	1
10. Bocskay	---	2	0	1	1	1:3	1
11-12. Budai „33”-as	---	1	0	0	1	2:4	0
11-12. Sabária	---	1	0	0	1	1:2	0

Hungária—Bástya 1:1 (1:1)

Hungária-ut. 8000 néző. Bíró: dr. Ábrai

A Hungária az elmúlt héten hősies küzdelem után esett csak ki a Közép-európai Kupából, a Bástya viszont minimális gólkülönbséggel kikapott az újoncsült elsőosztályú Somogytól: joggal lehetett tehát a Hungáriai pályára 8000 főnyi közönsége, hogy a kétfelhérek számára a szegedi csapat nem lesz ellenfél. Ezzel szemben a Bástya már az első félidőben bebizonyította, hogy multkoriki veresége csakugyan „muló indiszpozíció” volt. Nemcsak, hogy méltó partnere volt a Hungáriának, de voltak percek, amikor valószínűleg kezében tartotta a mérkőzés irányítását, sőt

nem egyszer úgy látszott, hogy meg is nyeri a meccset.

A Hungária ugyanis még mindig nincs együtt, a vezetés egyre kísérletezik, cseréli a játékosokat, új embereket próbál ki és baklövést baklövésre halmoz. Ez a taktika végül is megbosszulja magát és a csapat sorozatos balsikereihez vezet. Egyre elkeseredettebb lesz a Hungária híveinek tabora és a vasárnapi délutáni mérkőzés után valószínűleg tényleg rendezték a vezetés párhelyét. Annyi bizonyos, hogy

a Hungária megérdemelte volna a győzelmet,

mert a második félidőben sokkal többet és veszélyesebben támadott. Az összetakolt csatársornak azonban nem volt a kellő átütőereje és nagyon csökkentette gólképességét az is, hogy Molnár nem volt megfelelő center. Tritz hasznavehetetlen jobbösszekötő volt és az újonnan szerződött Nagy Géza sem váltotta be a vérmes reményeket. E három játékos indiszpozíciója átterjedt a jobbsorra érdemes Hirzerre és az egyébként tehetséges Haarra is, akik nem részesültek megfelelő támogatásban a halvesortól sem. Kalmár helyenként nagyon szép dolgokat mutatott, legjobb formáját azonban sohasem érte el. Kléber és Schneider többet értettek, mint használtak.

A védelem volt még a csapat legbiztosabb része. Újvárnak alig akadt dolga, a gólt nem védhette. A két bekk közül Mandl volt a jobbik, szerepléséből azonban sokat levon, hogy ő engedte el Fröhlichet a kiegészítő gól előtt. A Bástya csapatainak minden részében volt egy-egy kimagaslóan jó játékos. A védelemben nagyon szép munkát végeztet Weigelhoffner, Baumgartner azonban rossz formában van és téle akár egy tucat gólt is rughatnak volna a Hungária-csatárok. A halvesornak Kronenberger volt a legjobb embere, míg a csatársorban a szombat este leszerződött Övedy és Fröhlich játszottak jól. Maga a mérkőzés

érdekes és izgalmas

volt, mert a Bástya följavulása és a Hungária indiszpozíciója közös nevezőre hozta a csapatokat. Az első félidőben a Bástya, a második félidőben pedig a Hungária irányította a játékokat, az egész mérkőzés alatt váltakozó mezőnyjáték dominált, kidolgozott gólhelyze-

teket azonban nem láttunk.

A Hungáriai kezd nappal szemben és az első támadásokat is ő vezeti. Főleg az új Somogy Géza játékosai, akik néhány szép lefutással szerez kellemes percek a Hungária híveinek. „Csomag, Csomag” — becézik csakhamar a gyors eredményű szöcsköt. Az első negyedóra a Hungária változatlan fölényét mutatja. A II. percben Hirzer fog el egy labdát, Haahról passzol, a szélső visszatámadja, Hirzer késlekedik.

a szokatlanul szemféltés Molnár azonban a vetető Baumgarten mellett szép gólt lö a bal sarkba.

Gól után visszaesik a Hungária, egyre több dolga akad a védelemnek és a közönség, amely örült a kétfelhérek támadókedvének, egyszerre csak azt vette észre, hogy komoly veszélytelenben forog a Hungária kapuja. A kiegészítő gól sem várat sokáig magára. A 20. percben

Fröhlich elszalad Mandl mellett, a tisztán álló Övedyhez passzol, aki a jobb sarkba gólt fejel.

Gól után tovább támad a Bástya és a rosszul funkcionáló Hungária-halvors tehetetlenül nézi, amint a fürgé Solti veszélytelen támadásokat vezet a balszélen. Közben a 35. percben Hirzer, majd a 42. percben Tritz lö a kapura, mindkettelen eredmény nélkül. A Bástya viszont a 36. percben Fröhlich révén újabb gólt ér el, de a bíró előzetes honds címe nem itéli meg.

A második félidő a Hungária állandó támadásai jellemző. Ekkor már Kalmár is magára talál, hasznosan támogatja csatársorát, az azonban teljességgel csúdt mondott. A legnagyobb gólhelyzetet a 13. percben rontották el, amikor

Hirzer az üres kapu előtt késte el a góllövést.

Ez egyébként minden Hungária-csatárral megesett és a jól védekező Bástyának végül is sikerült eldöntetlenül tenni a mérkőzést.

A Kispest 2:0-ra győzte le Debrecenben a Bocskayt

Debrecen, szeptember 9.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Nagy érdeklődés előzte meg a mérkőzést, a hazai nézők serege azonban csatlakodó csapatában. A Bocskay csak egy félidőn keresztül tudta nyitni tenni a küzdelmet, a második félidőben

teljesen összeomlott és Kispest fölényesen szerezte meg góljait.

Az első félidő gyors iramban mindkét csapat több veszélyes támadást vezet, mégis inkább a Bocskay van frontban. A hatalmas iramot Debrecen csapata a második félidőben már nem bírja és védelme föltűnően gyöngén látja el föladatait. A Kispest ostroma a 17. percben eredménnyel jár.

A labda Dán elé kerül, aki élesen a kapuba lövi.

A 35. percben Dán 16 méteres lövéssel újabb gólt ér el és ezzel végleg behatárolja a Kispest győzelmét.

Bécsi futballeredmények. Bécsből telefonálja A Reggel tudósítója, hogy a szombat délutáni futballmérkőzések a következő eredményekkel végződtek: Vienna—Slovan 3:0 (3:0), Waacker—Hertha 1:0 (1:0). Több bajnoki mérkőzés nem volt.

MAGÁNKIADÁSÚ,
csak gyűjtők részére készült könyvekről ismertetést küld megfelelő portó ellenében: **Dr. Benedek Margit, Temesvár II. Bárány-utca 13**

KONYHA ELŐSZOABATOR
logócsobban
RESZLETFIZETES
TEITLER asztalosnál
VII. Thököly-ut. 17. sz.én

A Vasas megismételte mult-heti bravurját

és 4:2-re verte a Budai 33-asokat

Újpesti Stadion. — 1500 néző. — Bíró: Boronkay.

(A Reggel tudósítójától.) A Vasas — mult-heti váratlan győzelmét után nagy favoritéként indult a küzdelemben. A Budai 33-as első bajnoki mérkőzését játszotta és ez meg is látszott a játékán.

Az első félidőben mintha a pályán se lett volna a budai csapat

és az egyébként is szépen játszó Vasas csatárok akadály nélkül rohamozták a fekete-fehérek kapuját. Még csak fokozta a Budai 33-as bizonytalanságát Augusztinovic gyöngesége is, aki védhető és veszélytelen labdákat nézett el az első félidőben. A Vasas ekkor két gólt rugott és ezzel be is biztosította a győzelmét, mert

a második félidőre már a Budai 33-as is magára talált

és lendületet, gólképes játékkal eldöntetlenül tudta tenni a félidőt. Az eredmény ilyenformán megfelel az erőviszonyoknak, a Budai 33-as, mai játéka alapján azonban komolyan kell számolni és ha belendül a profillja kemény küzdelmeibe, bizony még a nagy csapatok számára is kemény dió lehet. A győztes csapat legjobb része a védelem volt, amely Szulikkal az élén valóban föladata magaslatán állott. Király gyöngébben kezdett, később azonban fokozatosan belejött. A halvesorn játszott a mezőny legjobb embere: Remmer. Támadásban, védelemben egyaránt önmagát multa fölül és a csatársor eredményessége is nagyrészt az ő kitűnő munkájának köszönhető. A csatársor szépen kombinált és inkább az összájátékra, mint az egyéni akciókra helyezték a fösúlyt. A Budai 33-as játékosait csak a második félidőben mutatott játék alapján lehet elbíralni. A védelemnek ekkor Löwy volt az oszlopa, aki a győnye Oláh és a formán kívül levő Augusztinovic helyett is dolgozott. A halvesor legjobb embere Beller volt, a csatársorban pedig a két szélső: Ticska és Schmiéd játszottak jól. Nagy dr. a centerben nem vált be; nagyrészt neki tulajdonítható, hogy a Budai 33-as a második félidőben mutatott jó játéka ellenére sem tudta eldöntetlenül tenni a mérkőzést.

A Budai 33-as válaszi és a Vasasnak jut a nappal szemben eső kapu. Az első percek támadásait Ticska révén a Budai 33-as vezeti. A mérkőzés egyébként meglehetősen gyöngye tempóban indul és még az sem kelt izgalmat, hogy a 14. percben Király a 16-oson belül handset volt, a bíró azonban nem itéli 11-esi. Végre a 35. percben megszűntek az első gól, ami kissé föllyványozza a játékosokat.

Bader lefut és szép beadásból Tomecz szerzi me ga Vasas első gólját.

A 44. percben egy veszélytelennek látszó Vasas-támadásból esik a második gól, amelyet

Himmer—Jellinek összájáték után Tomecz rug be a késlekedő Augusztinovic mellett a budaiak háló-jába.

A második félidő mindjárt góllal kezdődik:

Schmiédt leszalad és beadását Sztanecik kapásból bevágja: 2:1.

A 4. percben Szadert fizenhatosan belül fölívágják, a megítelt 11-esből Himmer a jobb sarkba rugja a Vasas harmadik gólját.

3:1. A Budai 33-as szép akciókkal tör a kiegészítés felé. A 30. percben mégis a Vasas ér el gólt, Augusztinovic miatt megítelt szabadrugásból

Tóth fejei be a Vasas negyedik gólját, amelyet később Kaltenecker fejlesgölja ellensúlyoz: 4:2.

Továbbra is a budai csapat támad a Vasas két gólnyi előnyét azonban a hátralevő öt perc alatt már nem lehet behozni.

Magyar- finn-svéd birkozóversenyre készülő olimpikonjaink. Magyarországon és az északi birkozóblok között a barátságos viszony teljes helyreállítását jelenti az a nemzetközi verseny, amelyet most készít elő az MTK. A legjobb finn és svéd birkozókkel kell majd megküzdöniük diadalmas olimpiájainknak, akiket most ünnepeit a Birkozó Szövetség Nagyszabású bankett keretében adták át nekik a szövetség arany- és ezüstjelvényeit, amelyeknek első példányát Dinich Vidor, a MBSZ elnöke kapta

LOVRANA (Laurana) Abbazia mellett
Az Adria gyöngye. Magyarországhoz legközelebb fekvő
tengeri fürdő
Central-pensio (Magyar ház) a központban, pálmakkal és rózsákkal díszített nagy kerttel
Teljes pensio: Beleértve lakás, ászeri étkezés, ugymint a nyilvános strandfürdő ingyenes használata 8-10 pengőig
Prospektust kívánatra küldünk!

Leendő anyák, vigyázzat! Gyermekekcsí csak győzőcsapágy- gyal MARS védőgéllel elpusztíthatatlan
BRUCK VI, Andrássy-ut 38. sz.
a Párisi Aruházal szemben Képes árjegyzék 50 fillér bélyeg ellenében
Dr. KAJDACS szakorvos,
rendel: 10-4 és 7-8-ig
VII. József-körút 2. szám férfi- és női betegeknek

A spanyol turára készülő Sabaria 6:3-ra kikapott Prágában a Spartától

Prága, szeptember 9.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A Ferencváros vasárnapra Középeurópai Kupa-mérkőzése miatt elmaradt a Ferencváros-Sabaria bajnoki mérkőzés. A szombathelyi csapat fólhasználta az így nyert szabadnapot és Prágába utazott, hogy spanyol turája előtt megütközés a cseh exbajnok Spartával. Mindkét csapat erősen visszament formájában, ennek ellenére változatos és izgalmas volt a mérkőzés. Az első félidőben a Sabaria egyenrangú ellenfele volt a Spartának,

szünet után azonban teljesen visszaesett és tartalékos védelmével nem tudta meg-

akadályozni a csehek nagy gólarányu győzelmét.

A csatársor megtette a magiét, a halvesor azonban jelenlegi összetételében nem váltotta be a hozzáfűzött reményeket. A Sparta legjobb része a csatársor volt. Az első félidőben a Sparta két góljára egy góllal felelték a Sabaria-csatárok: 2:1. A magyar védelem a második félidőben összeroppan.

A cseh csatársor kihasználja a védelmi hibákat

és négy újabb góllal 6:3 arányban dönti el a mérkőzés sorsát az exbajnok Sparta javára.

Csida offszájdja miatt nem adja meg a gólt.

A 32. percben Mácsay szabadrugását menti a kapufa.

A második félidőben élénkül a játék. A 18. percben Kvasz szöketeli Gacsárt, aki azonban tiszta helyzetben lévő helyett bead és Cside a kapu fölé lö. A 31. percben kavarodás támad a Somogy kapuja előtt, Horváth lö.

Kubala bravurosan véd.

A 35. percben Strukovics két lépésről a kapu mellé lö. A 41. percben Strukovics beadott labdáját Weisz elnezi és ezzel elrontja az utolsó gólhelyzetet.

A Rapid meg nem érdemelten kikapott ki 4:3-ra Prágában a Viktoria Ziskovói

Prága, szeptember 9.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.)

A Rapid-Viktoria Ziskov Középeurópai Kupa-mérkőzés a prágai csapat 4:3 arányú meglepetésszerű győzelmét hozta. A meccset az abszolút győngyben bíráskodó berlini Zander botrányba fullasztotta.

Indokolatlan 11-est ítél a Rapid ellen.

majd megadta a Viktoria Ziskovnak egy olyan „gólját”, amely nem is jutott túl a gólvonalon.

Schramseist, a Rapid legjobb emberét már első félidőben kiállította.

A mutatott játék alapján bizonyosra vehető, hogy jövő vasárnap Bécsben a Rapid legelőbb kitaláló győzelmet arat határozottan győngyben ellenfele fölött és

bejut a Középeurópai Kupa döntőjébe, amelyben minden bizonnyal a magyar bajnok Ferencváros lesz az ellenfele.

A Nemzeti megérdemelten verte 2:1-re a bajnokaspiráns Ujpestet Millenáris pályán. — 6000 néző. — Bíró: Iváncsics

(A Reggel tudósítójától.) Amire senki se számított — bekövetkezett... A Nemzeti teljesen redős körülmények között legyőzte az Ujpestet, amely a múlt vasárnap grandiózus küzdelemben döntetlenül végzett a bajnokcsapattal. A mérkőzést a halvesorok közötti nagy különbség döntötte el, mert míg a Nemzeti csapatában

Volentik, de különösen Hosso nagyszilű halfjátékait kellett volna kihasználni a meglepetést. A múlt Ujpest halvesora, élén a centerhall Lutsal teljes ségrel esődtől mondott. Nagyobb meglepetés volt, hogy a Nemzeti védelme is föllépett az újpesti válogatott védelmével. Gallina végig kiütően védett. Szendrői pedig klasszikus munkájával teljesen felidőzte, hogy a talso oldalán a Foul-góllal all vele szemben. Ha a csatársor jobban funkcionált volna, úgy ma az Ujpest nagyobb vereségéről számolhatnánk be. A szélsők győngyessége miatt azonban minimális gólarányú győzelemmel kellett megelégednie a Nemzeti csupa fiatal játékosból álló csapatának, amelynek

góljait Volentik és Odry rúgta.

Ujpest egyetlen gólját P. Szabó kapusból rúgta Gallina kapujának bal sarkába. Az utolsó percben Volentik egy tizenegyest a kapunak lött.

A BAK 4:0-ra kapott ki az Attilától, amely föllaríthatatlanul halad a II. liga bajnoksága felé

(A Reggel tudósítójától.) A II. profi liga vasárnapi fordulójára még mindig eszoka volt, amennyiben a II. B. Ligából fölkérült Józsefudros nem játszott a bajnokságról. A csopka forduló legnagyobb eseménye

az Attila hatalmas győzelmé

volt a respektabilis játékerőre képviselő Bak FC ellen. Impozáns győzelmével a számpatikus miskolci csapat biztosan tartja első helyét, ami valószínűleg teszi, hogy a bajnok és végén ismét fölkörül az I. ligába.

A többi mérkőzés közül a Pécs-Baranya-Zala-Kanizsa-mérkőzés egyenrangú ellenfelek találkozásá volt, amely a Pécs-Baranya minimális győzelmével végződött. Kisbáb meglepetésszamba megy a Vae AC-nak a Soroksár fölött aratot győzelmé.

Attila-Bak FC, Miskolc	4:0
Rákospalota-Husos, Rákospalota	3:3
Turul-Terézváros, Hungaria-ut	2:1
Pécs-Baranya-Zala-Kanizsa, Nagykanizsa	1:0
Vae AC-Soroksár, Soroksár	2:1

A bajnok Testvériség veresége az amatőr-bajnokság nagy meglepetése

(A Reggel tudósítójától.) Az amatőr-bajnokságért folyó küzdelmek során az országos bajnok Testvériség óriási meglepetésre kikapott az URAK-tól míg a többi mérkőzés a papírfornának megfelelő eredménnyel végződött.

Springer-csoport:

- BTC-OTE 1:0.
- FTC-UTE 1:0.
- URAK-Testvériség 3:1.
- KTC-TTC 1:0.
- 38FC-Ferencváros, Vasutas 5:2.

Opréc-csoport:

- Postás-Vasas 6:0.
- Törökvs-III. kv. TVE 6:3.
- MTK-Világossár 3:2.
- KAOE-MÁV 2:1.
- BSZKRT-BSE 1:1.

Igazságosan gól nélkül végződött a Somogy és a III. kerület összecsapása

Kaposvár, szeptember 9.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A nagy meglepés kedvével, lanyhan játszott a két csapat és csak akkor erősödött az iram, amikor már kissé enyhült a hőszék. Mindkét csapatnak volt néhány gólhelyzete, de egyik sem ért el eredményt s így igazságosan eldöntetlen maradt a mérkőzés.

A Somogy csapata nem játszotta ki mult vasárnapi formáját. Kubala kapus pompásan védett, a háttérdek megbízhatóan dolgoztak, különösen Moray játéka tetszett. A fődöntésorban Kvasz győngyben formája befolyásolta a szélsőhalkok játékát is. Buday így is desieretreméltó agilitással küzdött. A csatársorban Cside és Gacsár volt a legveszedelmesebb. A III. kerület csapatában a védelem biztosan verte vissza az ellenfél támadásait. A halvesor között Magyar emelkedett ki ésszerű játékaival. A csatársorban csak Mácsay és Konyva játszott ki emilitésreméltó formát.

Az első félidő lanyha játékában alig adódik izgalmas momentum. A 17. percben Gacsár szabadrugása a kapufáról Cside elé pattant, Neuhausnak azonban sikerül előre kiütödni a labdát, amelyet Strukovics a gólya helyez. A bíró azonban

Keresztes és Kocsis olimpiai bajnokokat professzorral nevezi ki Klebelsberg Kultuszminiszter

Kedre összehívták az első sportankéket. — A Kultuszminiszter elmondja, milyen „gyalázatos helyzetben“ van a magyar sport és szerves programot ad a bajok orvoslására

(A Reggel tudósítójától.) Klebelsberg Kultuszminiszter körülbelül kétféltió pengőt óhajt az új költészetben sportolókat fordítani és egyfelől ezen összeg fölöstása, másfelől az amszterdami olimpiász tapasztalatának megbeszélése céljából

kedden délelőtli tizenegy órára összehívta az első sportankéket

amelynek jelentőségéről vasárnap a következőket mondotta A Reggel-nek:

— A keddi ankétre, amelyet az Országos Testnevelési Tanács helyiségében fogunk megtartani, az atlétákat hívtam meg, az atletikai sport és az OTT vezetők. Azután gyors egymásutánban kerül majd a sor a többi sportágak vezetőinek összehívására. Az ankérsorozat célja először

az olimpiai tapasztalatok konzekvenciáinak levonása, másodsor a jövővéti költésgetvés előkészítése.

A hasznos beruházásoknak kétféltió pengőt kívánok sportolókatra fölvenni, a legsürgősebb két földadatnak pedig azt tartom, hogy a Szegedre költözökő Pedagógium Győri-uti palotáját és kertjét

Európa egyik lesgzebb testnevelési főiskolájává építjük ki.

sportpályakkal, uszodával, modern tornateremmel lássuk el és minél előbb gondoskod-

junk a modern fővárosi földött uszoda megépítéséről. Lehetetlen ugyanis, hogy kiváló vízilózóink és uszókik telen át ne trenirozhasanak. A testnevelési főiskolára

néhány olimpiai győztesünket tanárrá óhajtom kinevezni.

például a birkozásban és a boxolásban.

— Ez azt jelenti — kérdeztük, — hogy Keresztes Lajos és Kocsis Antal hentesmesterből, illetve asztalossegédből professzorral lények el?

— Ez nagyon valószínű — válaszolta a kultuszminiszter —, csak annak a formáját kell megtalálni, hogy ezáltal egyikük se veszítse el amatőrségét. Véleményem szerint itt nem lehet baj, mivel állami foglalkoztatás senkit sem tesz professzionistává. A sportankétek eredményét azután

külön kötetben

óhajtom összefoglalni. Az országgyűlési képviselők és a felsőház tagjai között is szét fogom ezt a kötetet osztalni. A sportankéteken meg fogjuk szabni a testnevelési kötet keretét.

Teljes őszinteséggel óhajtom föltárni, hogy milyen gyalázatos helyzetben vagyunk főleg az iskolai tornatanítás, de általában az egész magyar sport szempontjából.

Föl fogjuk tárni, mi van, elő fogjuk sorolni, mit kell tenni, vagyis szerves programot óhajtunk adni a testnevelés ügyének föllendítésére és a legközelebbi olimpiász gondos előkészítésére.

Dél atlétái kitünő eredményekkel nyerték a legjobb vidéki atléta címeért rendezett pontversenyt

Debrecen, szeptember 9.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A legjobb vidéki atléta címéért rendezett atlétikai versenyen Dél atlétái ugyancsak kitettek magukért: megnyerték az országosi pontversenyt, sőt három számban jobb eredményt értek el, mint atlétáiknak a budapesti kerület bajnokcsopán. Különösen kiemelkedik Radó 556 cm-es rudugrása, Orbán 180 cm-es magasugrása és a tehetséges, fiatal Madarász 42.30 cm-es diszkoszvetése. A pontversenyben 67 pontot értek el, Eszakykapott 59 és Pestvidék 51 pontjával szemben.

Részletes eredmények:

Távolugrás: 1. Orban Dél 660, 100 m.: 1. Johannes Eszakykapott 54 mp. Diszkoszvetés: 1. Madarász Dél 42.30 m. 1500 m.: 1. Pósch Eszakykapott 4 p. 13 mp. 110 m. gúllövés: 1. Boros Dél 16.3 mp. 5000 m.: 1. Hevelé Pestvidék 16 p. 16.8 mp. 600 m.: 1. Rieger Pestvidék 2 p. 03.8 mp. Súlylövés: 1. Stoll Kélet 13.87 m. Magasugrás: 1. Orban Dél 180 cm. Rudugrás: 1. Radó Dél 556 cm. Górcél: 1. Fülöp Eszakykapott 49.45 m. Pontverseny: 1. Dél 67 pont, 2. Eszakykapott 59 pont, 3. Pestvidék 51 pont.

Megjelentek a

„Tungsram“ bárium rekord-csővek

G 409
detektorosó

Aramfogyasztás . . . 0.08 Amp.
Merekség 2.4 mA/V.

L 414 **P 414**
kiszekvenciájú erősítő végerősítő

Aramfogyasztás 0.14 Amp. Aramfogyasztás 0.14 Amp.
Merekség 3 mA/V. Merekség 8 mA/V.

El csővek mereksége a modern csővek merekségének kétszerese; készülékének teljesítménye e csővekkel szintén kétszeresre fog emelkedni

